

รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend
with Benefits

มหาวิทยาลัยศิลปากร สวอนลิขสิทธิ์
โดย

นาย วรเมท ทรัพย์เลิศสกุล

รายงานการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individual Study) เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต

ภาควิชามนุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ

Friend with Benefits

โดย

นาย วรเมท ทรัพย์เลิศสกุล

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายงานการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individual Study) เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต

ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้รายงานการศึกษาเฉพาะบุคคลเรื่อง “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” เสนอโดย นายวรเมท ทรัพย์เลิศสกุล เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขามานุษยวิทยา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดำรงพล อินทร์จันทร์)

หัวหน้าภาควิชามานุษยวิทยา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประรณนา จันทร์พันธุ์)

...../...../.....

กรรมการสอบ

.....

(อาจารย์ ดร. นัฐวุฒิ สิงห์กุล)

...../...../.....

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

หัวข้อศึกษา	รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits
คำสำคัญ	Friend with Benefits, อัดวิสัย, การต่อรอง
ผู้ศึกษา	นายวรเมท ทรัพย์เลิศสกุล รหัสนักศึกษา 03600113
ภาควิชา	มานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประรณนา จันทร์พันธุ์
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การศึกษาในหัวข้อ “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลัง ประสบการณ์ ทักษะคติที่นำไปสู่การให้ความหมายต่อความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ของปัจเจกบุคคล รวมไปถึงเพื่อศึกษาการต่อรองของปัจเจกบุคคลภายใต้ทางเลือกดังกล่าว เนื่องจากในบริบทสังคมไทยนั้นปรากฏให้เห็นถึงการผลิตสร้างค่านิยมหรือบรรทัดฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในรูปแบบผูกมัด รวมไปถึงในขณะเดียวกันความคาดหวังดังกล่าวก็ได้ผลักดันให้สมาชิกเข้าไปสู่การมีคู่รัก ซึ่งสวนทางกันกับความสัมพันธ์ไม่ผูกมัดอย่าง Friend with Benefits ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บรวมทั้งข้อมูลปฐมภูมิอันเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผ่านผู้ให้ข้อมูลซึ่งกำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งเคยมีความสัมพันธ์แบบคู่รักมาก่อนที่จะมีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits เพื่อทำความเข้าใจถึงประสบการณ์และทักษะคติเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์เพื่อน คู่รัก ที่ส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลเลือกมีความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits รวมไปถึงวิธีการต่อรองภายใต้ความสัมพันธ์ ในส่วนของข้อมูลทุติยภูมิเป็นการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร บทความ หนังสือ งานวิจัย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศวิถี การแต่งงาน และความสัมพันธ์ในโลกโลกาภิวัตน์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวาทกรรมทางเพศเรื่องความสัมพันธ์แบบผูกมัดที่ควบคุมวิถีคิดของสมาชิกในสังคมอยู่ รวมไปถึงยังศึกษาทำความเข้าใจความสัมพันธ์ในโลกสมัยใหม่ที่ไม่อิงอยู่กับความสัมพันธ์แบบผูกมัด เพื่อ

อธิบายร่วมกับข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ โดยผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits เป็นทางเลือกที่คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองสามารถมีกิจกรรมทางเพศต่อกันได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีพันธะทั้งทางกายและความรู้สึกต่อกัน อีกทั้งยังสามารถนำผลประโยชน์ในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมลงไปได้ในความสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็น ความสนใจ การเป็นที่ปรึกษา การเป็นบุคคลที่สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ หรือพัฒนาต่อไปสู่การเป็นคู่รัก ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากความเป็นอัตวิสัยของผู้ให้ข้อมูล ที่คัดกรอง ชัดเกล้าขึ้นจากประสบการณ์ส่วนตัวในเรื่องของชีวิตรักหรือบริบทสังคมรอบตัว อันนำไปสู่การต่อรองและสร้างเงื่อนไขขึ้นภายในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

ทันทีที่สารนิพนธ์เล่มนี้เดินทางมาถึงขั้นตอนของการเขียนกิตติกรรมประกาศ ความรู้สึกโหวง
เหวงบางอย่างก็เริ่มก่อตัวขึ้นภายในความคิด ระยะเวลา 4 ปีในรั้วมหาวิทยาลัยที่ดูเหมือนจะยาวนานใน
ครั้งแรกที่ได้เริ่มก้าวเข้ามา ณ วันนี้เป็นเหมือนกับช่วงเวลาที่เกิดขึ้นแค่เพียงแวบเดียว และถึงอย่างนั้น
สารนิพนธ์เล่มนี้จะไม่สามารสำเร็จได้หากไม่ได้รับความช่วยเหลือ ความห่วงใย และกำลังใจจากผู้คน
รอบตัว

ขอขอบคุณ ผศ.ดร. ปราบธนา จันทรพันธุ์ (พี่กวาง) สำหรับคำแนะนำและการดูแลทุกอย่างตลอด
การทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้ ตลอดระยะเวลาในการทำสารนิพนธ์เล่มนี้พี่กวางไม่เคยกดดันเลย บรรยากาศ
ในการพูดคุยปรึกษามีความเฮฮาและเป็นกันเองอยู่อย่างเสมอ เป็นการทำงานที่มีความสุขมาก ๆ ครับ
ขอบคุณสำหรับทุกความช่วยเหลือและกาแพที่ตรีบให้ทานครับ

ขอขอบคุณ ดร. นัฐวุฒิ สิงห์กุล (อาจารย์ต้น) สำหรับกำลังใจและคำแนะนำทั้งในเรื่องของสาร
นิพนธ์และการเรียน แม้ว่าจำนวนหน้ากระดาษที่ถูกพบเพื่อคอมเมนต์จะมีจำนวนไม่น้อยตั้งแต่สอบโครง
ร่างจนกระทั่งสอบจบเล่ม อาจารย์ต้นก็ยังเป็นกรรมการสอบที่ใจดีมาก ๆ ครับ

ขอขอบคุณ ผศ.ดร. แพรว ศิริศักดิ์ดำเกิง (พี่แพรว) สำหรับความช่วยเหลือและคำแนะนำตลอด 4 ปี
ที่ผ่านมา พี่แพรวเป็นที่ปรึกษาชั้นปีที่พร้อมให้คำปรึกษาและให้โอกาสต่าง ๆ แก่ผู้ศึกษาอยู่เสมอ อีกทั้งยัง
คอยให้กำลังใจตลอดการเรียนและการทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ประจำภาควิชามนุษยวิทยาทุกท่านที่ได้ให้มุมมองและวิธีคิดใหม่ ๆ ให้แก่ผู้
ศึกษาตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากรแห่งนี้

ขอขอบคุณดีดี มน นัท แชนด์ แดงโม และซี ผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ยินยอมและยินดีให้นำข้อมูลที่
ค่อนข้างจะมีความเป็นส่วนตัว มาให้ผู้ศึกษาได้เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ลงในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ และ
ขอขอบคุณทั้งแชนด์ นุ่น ยีนส์เป็นอย่างมากสำหรับความช่วยเหลือในการติดต่อผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา
ครั้งนี้

ขอบคุณแม่ที่คอยสนับสนุนผู้ศึกษาอย่างเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนหรือเรื่องอะไรก็ตาม แม่ให้อิสระในการเลือกใช้ชีวิตมาโดยตลอด ไม่ว่าจะอยากเรียนหรืออยากทำอะไรแม่ก็ไม่เคยห้าม และยังคอยให้การสนับสนุนอยู่เรื่อยมา ขอโทษที่บางครั้งทำให้เหนื่อยไปบ้าง รักแม่มาก ๆ เลยนะ

ขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ หรือกระทั่งไปนั่งทำงานเป็นเพื่อน ไปนั่งดื่มคลายเครียดในวันที่คอกแห้งและคิดงานไม่ออก ขอบคุณมิตรภาพและความห่วงใยทั้งหมดที่มีให้ แม้จะเป็นช่วงเวลาที่อยู่ตึงเครียด แต่กำลังใจจากทุกคนก็ทำให้การทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้ผ่านไปได้ด้วยดี รู้สึกดีใจอยู่เสมอที่ครั้งหนึ่งในช่วงชีวิตได้มาใช้เวลาอยู่ร่วมกันกับทุกคน

ท้ายที่สุดขอบคุณทุกความทรงจำ ความห่วงใย และความช่วยเหลือที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาการทำงานในครั้งนี้ และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทั้งจากทุกคนที่ยังอยู่และทุกคนที่จากไปในทุกความสัมพันธ์

เคน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

29 เมษายน 2564

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
	ขอบเขตของการศึกษา	7
	กรอบแนวคิดในการศึกษา	8
	ระเบียบวิธีการศึกษา	8
	การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล	10
	ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน	11
	คำศัพท์เฉพาะ	11
2	แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
	แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse)	12
	แนวคิดเรื่องอัตวิสัย (Subjectivity)	15
	กรอบความคิดเรื่องเพศวิถีและเพศภาวะในสังคมไทย	18
	กรอบแนวคิดเรื่องครอบครัวและการแต่งงาน	24
	ความสัมพันธ์ในโลกโลกาภิวัตน์	28
3	มิตรภาพ ความรัก ภูมิหลัง และเส้นทางของความสัมพันธ์	
	เรื่องเล่าของแซนด์	35
	เรื่องเล่าของแตงโม	43
	เรื่องเล่าของนัท	49
	เรื่องเล่าของมน	56
	เรื่องเล่าของดี๊ด	62

4	การให้ความหมาย การต่อรอง และปฏิบัติการในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits	
	ตำแหน่งแห่งที่ของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ของปัจเจกบุคคล	75
	Benefits ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits	83
	การต่อรองของปัจเจกในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits	88
	สรุปผลการศึกษา	95
	บรรณานุกรม	98

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การแต่งงาน นับเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมปรากฏการณ์หนึ่ง ที่มีความเป็นสากลซึ่งสามารถพบเห็นได้เกือบทุกสังคมทั่วโลก โดยการแต่งงานเป็นพิธีกรรมหนึ่งที่มีขึ้นเพื่อประกาศให้สมาชิกในสังคมรับรู้ว่ามีภรรยาคนหนึ่งมีความประสงค์ที่จะใช้ชีวิตร่วมกันอย่างเป็นทางการ (ยศ สันตสมบัติ, 2548: 99) รวมไปถึงในอีกแง่มุมหนึ่งการแต่งงานยังเป็นการเริ่มต้นของการตั้งสถาบันครอบครัวอันเป็นสถาบันพื้นฐานของหน่วยทางสังคม ซึ่งรวมตัวกันเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านการปกครองในระบบเครือญาติ ด้านความสัมพันธ์ทางเพศ ฯลฯ และในทางมานุษยวิทยา พิธีกรรมการแต่งงานนอกจากจะเป็นพิธีกรรมที่ประกาศให้ผู้คนในสังคมรับรู้ถึงการใช้ชีวิตร่วมกันของสามีภรรยาแล้ว พิธีกรรมการแต่งงานยังหมายถึงได้ถึงหลักประกันความเป็นปีกแผ่นของสถาบันครอบครัวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (นิยพรรณ วรณศิริ, 2540: 202)

ในขณะเดียวกัน การแต่งงานนั้นเป็นสิ่งมีชีวิตธรรมชาติเข้ากำกับและควบคุมอยู่ กล่าวคือในแต่ละสังคมต่างๆ ทั่วโลกนั้นเราจะสามารถพบเห็นพิธีกรรมการแต่งงานที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไป ยกตัวอย่างเช่น ในสังคมของชาวอินเดียนวินนีบาโก พิธีกรรมการแต่งงานถูกจัดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ ในวันนั้นเจ้าสาวจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าและเครื่องประดับที่สวยงาม จากนั้นจึงเดินทางย้ายเข้าไปอยู่อาศัยในบ้านของฝ่ายชาย และถอดเสื้อผ้าเครื่องประดับให้แก่แม่ของเจ้าบ่าว หลังจากนั้นเจ้าสาวจะเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็นชุดธรรมดา แล้วจึงเป็นอันเสร็จสิ้นพิธีกรรมและเริ่มใช้ชีวิตคู่ตั้งแต่นั้น จะเห็นได้ว่าพิธีกรรมการแต่งงานของชาวอินเดียนวินนีบาโกจะไม่ปรากฏให้เห็นถึงการเฉลิมฉลองหรือการประกอบพิธีกรรมเป็นการจัดพิธีกรรมการแต่งงานที่มีความเรียบง่าย (ยศ สันตสมบัติ, 2548: 99) หรือในกรณีของชาวทารามิอูต ครอบครัวของทั้งฝ่ายหญิงชายจะมีการหมั้นหมายไว้ตั้งแต่คู่บ่าวสาวยังเด็ก และเมื่อทั้งคู่โตขึ้นจนบรรลุนิติภาวะ ฝ่ายชายจะเข้าไปอาศัยอยู่กับฝ่ายหญิงเป็นการชั่วคราว และเมื่อฝ่ายหญิงตั้งครรภ์และมีลูก เมื่อนั้นพิธีกรรมการแต่งงานก็จะเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ ฝ่ายชายก็จะพาฝ่ายหญิงกลับไปตั้งรกรากเป็นของตัวเอง (ยศ สันตสมบัติ, อ้างแล้ว: 101)

แต่อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมที่ผูกโยงอยู่กับการแต่งงานนั้น ไม่ได้เพียงปรากฏอยู่แค่ในระหว่างขั้นตอนการทำพิธีในขณะที่คู่บ่าวสาวกำลังจะแต่งงานอยู่แต่เพียงเท่านั้น หากแต่เรายังสามารถพบเห็นวัฒนธรรมที่ผูกโยงอยู่กับการแต่งงานได้ในขั้นตอนก่อนที่จะเข้าสู่พิธีกรรมแต่งงานได้ด้วย กล่าวคือ การแต่งงานนั้นเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับทั้งความชอบคอพอใจของคู่วัยรุ่นหนุ่มสาวที่พัฒนามาจากการคบหาดูใจกัน รวมไปถึงยังเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับความยินยอมพร้อมใจของครอบครัวของทั้งสองฝ่าย โดยมีปัจจัยต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาเช่น สถานะทางสังคม หรือ สถานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น (ยศ สันตสมบัติ, อ้างแล้ว: 99) ในสังคมของชาวโคมา ในนิวกินี เมื่อฝ่ายชายและหญิงมีความต้องการที่จะแต่งงานกัน ฝ่ายหญิงจะย้ายเข้ามาอยู่บ้านของฝ่ายชาย ในขณะนั้นฝ่ายหญิงจะเตรียมอาหารให้ไว้สำหรับแค่ตัวเอง ส่วนฝ่ายชายจะทานอาหารจากที่แม่ของตนทำให้ เมื่อแม่ของฝ่ายชายรู้สึกพึงพอใจในฝ่ายหญิง และแน่ใจว่าลูกชายพึงพอใจด้วยเช่นกัน เธอจะรอให้ลูกชายของตนข้างนอกและให้ฝ่ายหญิงเป็นผู้เตรียมอาหารแทน และเมื่อลูกชายกลับมาและรับประทานซุพที่ฝ่ายหญิงทานไว้ให้ จนใกล้หมด เมื่อนั้นแม่จะบอกว่าอาหารในมือนี้ฝ่ายหญิงเป็นคนทำ และลูกชายได้ทานซุพนั้นแล้ว จึงนับว่าทั้งสองได้แต่งงานกันอย่างเสร็จสมบูรณ์

ย้อนกลับมาในเรื่องของวัฒนธรรมก่อนที่จะเกิดพิธีแต่งงาน ดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ว่าการที่ชายหญิงนั้นมีความประสงค์ที่จะแต่งงานกัน ส่วนหนึ่งก็พัฒนามาจากการคบหาดูใจกันก่อน และในขณะเดียวกันขั้นตอนในการคบหาดูใจยังเป็นหนึ่งในขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาไปสู่การแต่งงานเนื่องด้วยถือเป็นการลองใช้ชีวิตร่วมกันระหว่างฝ่ายชายและหญิง ยกตัวอย่างในสังคมของชาวซามัว ผู้ใหญ่ในสังคมจะมีการเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวได้ใกล้ชิดสนิทสนมและใช้เวลาร่วมกันอย่างเสรี เพื่อให้สามารถทดลองเรียนรู้และเตรียมพร้อมก่อนจะใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน

แต่อย่างไรก็ตามการคบหาดูใจนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องพัฒนาไปสู่การแต่งงานอย่างเสมอไป เนื่องด้วยการคบหาดูใจหรือการจับคู่กัน มีขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศ (นียพรธน์ วรรณศิริ, 2528: 62) เช่นกัน ในสังคมของชาวซามัว สมาชิกของชนเผ่าก็จะนิยมมีเพศสัมพันธ์กันก่อนที่จะแต่งงาน และการมีเพศสัมพันธ์ของชาวซามัวนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องลงเอยด้วยการแต่งงาน แต่พวกเขาถือว่าเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของความพึงพอใจและสมัครใจ (นียพรธน์ วรรณศิริ, อ้างแล้ว: 59) แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นแนวคิดดังกล่าวไม่ได้สามารถพบเห็นได้ในทุกสังคมทั่วโลก เพราะในบางสังคมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานนับว่าเป็นเรื่องต้องห้ามเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น ชาวอินเดียนเทพอซต์ลัน ในเม็กซิโก พวกเขาที่กำหนดข้อห้ามเกี่ยวกับการติดต่อบทประหว่างชายหญิงอย่างเคร่งครัด เด็กผู้หญิงจะถูกควบคุมให้ใช้ชีวิตอยู่ภายในบ้าน

ภายใต้การดูแลของพ่อแม่อย่างใกล้ชิด รวมไปถึงยังไม่ให้ผู้หญิงพุดคุยหรือแตะตัวเพศชายอย่างเด็ดขาด (ยศ สันตสมบัติ, 2548: 97)

ในบริบทของสังคมไทยในอดีต มาตรฐานทางศีลธรรม การซุบซิบนินทาของเพื่อนบ้าน ก็เป็นกลไกสำคัญกลไกหนึ่งที่จะคอยควบคุมหนุ่มสาวให้ประพฤติตนอยู่ในกรอบประเพณี เนื่องด้วยการทำงานของกรอบความคิดว่าด้วยชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงมักจะเป็นฝ่ายเสียเปรียบในความสัมพันธ์กับผู้ชาย หากเธอเสียความบริสุทธิ์ จะไม่มีผู้ชายคนไหนในหมู่บ้านยอมแต่งงานกับเธอ ส่งผลให้ชาวบ้านซุบซิบนินทาเป็นการกระทำที่นำไปสู่การสร้างชื่อเสียงที่เสื่อมเสียให้กับครอบครัว ซึ่งมาตรฐานทางศีลธรรมดังกล่าว ก็กลายเป็นการสร้างความกดดันให้กับฝ่ายหญิงเพื่อหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร (ยศ สันตสมบัติ, อ้างแล้ว: 100) หรือในขณะเดียวกันหากฝ่ายชายเป็นฝ่ายที่เกเร ซึ่เหล่าเมียๆ ก็จะไม่ได้รับความยินยอมจากพ่อแม่ของฝ่ายหญิงในการยอมรับให้แต่งงานด้วยเช่นกัน (ยศ สันตสมบัติ, อ้างแล้ว: 99) อีกทั้งการแต่งงานในสังคมไทยยังเป็นเรื่องที่ถูกควบคุมหรือกำกับโดยสังคม ซึ่งเราสามารถเห็นได้จากการเกิดขึ้นของสุภาพศั คำพังเพยที่ว่า “เข้าตามตรอกออกตามประตู” ที่เข้ามาสร้างค่านิยมอันส่งผลให้การคบหาหรือการแต่งงานของคุณ่ความสัมพันธ์ควรที่จะอยู่ในสายตาของผู้ใหญ่หรือผู้ปกครอง

แต่อย่างไรก็ตามสถานการณ์ในเรื่องของค่านิยมเรื่องการทำให้คุณ่ความสัมพันธ์เข้าสู่สถาบันการแต่งงานก็ได้ค่อยๆ ลดถอยลงไป ดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้นว่า นอกจากความชอบคอกพอใจของคุณ่ความสัมพันธ์แล้ว การแต่งงานก็มีเรื่องของปัจจัยอื่นๆ เข้ามาประกอบร่วมในการตัดสินใจด้วย ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ในรายงานสถานการณ์ประชากรไทย พุทธศักราช 2558 ก็ได้แสดงให้เห็นว่าสถิติการเกิดในช่วงปี 2506-2526 นั้นมีรายงานการเกิดมากกว่าปีละ 1 ล้านราย แต่ด้วยการรณรงค์ส่งเสริมนโยบายการวางแผนครอบครัวด้วยคำขวัญที่ว่า “มีลูกมากจะยากจน” ก็ได้ทำให้อัตราการเกิดค่อยๆ ลดไปต่ำกว่าปีละ 1 ล้านรายตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2527 เป็นต้นมา (UNFPA และ สศช., 2554 อ้างถึงใน UNFPA และ สศช., 2558) นับได้ว่าการรณรงค์นโยบายดังกล่าวเป็นการก้าวข้ามบรรทัดฐานค่านิยมเดิมของสังคมไทยที่ว่า “การวางแผนครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัวไม่ใช่เรื่องที่จะนำมาสนทนากันอย่างเปิดเผย” ซึ่งส่งผลให้อัตราการเกิดลดลงอย่างรวดเร็ว (UNFPA และ สศช., 2558: 21-22) และด้วยการรณรงค์ส่งเสริมนโยบายการวางแผนครอบครัวในทิศทาง ดังกล่าว ก็มีผลให้สมาชิกในสังคมมีการวางแผนการสร้างครอบครัวที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ สมาชิกในสังคมมีการวางแผนให้เอื้อต่อรายได้ที่แท้จริงของตนผ่านการครองโสดหรือชะลอการสมรสออกไปจนกว่าสภาพทางเศรษฐกิจจะสูงขึ้น (UNFPA และ

สศช.,2558: 23) ในอีกแง่หนึ่งอุปสรรคของการแต่งงานก็มีเพิ่มมากขึ้นเมื่อพื้นที่ของเพศหญิงถูกเคลื่อนจากบ้านไปสู่พื้นที่ของการทำงานนอกบ้าน จากรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2544-2556 ก็ได้แสดงให้เห็นว่าตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2544 เป็นต้นมา กวาร์ร้อยละ 60 ของผู้หญิงไทยอายุ 15 ขึ้นไปนั้นอยู่ในภาคแรงงาน รวมไปถึงสัดส่วนของเพศหญิงที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีมากกว่าเพศชายจาก 2:3 ไปเป็น 2:1 ภายในระยะเวลาประมาณ 50 ปีที่ผ่านมา ด้วยระดับการศึกษาที่เพิ่มขึ้นนี้เองก็ได้ส่งผลให้เพศหญิงมีหน้าที่การทำงานที่สูงขึ้นจนนำไปสู่การมีบทบาทในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ถึงอย่างนั้นการที่บทบาทของผู้หญิงออกมาทำงานนอกบ้านก็ไม่ได้ทำให้บทบาทของผู้ชายเปลี่ยนแปลงเข้ามาสู่การทำงานในบ้านเนื่องด้วยครอบครัวส่วนใหญ่ไม่สามารถหาเลี้ยงชีพได้ด้วยรายได้จากการทำงานจากสมาชิกเพียงคนเดียว ดังนั้นแล้วสถานการณ์ดังกล่าวนี้ ก็ได้ส่งผลให้การตัดสินใจในการแต่งงานและสร้างครอบครัวเป็นไปได้ยากกว่าเดิม (UNFPA และ สศช., อ้างแล้ว: 30-32)

ในแง่ของมิติทางวัฒนธรรม สังคมไทยนั้นเป็นสังคมที่ให้คุณค่าเกี่ยวกับศีลธรรม ความดีงาม และขนานนามตัวเองเป็นเมืองพุทธ ซึ่งก็ได้สร้างบรรทัดฐานค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศไว้อย่างมากมายและหลากหลาย ด้วยความผูกพันอยู่กับความดีงามและศีลธรรม ทำให้พบได้ว่าในเรื่องเพศวิถีในสังคมไทยยังไม่ใช่เรื่องที่เปิดกว้างเท่าใดนัก และในขณะเดียวกัน สังคมยังตีตราผู้ที่ขัดต่อบรรทัดฐานหรือค่านิยมที่สังคมให้ไว้ (วารสารณ์ แซ่มสนิท, 2551) อีกทั้งเนื่องด้วยการที่สังคมไทยให้คุณค่ากับการมีเพศสัมพันธ์เมื่อถึงเวลาอันควร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การที่มีเพศสัมพันธ์ในกรอบของการแต่งงานเพื่อการมีลูกและสร้างครอบครัวนั้นได้กลายเป็นพฤติกรรมทางเพศที่มีคุณค่าสูงสุด (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2547) จึงส่งผลให้ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์โดยยังไม่ผ่านการแต่งงานนั้นกลับถูกตีตราว่ามีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสมในสังคมไทย

ทว่าเมื่อกระแสโลกาภิวัตน์เกิดการไหลเวียนขึ้นอย่างเข้มข้นในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา เนื่องด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วและรวดเร็วของเทคโนโลยีการขนส่งและการสื่อสาร ก็ได้ทำให้อุปสรรคทางด้านพื้นที่และเวลาถูกทะลายลง ข้อมูลจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นเอกสาร ภาพถ่าย หรืออื่นๆ สามารถถูกส่งจากทวีปหนึ่งไปสู่อีกทวีปหนึ่งได้ในระยะเวลาเพียงไม่นานอีกทั้ง วาทกรรม ความคิด ความเชื่อ หรือการให้ความหมายต่อกับสิ่งต่างๆ ก็ได้ถูกทำให้สามารถแพร่กระจายออกไปได้อย่างง่ายดายและรวดเร็วผ่านการสนับสนุนของกระแสโลกาภิวัตน์ ดังนั้นแล้ว ณ เวลาปัจจุบัน แบบแผนทางวัฒนธรรมก็ได้หลุดออกจากพื้นที่ที่ตายตัวอย่างขอบเขตเมืองและประเทศเป็นที่เรียบร้อย (วราพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, แปล, 2553: 32-

43, 123-124) ในเรื่องเพศเองก็เช่นกัน ความคิด ความเชื่อหรือการให้ความหมายในแง่ต่างๆ ทั้งหลาย ถูกส่งต่อจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ยกตัวอย่างเช่น การเคลื่อนไหวของสตรีนิยมในยุคคลื่นลูกที่ 3 จากประเทศในฝั่งตะวันตก ที่ออกมาเคลื่อนไหวด้วยความต้องการที่จะรื้อถอนชุดความคิดต่างๆ เกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมทางเพศที่เกิดขึ้นภายในสังคม ก็ได้ถูกส่งต่อมายังประเทศฝั่งตะวันออกซึ่งหมายรวมถึงประเทศไทย เป็นต้น

ด้วยปัจจัยที่ได้กล่าวไป เมื่ออุปสรรคในการแต่งงานเริ่มมีมากขึ้น พื้นที่ของผู้หญิงถูกเคลื่อนขยับ ออกจากเดิมที่อยู่เพียงแต่ในบ้าน การเกิดขึ้นของนโยบายที่ชักชวนให้วางแผนครอบครัว ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ก็ได้ค่อยๆ ทำให้ ระยะห่างระหว่างคู่ความสัมพันธ์และสถาบันการแต่งงานเริ่มมีมากขึ้น อีกทั้งการไหลเวียนของกระแสโลกาภิวัตน์ที่นำเอา ความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเพศเข้ามาในสังคมไทย ก็ได้ส่งผลให้วิถีทางเพศในสังคมไทยมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นซึ่งแตกต่างไปจากอดีต และด้วยความหลากหลายของวิถีทางเพศที่เกิดขึ้น ก็ได้ส่งผลให้รูปแบบความสัมพันธ์ในสังคมไทยมีความหลากหลายมากขึ้นตามไป โดยในงานศึกษาชิ้นนี้ ผู้ศึกษาจะพูดถึงรูปแบบความสัมพันธ์ที่มีชื่อเรียกว่า “Friend with Benefits”

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิสิต

Friend with Benefits คือ ความสัมพันธ์รูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างปัจเจกบุคคล โดยที่ในแต่ละฝ่ายจะนิยามฝ่ายตรงข้ามว่ามีสถานะเป็นเพื่อน แต่ทว่าในความเป็นเพื่อนดังกล่าวนั้น คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองก็สามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้ โดยที่ต่างฝ่ายต่างก็ไม่ต้องนิยามตนเองว่าเป็นคูรัก รวมไปถึงยังไม่จำเป็นต้องมีพันธะผูกมัดกัน (Paul A Mongeau et al, 2016) และในความไม่ผูกมัดดังกล่าวนี้เองก็เป็นหนึ่งใน ผลประโยชน์ หรือ Benefit(s) ที่เกิดขึ้นภายใต้ความสัมพันธ์ รวมไปถึงความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ยังปรากฏให้เห็นผลประโยชน์ในด้านอื่นๆ อีก เช่น ความปลอดภัยในเรื่องของการมีกิจกรรมทางเพศ, สามารถแลกเปลี่ยนหรือพูดคุยปัญหากันได้, หรือ รวมไปถึงการเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ที่สามารถเรียนรู้ชีวิตของกันและกันเพื่อพัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบคนรักที่มีข้อผูกมัดต่อกัน (Melissa A. Bisson, 2007)

ด้วยข้อดีของ Benefits ที่เกิดขึ้นภายใต้ความสัมพันธ์ ก็อาจเป็นเหตุผลให้ปัจเจกชนเลือกที่จะเข้าสู่ในรูปแบบความสัมพันธ์ดังกล่าว ทว่าจากคำนิยามที่ผู้ศึกษาได้กล่าวถึงไปนั้น เป็นคำนิยามที่เกิดขึ้นในบริบทแบบสังคมตะวันตก ที่ซึ่งชุดความคิดเรื่องเพศนั้นมีความเปิดกว้าง อีกทั้งยังให้อิสระเสรีในตัวเลือกของความสัมพันธ์ แต่เมื่อมองกลับมาในบริบทของสังคมไทย ที่ซึ่งผู้ศึกษาได้กล่าวไปในข้างต้นว่า เป็น

สังคมที่มีค่านิยมเรื่องเพศที่มากมายเข้ามากำกับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการให้คุณค่ากับการแต่งงาน, การมีเพศสัมพันธ์ในกรอบของการแต่งงานเพื่อมีลูกกลายเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่สังคมให้คุณค่าและการยอมรับ ที่เข้ามาขัดกับวิถีคิดเรื่องเพศของคุณสัมพันธ์ในยุคปัจจุบัน เช่น ความสัมพันธ์ที่มีฐานคิดแบบ Non-Monogamy หรือความสัมพันธ์แบบที่มีคู่ความสัมพันธ์ได้มากกว่า 1 คน ที่ผู้ดำรงอยู่ในความสัมพันธ์รูปแบบดังกล่าวอธิบายว่า การคบหากันนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องจบลงด้วยการแต่งงาน หรือรวมไปถึง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานนั้นเป็นเรื่องของความปรารถนาทางเพศที่ไม่จำเป็นต้องมีข้อผูกมัดหรือพันธะใดๆ (นงนภัส ร่มสุขวนาสันต์, 2559)

เมื่อแนวทางของวิถีคิดเรื่องเพศระหว่าง วาทกรรมเกี่ยวเรื่องเพศของสังคมเข้ามากำกับสมาชิกกับการที่ปัจเจกให้ความหมายต่อวิถีทางเพศของตน มีลักษณะของการดำเนินทิศทางไปในทางตรงข้ามกัน ดังนั้นแล้วด้วยสาเหตุดังกล่าวจึงเป็นที่มาและความสำคัญของงานวิจัยเรื่อง “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” เพื่อศึกษาว่าปัจเจกบุคคลมีประสบการณ์หรือภูมิหลังอย่างไรที่ส่งผลให้พวกเขาเหล่านี้ต่อรองหรือหลบหลีกวาทกรรมเรื่องเพศที่ดำรงอยู่ในสังคม และนำไปสู่การเลือกที่จะดำเนินความสัมพันธ์อยู่ในรูปแบบ Friend with Benefit รวมไปถึงสืบหาานิยามและความหมายของความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ในบริบทของสังคมไทยภายใต้ขอบเขตของการศึกษาในครั้งนี้ และในท้ายที่สุดเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติเรื่อง เพื่อน คนรัก และเพศสัมพันธ์ ของผู้ที่มีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend With Benefits

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประสบการณ์และการให้ความหมายต่อความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ของปัจเจกบุคคล
2. เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจทัศนคติของปัจเจกบุคคลเกี่ยวกับ เพื่อน คนรัก เพศสัมพันธ์ และชีวิตคู่
3. เพื่อศึกษาเทคนิควิธีการต่อรองของปัจเจกบุคคลที่มีความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ต่อวาทกรรมหลักเรื่องความเป็นคู่รักในสังคม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงประสบการณ์และการให้ความหมายต่อความสัมพันธ์ในรูปแบบของ Friend with Benefits ของปัจเจกบุคคล
2. เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของปัจเจกบุคคลที่มีต่อเรื่องของ เพื่อน คนรัก เพศสัมพันธ์ และชีวิตคู่
3. เพื่อให้ทราบว่าปัจเจกบุคคลที่มีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นมีการต่อรองกับวาทกรรมเรื่องความเป็นคู่รักในสังคมอย่างไร

ขอบเขตของการศึกษา

ด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษา เส้นทางหรือตัวเลือกของปัจเจกบุคคลที่ดำรงอยู่ได้ความสัมพันธ์ในรูปแบบของ Friends with Benefits โดยศึกษาว่าปัจเจกบุคคลเหล่านั้นมีประสบการณ์ชีวิตอันนำไปสู่เทคนิค วิธีการ ในการเล็ดลอด หลบหลีก หรือต่อรอง กับวาทกรรมกรอบคิดเรื่องเกี่ยวกับชีวิตคู่ หรือสถาบันการแต่งงานอย่างไร จากนั้นผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์และทำความเข้าใจประสบการณ์และหนทางที่นำไปสู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ผ่านกรอบแนวคิดเรื่องของ Subjectivity และ Discourse ของมิเชล ฟูโกต์

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้จะประกอบไปด้วยผู้ให้ข้อมูลเพศชาย หญิง และเพศทางเลือก เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงมุมมอง ความคิด ที่มีความหลากหลายรวมถึง Friend with Benefits เองนั้น เป็นความสัมพันธ์ที่สามารถปรากฏให้เห็นได้ในทุกเพศ ผ่านวิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึก และในการคัดเลือกกลุ่มประชากรตัวอย่าง ผู้ศึกษาเลือกที่จะคัดเลือกผ่านวิธีการ สโนว์บอล (Snowball Sampling) ซึ่งเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลนั้นมีลักษณะอันประกอบไปด้วย 1) เป็นผู้ที่เคยอยู่ความสัมพันธ์ที่มีลักษณะผูกมัดมาก่อน เนื่องด้วยความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits นั้นเป็น

ความสัมพันธ์ที่มีลักษณะรูปแบบไม่ผูกมัด การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่เคยดำรงอยู่ในความสัมพันธ์แบบผูกมัด นั้นเพื่อที่จะสามารถสะท้อนมุมมองที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาของความสัมพันธ์แบบผูกมัดได้ 2) เป็นผู้ที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี 3) เลือกสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเพียงฝ่ายเดียวของความสัมพันธ์เพียงเท่านั้นเพื่อที่จะรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้เลือกสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 5 คน ประกอบไปด้วย หญิง 3 คน ชาย 1 คน และเพศทางเลือก 1 คน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เลือกใช้แนวความคิดเรื่อง ตัวตนที่มีความรู้สึกนึกคิด (Subjectivity) และวาทกรรม (Discourse) ของมิเชล ฟูกูต์ (Michel Foucault) มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าปัจเจกบุคคลมีประสบการณ์ชีวิต ภูมิหลังหรือทัศนคติต่อเรื่องเพื่อน ความรัก เพศสัมพันธ์และชีวิตคู่ อันนำไปสู่การเล็ดลอดและต่อรองกับวาทกรรมเรื่องเพศกระแสหลักในสังคม และเลือกที่จะดำรงอยู่ในความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ได้อย่างไร

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่มีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่มุ่งสอบถามเกี่ยวกับ ภูมิหลัง ครอบครัวหรือรวมไปถึงทัศนคติเกี่ยวกับ เพื่อน ความรัก เพศสัมพันธ์ พร้อมทั้งการให้ความหมายและวิถีทางเพศที่ปัจเจกดำรงอยู่เมื่อเริ่มและจบความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อสืบทราบถึง บริบท ปัจจัย สิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลให้ปัจเจกบุคคลสามารถต่อรอง หรือหลบหลีก วาทกรรมเรื่องเพศที่ครอบงำอยู่ อันเป็นผลทำให้ปัจเจกเลือกที่จะมีความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ดังนั้นในงานศึกษาชิ้นนี้จึงแบ่งวิธีการออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ในส่วนของข้อมูลปฐมภูมิหรือข้อมูลภาคสนาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ออกมามีความน่าเชื่อถือ ผู้ศึกษาจึงเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งจะเข้าไปสอบถามข้อมูลกับผู้ที่มีความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits หรือเคยมีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ ภูมิหลังชีวิต สภาพแวดล้อมที่ดำรงอยู่ ทศนคติเกี่ยวกับเพื่อน ความรัก และเพศสัมพันธ์ และทัศนคติต่อกรอบความคิดเรื่องชีวิตคู่

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ในส่วนของข้อมูลทุติยภูมิ ในการศึกษาภายใต้หัวข้อ “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” ในครั้งนี้ผู้ศึกษาทำการค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นผ่าน หนังสือ วารสาร เอกสารและบทความทางวิชาการ สารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะศึกษา รวมไปถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความน่าเชื่อถือได้ โดยผู้ศึกษาได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งจะเป็นแนวคิดและทฤษฎี โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกที่จะใช้แนวคิดเรื่อง วาทกรรม (Discourse) และ อัตวิสัย (Subjectivity) ของ มิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) และในส่วนที่สองซึ่งเป็นส่วนของ เอกสารงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) กรอบความคิดเรื่องเพศวิถีและเพศสถานะในสังคมไทย 2) กรอบแนวคิดเรื่องการแต่งงานในสังคมไทย 3) ความสัมพันธ์ในยุคโลกาภิวัตน์ โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลส่วนทุติยภูมิทั้งหมดเพื่อที่จะนำมาเป็น ข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลอ้างอิง และข้อมูลในการวิเคราะห์ รวมไปถึงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจก่อนลงสนามและเป็นแนวทางในการศึกษา

3. รวมข้อมูลทั้งหมด

รวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร บทความงานวิจัย สารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ รวมไปถึงข้อมูลจากภาคสนามที่ได้มาจากการเข้าไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits เพื่อที่จะนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ เชื่อมโยง และสรุป ซึ่งจะนำไปสู่การทำให้งานวิจัยสมบูรณ์และครบถ้วน

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ศึกษาได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” ผ่าน หนังสือ วารสาร เอกสารและบทความทางวิชาการ สารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์รวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความน่าเชื่อถือได้แล้ว ในส่วนของข้อมูลทฤษฎี และในส่วนของข้อมูลปฐมภูมิเมื่อผู้ศึกษาได้เข้าไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีความสัมพันธ์แบบ โดยประกอบไปด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ ประสบการณ์ ภูมิหลังทัศนคติเกี่ยวกับ เพื่อน ความรัก เพศสัมพันธ์ และการแต่งงานเสร็จ จากนั้นผู้ศึกษาจะนำเสนอและจัดแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 บท คือ

บทที่ 1 นำเสนอเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตของการศึกษา กรอบแนวคิดในการศึกษา ระเบียบวิธีวิจัย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล แผนการดำเนินงานและศัพท์เฉพาะ เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดที่ต้องการจะศึกษาภายใต้หัวข้อการศึกษาในครั้งนี้

บทที่ 2 นำเสนอเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยจะมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดเรื่อง วาทกรรม และ ตัวตนที่มีความรู้สึกนึกคิด ซึ่งทั้งสองแนวคิดดังกล่าวนี้คือแนวคิดหลักในการวิเคราะห์ อธิบาย และทำความเข้าใจภายใต้หัวข้อการศึกษาในครั้งนี้ และส่วนที่สองคือ เอกสารงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) เพศวิถีและเพศภาวะในสังคมไทย 2) กรอบแนวคิดเรื่องครอบครัวและการแต่งงานในสังคมไทย และ 3) ความสัมพันธ์ในยุคโลกาภิวัตน์ โดยการทบทวนในประเด็นที่ได้กล่าวไปก็เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการประกอบการศึกษาและเป็นแนวทางในการศึกษาในครั้งนี้

บทที่ 3 นำเสนอเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการลงภาคสนามโดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับเรื่องทัศนคติเกี่ยวกับเพื่อน ความรัก และคู่ชีวิต รวมไปถึงภูมิหลัง วิธีคิด ค่านิยม และวิถีทางเพศในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits โดยผู้ศึกษาแบ่งประเด็นการเล่าเรื่องออกเป็น จำนวน 3 ประเด็น คือ 1) ภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูล 2) ทัศนคติว่าด้วยเรื่องของเพื่อนและความรัก 3) วิธีคิดและการ

ให้ความหมายต่อความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits และ ความแตกต่างระหว่าง เพื่อน คนรัก และคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

บทที่ 4 นำข้อมูลที่ได้จากการลงภาคสนามมาวิเคราะห์ผ่านแนวคิดเรื่อง วาทกรรม (Discourse) และตัวตนที่มีความรู้สึกนึกคิด (Subjectivity) จากนั้นจึงสรุปผลการศึกษาทั้งหมดและตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ที่ได้กล่าวถึงไปในบทที่ 1

ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน

ระยะเวลาของการศึกษาภายใต้หัวข้อ “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” ในครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้ระยะเวลาเริ่มตั้งแต่การค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานรวมถึง เก็บข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกในงานภาคสนามเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม 2563 - เมษายน 2564 รวมระยะเวลาทั้งหมดจำนวน 10 เดือน โดยจำแนกช่วงเวลาต่างๆ ออกเป็นดังนี้

ระยะเวลา	ขั้นตอนในการดำเนินงาน
กรกฎาคม 2563 – กันยายน 2563	ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง
ตุลาคม 2563 – ธันวาคม 2563	ลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม
มกราคม 2564 – กุมภาพันธ์ 2564	รวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากทั้งการค้นคว้าผ่านทางเอกสารและการลงพื้นที่ภาคสนาม
มีนาคม 2564 – เมษายน 2564	ประมวลผล วิเคราะห์ และสรุปผล

คำศัพท์เฉพาะ

Friend with Benefits : ความสัมพันธ์ที่แสดงออกให้เห็นว่าเป็นเพื่อน แต่สามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้การศึกษาภายใต้หัวข้อ “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจก ภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” ผู้ศึกษาได้แบ่งส่วนของการทบทวนเอกสาร งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พร้อมกันทฤษฎีและแนวคิดออกเป็น 2 หัวข้อ คือ

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบไปด้วย
 - 1.1 แนวคิดเรื่อง วาทกรรม
 - 1.2 แนวคิดเรื่อง Subjectivity
2. เอกสาร งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีหมวดหมู่ดังนี้ คือ
 - 2.1 กรอบแนวคิดเรื่องเพศวิถีและเพศภาวะในสังคมไทย
 - 2.2 กรอบความคิดเรื่องครอบครัวและการแต่งงาน
 - 2.3 ความสัมพันธ์ในยุคโลกาภิวัตน์

1. แนวคิดและทฤษฎี

1.1 แนวคิด Discourse

ภาษา คำพูด หรือถ้อยแถลง มักจะเป็นความหมายที่ผู้คนส่วนหนึ่งให้ความสนใจเมื่อมีการพูดถึง วาทกรรม หากแต่ถ้าต้องการจะพูดถึงวาทกรรมในมุมมองของการศึกษาปรากฏการณ์แบบมิเชล ฟูโกต์ จำเป็นที่จะต้องเข้าใจก่อนว่า ความคิดพื้นฐานที่เป็นความพยายามที่จะเริ่มศึกษาวาทกรรมในแบบฟูโกต์ นั้น เกิดขึ้นจากปัญหาของความรู้ อันมีคำถามที่ว่า เราจะรู้ได้อย่างไรว่าสิ่งที่เรารู้เป็นความรู้ ความรู้เป็น ความรู้ได้อย่างไร เพราะสิ่งที่เรารู้อาจจะไม่ใช่ความรู้ แต่อาจจะเป็นการครอบงำก็ได้ เพราะในความเข้าใจ ของฟูโกต์ ความรู้เป็นสิ่งที่มุ่งจะอธิบายบางสิ่งบางอย่าง และในขณะที่เดียวกันก็ปกปิดบางอย่าง รวมไปถึง ความรู้ที่เราเชื่อถือกันว่าเป็นความจริงนั้นเป็นความรู้ของผู้มีอำนาจ ที่ส่งผลให้ความรู้เป็นสิ่งที่ไม่สามารถ แยกออกจากอำนาจได้ และเมื่อตกอยู่ภายใต้การชี้แนะของอำนาจ ความรู้ดังกล่าวก็ได้ถูกยกย่องขึ้นว่าเป็น

ความจริง และเมื่อความรู้ ความจริง และอำนาจผสมรวมกัน สิ่งนี้เองที่ฟูโกต์เรียกว่าวาทกรรม (อานันท์ กาญจนพันธุ์, 2552: 17-18)

ดังนั้นแล้ววาทกรรมจึงหมายความว่า เป็น ระบบและกระบวนการสร้างความหมายหรืออัตลักษณ์ให้กับสิ่งต่าง ๆ ที่แวดล้อมตัวบุคคลอยู่ไม่ว่าจะเป็น ความรู้ ความจริง หรือตัวตนของปัจเจก และในอีกนัยหนึ่ง วาทกรรมก็ยังเป็นเสมือนกับโครงสร้างหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการกำหนดความเป็นไปได้ ภายในสังคมว่าเรื่องใดเป็นความจริงหรือไม่จริง (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2554: 19-20) โดยที่กระบวนการดังกล่าว มีลักษณะที่สามารถสืบทอดต่อกันได้ ผ่านคำพูดหรือภาษาเขียนเพื่อที่จะทำให้ “ความจริง” อันเป็นผลผลิตที่เกิดมาจากวาทกรรมสามารถดำรงและควบคุมระบบความคิดของคนในสังคมต่อไป (สุภางค์ จันทวานิช, 2562: 283) นอกเหนือไปจากการสร้างหรือผลิตการให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ ที่มีขึ้นในสังคม วาทกรรมยังมีความสามารถในการปิดกั้นหรือกดทับเอกลักษณ์หรือความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่มีขึ้นในสังคมไม่ให้ผุดขึ้น รวมไปถึงยังสามารถทำให้ความหมายและเอกลักษณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นเลื่อนหายไปได้ด้วยเช่นกัน (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, อ้างแล้ว, 20-21) แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นวาทกรรมยังปรากฏให้เห็นถึงความไม่ต่อเนื่องอยู่ กล่าวคือ วาทกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ช่วงหนึ่ง จะเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในช่วงเวลานั้นๆ หากแต่เมื่อช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์เปลี่ยนไป วาทกรรมที่ก่อรูปขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการสังคมในช่วงนั้นก็สามารถที่จะเลื่อนหายไป และถูกแทนที่ขึ้นมาด้วยวาทกรรมชุดใหม่ อันเกิดมาจากการต่อสู้ทางอำนาจเพื่อช่วงชิงความสามารถในการสถาปนาความจริง (สุภางค์ จันทวานิช, อ้างแล้ว: 286)

แต่ความน่ากลัวของวาทกรรมไม่ใช่เพียงการผลิตสร้างความหมาย อัตลักษณ์ หรือความรู้ให้แก่สังคม หากแต่เป็นความสามารถในการพลิกแพลงเพื่อให้สมาชิกในสังคมไม่สามารถมองเห็นหรือรู้สึกถึงการดำรงอยู่ของวาทกรรมได้ โดยกระทำการควบคุม จัดสรร จัดระบบและแจกจ่ายภายใต้กฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง เช่นว่า ควรทำอะไร ไม่ควรทำอะไร หรือห้ามทำอะไร ซึ่งเราเรียกสิ่งเหล่านี้ว่าเป็น ภาคปฏิบัติการณ์จริงของวาทกรรม (Discursive practices) ที่ส่งผลให้วาทกรรมดำรงความเป็นเจ้าหรืออยู่เหนือกว่าภายในสังคม (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, อ้างแล้ว: 25)

ภาคปฏิบัติการณ์จริงของวาทกรรม (Discursive practices) นั้นประกอบไปด้วยสาระสำคัญจำนวน 3 ประการ คือ หนึ่ง วาทกรรมชุดใดจะมีอำนาจขึ้นมาได้จะต้องมีปฏิบัติการผ่านสถาบัน ระเบียบ ประเพณี และค่านิยมภายในสังคม เพื่อปิดกั้นและกดทับวาทกรรมบางประเภท อันนำไปสู่การสถาปนาอำนาจใน

การสร้างความจริงและสร้างความหมายให้วาทกรรม พร้อมกับส่งผลให้วาทกรรมนั้นๆ กลายเป็นวาทกรรมหลักภายในสังคม สอง วาทกรรมมีกระบวนการในการจำกัดและควบคุมวาทกรรมอื่น ผ่านการสร้างกลไกในการวิจารณ์เพื่อให้วาทกรรมอื่นหมดความชอบธรรม รวมไปถึงยังให้สิทธิและอำนาจในการพูดหรือเขียนภายใต้การจำกัดและควบคุมของวาทกรรมหลัก สาม วาทกรรมจะสร้างความชอบธรรมในการดำรงอยู่ของตนในสังคมผ่านกระบวนการหลักในสังคมที่จะให้เกิดการยอมรับ (ณัฐพงศ์ จิตรนิรัตน์, 2546: 75-76)

ด้วยภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมนี้เองที่ได้ส่งผลทำให้วาทกรรมกลายสภาพเป็นจารีตปฏิบัติ กฎเกณฑ์ ความคิดความเชื่อ และคุณค่า อันนำไปสู่การสร้างความชอบธรรมภายในสังคมในการกำหนดสร้างอัตลักษณ์และความหมายให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน และด้วยการปฏิบัติการสร้างความหมายให้สิ่งต่างๆ เหล่านี้เองที่เข้ามาสร้าง มาตรฐานและความปกติ (Form of Normalization) ให้กับความรู้ของผู้คนในสังคม ที่ในขณะเดียวกันก็ได้เข้ามากดทับและสร้างความเป็นอื่นให้แก่วาทกรรมที่นอกเหนือไปจากวาทกรรมหลัก ที่ในท้ายที่สุดก็ได้ทำให้วาทกรรมที่นอกเหนือไปจากวาทกรรมหลักเลือนหายไป โดยที่สมาชิกในสังคมไม่ได้ถูกคิดและตั้งข้อสงสัย อีกทั้งยังยอมรับและปฏิบัติตามกันอย่างสนิทใจ (จันทิมา ปทุมธรรมกุล, 2550: 19-23 อ้างถึงใน วิสิษฐ คัดคำส่วน, 2557: 17-19)

ในกรณีของสังคมไทยในอดีตเองก็เช่นกัน ค่านิยม ความคิดความเชื่อมากมายที่ดำรงอยู่ภายในสังคมก็ได้เข้ามาสร้างสำนึกของสถานะความเป็นปกติให้กับสมาชิกในสังคมในเรื่องต่างๆ อีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีของการแต่งงาน ค่านิยมว่าด้วยเรื่องของ “ลักษณะของเมียที่ดี” ที่อธิบายว่า “ ตื่นก่อนผัวแต่เช้า ทุกวัน ชันน้ำไม้สีฟัน ยืนให้ จัดหมากจีบพลูผืน ผ้าวกวาด เรือนนา ข้าวแกงแต่งเต็มไว้ ค่อยเชื่อเชิญกิน ยากลัวผัวยิ่งเพี้ยน ราชา บโกรธขึ้นหิงสา กราบไหว้ หลิงตีมิกิริยา เยี่ยงอย่าง นีนา...” (ธีรนาถ กาญจนอักษร, 2542: 121-122)เช่นนี้นั้น ก็ได้เข้ามาสร้างมาตรฐานและสถานะความเป็นปกติ ที่ว่าพื้นที่ของผู้หญิงนั้นคือพื้นที่ภายในบ้าน รวมไปถึงบทบาทของผู้หญิงนั้นจำเป็นที่จะต้องปรนนิบัติรับใช้สามี นำเข้าข้อความที่ว่า “กราบไหว้” ก็ยังได้ผลิตซ้ำให้บทบาทและสถานะของเพศหญิงนั้นอยู่เป็นรองลงมาจากเพศชาย ซึ่งผลจากภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมที่เกิดขึ้นนี้เองก็ได้ทำให้ มนุษย์ เป็นร่างทรงของวาทกรรม ที่ในขณะเดียวกันก็เป็นผู้กระทำตามที่คอย ตอกย้ำและผลิตซ้ำ กฎเกณฑ์ ที่เกิดขึ้นมากกว่าที่จะคิดค้นหรือสรรสร้างระบบหรือกฎเกณฑ์ใหม่ขึ้นมา (วิสิษฐ คัดคำส่วน, 2557: 17-19)

อย่างไรก็ตามฟูโกต์เชื่อว่าอำนาจนั้นประกอบไปด้วยกันทั้งด้านลบและด้านบวก ภายใต้การควบคุมและกำกับอย่างเข้มข้นของอำนาจอันมีที่มาจากวาทกรรมชุดหนึ่ง เราก็ยังสามารถพบเห็นอำนาจ

ในอีกแง่มุมหนึ่งอันเป็นอำนาจที่ทำให้ปัจเจกสามารถนิยามตนเองได้ โดยฟูโกต์กล่าวว่า ในเรื่องของเพศ เมื่อปัจเจกใช้อำนาจนิยามตนเอง ก็เป็นผลให้ปัจเจกบุคคลมีรูปแบบตัวตนที่มีความหลากหลายมากขึ้น (อานันท์ กาญจนพันธุ์, อ้างแล้ว: 132-133)

การศึกษาเรื่อง “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” ในครั้งนี้ผู้ศึกษาจึงมุ่งศึกษาไปที่วาทกรรมสองชุดประกอบไปด้วย วาทกรรมเรื่องวิธิตัดเกี่ยวกับการแต่งงาน และ วาทกรรมเรื่องวิธิตัดของการมีเพศสัมพันธ์ เนื่องด้วยปฏิบัติการของวาทกรรมทั้งสองชุดนี้ได้เข้ามาดบังรวมไปถึงลดทอนคุณค่าของวาทกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศวิธิตัดอื่นๆ กล่าวคือวาทกรรมว่าด้วยวิธีเรื่องการแต่งงานนั้นได้ทำให้ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างปัจเจกบุคคล ถูกผลักและจำกัดให้เข้าสู่ไปพิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงานและวาทกรรมว่าด้วยเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ นั้นก็ได้ทำให้สังคมสร้างคุณค่าเกี่ยวกับ “การมีเพศสัมพันธ์หลังการแต่งงาน” ขึ้นมา ซึ่งในกรณีของความสัมพันธในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นเป็นความสัมพันธ์ดำเนินอยู่บนฐานที่ปัจเจกบุคคลสามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้ และความสัมพันธ์ดังกล่าวยังไม่จำเป็นที่จะต้องดำเนินไปสู่สถาบันการแต่งงาน ดังนั้นแล้วการศึกษาวาทกรรมทั้งสองชุดดังกล่าวจึงสามารถแสดงให้เห็นได้ว่า ปัจเจกบุคคลมีวิธีการต่อรองและขัดขึ้นเพื่อเข้าไปสู่ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ได้อย่างไร

1.2 แนวคิด Subjectivity

จากที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ฟูโกต์เชื่อว่าอำนาจนั้นประกอบไปด้วยกันจำนวน 2 ด้าน ในด้านหนึ่งอำนาจกำลังกำกับและควบคุมให้สมาชิกดำเนินไปตามวาทกรรมที่ดำรงอยู่ในสังคม อันเป็นผลให้มนุษย์กลายเป็นเพียง ”ผลผลิตของวาทกรรม” แต่ในอีกด้านหนึ่งปัจเจกบุคคลก็ยังปรากฏให้เห็นถึงความสามารถในการใช้อำนาจนิยามตนเองขึ้นเพื่อสร้าง อัตลักษณ์หรือรูปแบบตัวตนที่มีความหลากหลาย ซึ่งเป็นผลให้ปัจเจกบุคคลสามารถเคลื่อนที่จาก อัตบุคคล (Subject) ไปสู่การเป็น ตัวตนที่มีความรู้สึกรู้สึกนึกคิด (Subjectivity) ได้

แนวความคิดเรื่อง Subjectivity นั้น เป็นแนวความคิดที่มีรากฐานมาจากคำกล่าวของ เรอเน เดการ์ต (Rene Descartes) ความว่า ฉันคิดฉันจึงมีตัวตน (I Think Therefore I Am) ที่สะท้อนให้เห็นทัศนคติว่า มนุษย์นั้นสามารถเป็นผู้ผลิตความรู้ได้ โดยความคิดดังกล่าวเป็นแนวคิดที่ได้กลับแนวความคิดว่า “พระเจ้าเป็นผู้ผลิตความรู้” (อานันท์ กาญจนพันธุ์, อ้างแล้ว: 103) กล่าวคือ ในแนวคิดที่ว่า พระเจ้าเป็น

ผู้ผลิตความรู้ แสดงให้เห็นว่ามนุษย์นั้นต้องตกอยู่ภายใต้ความรู้ที่พระเจ้าสร้างขึ้นและไม่สามารถขัดขึ้นได้ แต่เมื่อ เดการ์ตกล่าวว่าเพราะฉันคิดฉันจึงมีตัวตน จึงสามารถแสดงให้เห็นว่า แม้พระเจ้าจะเป็นผู้ผลิตความรู้ แต่เมื่อมนุษย์ได้คิดและตระหนักถึง บัดนั้น ผู้ผลิตความรู้ไม่ใช่เพียงแค่พระเจ้า แต่มนุษย์ได้อยู่ในฐานะผู้ผลิตความรู้ให้แก่ตัวตนแล้วเช่นกัน

รากฐานความคิดดังกล่าวได้ส่งต่อไปสู่ อิมมานูเอล ค้านท์ (Immanuel Kant) และทำให้เขาได้พัฒนาต่อว่าการที่มนุษย์จะมีเหตุผลเขาต้องยอมรับกฎของธรรมชาติและกฎทางสังคม รวมไปถึงมนุษย์ต้องมี “อิสระ” ที่จะปกครองตัวเอง (เบญจวรรณ อุปัชฌาย์, ม.ป.ป: 8) กล่าวคือ ค้านท์พยายามจะบอกว่า เหตุผลนั้นเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ และการจะทำให้มนุษย์เป็นผู้ที่อยู่สถานะที่มีเหตุผลได้ มนุษย์จึงต้องมีอิสระในการปกครองและควบคุมตัวเองเสียก่อน และเมื่อนั้นมนุษย์จึงกลายเป็นผู้มีเหตุผลโดยสมบูรณ์

ฟูโกต์สนับสนุนความคิดของค้านท์ ที่กล่าวว่า มนุษย์นั้นมีเสรีภาพในการปกครองตนเอง ซึ่งก่อนหน้านี้ฟูโกต์อาจจะมองว่ามนุษย์เป็นสิ่งที่ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของวาทกรรม แต่ในท้ายที่สุดฟูโกต์จึงได้นำเสนอว่า แท้จริงแล้วในตัวมนุษย์มีอยู่ 2 ด้าน ในแง่มุมหนึ่ง มนุษย์เป็นผู้อยู่ตกอยู่ภายใต้โครงสร้างที่ครอบงำอยู่ภายในสังคม และอีกมุมหนึ่ง มนุษย์เองก็เป็นผู้ที่มีอิสระเสรีในชีวิต หรือควบคุมตัวเอง เมื่อแนวทางการคิดของฟูโกต์ได้เดินทางไปในหมุดหมายดังกล่าว จึงก่อให้เกิดแนวความคิดในเรื่องของ Subjectivity ขึ้น (เบญจวรรณ อุปัชฌาย์, อ้างแล้ว: 8)

Subjectivity หรือ ตัวตนที่มีความรู้สึกนึกคิด เป็นแนวคิดที่มีเซล ฟูโกต์เลือกพัฒนามาจากนักคิดที่เคยพูดมาก่อนหน้าไม่ว่าจะเป็น เดการ์ต หรือ ค้านท์ โดยแนวคิดเรื่องดังกล่าวปรากฏขึ้นในงานระยะหลังของเขา ซึ่งเป็นผลมาจากการที่เขาเริ่มหันมาสนใจเรื่องของอัตลักษณ์ของตัวตน ที่ฟูโกต์มองว่าปัจเจกทุกคนมีสิทธิที่จะสร้างและต่อรองอัตลักษณ์ของตัวเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับวาทกรรมที่ดำรงอยู่ภายในสังคม (อานันท์ กาญจนพันธ์, อ้างแล้ว: 95)

ดังนั้นแล้วแนวคิดเรื่องของ Subjectivity จึงหมายความว่าถึง กระบวนการที่มนุษย์หรือปัจเจกบุคคลสร้างตัวเองขึ้น โดยที่กระบวนการดังกล่าวเป็นการยอมรับว่าตนเป็น “องค์ประธานผู้ถูกกระทำ” ซึ่งโดนกระทำการผ่านปฏิบัติการทางวาทกรรมที่ดำรงอยู่ภายในโครงสร้าง หากแต่ภายใต้ภาวะที่โดนกระทำปัจเจกบุคคลยังมีความสามารถในการตัดสินใจการกระทำต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยที่ตัวตนดังกล่าวไม่ได้ตกหรือสยบยอมต่อปฏิบัติการของวาทกรรมโดยสิ้นเชิง (เบญจวรรณ อุปัชฌาย์, ม.ป.ป: 19-20) ซึ่งต่างไป

จากอัตบุคคล (Subject) ที่ฟูโกต์อธิบายไว้ว่าเป็น สิ่งประดิษฐ์ทางจิตเวชที่ถูกสร้างขึ้นด้วยความรู้และอำนาจ ที่ส่งผลให้การกระทำของอัตบุคคลมีลักษณะที่ตกอยู่ภายใต้ว่าทรรรมอันไม่สามารถหลุดหรือเล็ดลอดออกไปได้ รวมไปถึง อัตบุคคล (Subject) ที่ฟูโกต์อธิบายไว้ ยังดำรงอยู่ในสถานะผู้กระทำ (Active) ที่รู้สึกภาคภูมิใจหรือยินดีที่จะดัดแปลงหรือหล่อหลอมตนเองภายใต้ว่าทรรรม (ธวัช มณีผ่อง, 2548: 166-167)

แต่อย่างไรก็ตาม ปัจเจกบุคคลไม่สามารถเข้าสู่ภาวะตัวตนที่มีความรู้สึกนึกคิด (Subjectivity) ได้ด้วยตนเอง เพราะกระบวนการที่ทำให้ปัจเจกมีความรู้สึกนึกคิดนั้น ผูกติดอยู่กับปฏิบัติการของปัจเจกบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่น ๆ ในสังคม กล่าวคือ การมีปฏิสัมพันธ์เชิงอำนาจกับผู้อื่น เป็นเงื่อนไขสำคัญในการทำให้ปัจเจกรับรู้ว่าเป็นใคร อยู่ในตำแหน่งแห่งที่ใด และนำไปสู่การรับรู้ “อัตลักษณ์” ของตัวเอง (อานันท์ กาญจนพันธุ์, อ้างแล้ว: 112)

เนื่องด้วยว่าทรรรมนั้นหมายถึงระบบและกระบวนการสร้างความหมายหรืออัตลักษณ์ให้กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่แวดล้อมตัวบุคคล ไม่ว่าจะเป็น ความรู้ ความจริง หรือตัวตนของปัจเจก อันมีภาคปฏิบัติการจริงของว่าทรรรม (Discursive Practices) ที่เข้ามากดทับและลบเลือนว่าทรรรมชุดอื่นๆ ในสังคมที่ไม่ใช่ว่าทรรรมชุดหลักออกไป รวมไปถึงยังเข้ามาสร้างมาตรฐานหรือสถานะปกติ (Form of Normalization) ที่เป็นผลให้สมาชิกในสังคมยอมรับว่าทรรรมหลักและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกัน ด้วยภาคปฏิบัติการจริงของว่าทรรรมนี้เอง ก็เป็นผลให้ว่าทรรรมหลักอย่างเรื่องของการแต่งงานและการมีเพศสัมพันธ์ได้เข้ามาครอบงำความคิดและทำให้สมาชิกในสังคมให้คุณค่ากับการที่คู่ความสัมพันธ์เข้าสู่กระบวนการแต่งงานและการมีเพศสัมพันธ์หลังการแต่งงาน พร้อมกันกับสร้างความชอบธรรมในการวิพากษ์รูปแบบความสัมพันธ์อื่นๆ ที่ไม่ดำเนินไปตามมาตรฐานหรือความเป็นปกติได้สร้างไว้ ด้วยสภาวะดังกล่าวที่เกิดขึ้นนี้เองจึงเป็นให้ผู้ที่ศึกษาที่มีความสนใจที่จะหยิบยกความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ขึ้นมาศึกษา เนื่องด้วยเป็นความสัมพันธ์ที่ปัจเจกบุคคลเลือกที่จะมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงานและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นยังไม่จำเป็นที่จะต้องนำไปสู่การแต่งงาน ซึ่งสวนทิศกันกับแนวทางที่ว่าทรรรมหลักว่าด้วยเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์และการแต่งงานวางไว้ อย่างไรก็ตามวิธีคิดว่าด้วยเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นอาจไม่สามารถขึ้นมาเป็นว่าทรรรมรองเพื่อต่อต้านว่าทรรรมหลักอย่างเรื่องของการแต่งงานหรือการมีเพศสัมพันธ์ได้ หรืออาจจะสามารถเกิดขึ้นได้ในกรณีของปัจเจกบางคน ดังนั้นแล้วผู้ศึกษาจึงเลือกใช้แนวคิด Subjectivity เข้ามาวิเคราะห์พร้อมด้วยเพื่อศึกษา ทำความเข้าใจ และนำไปสู่การ

แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะต่อต้านวาทกรรมหลักของปัจเจกบุคคล โดยที่จะศึกษาผ่านประสบการณ์ ภูมิหลัง ทศนคติ ต่อเรื่องต่างๆ เช่น เพื่อน ความรัก เพศสัมพันธ์ การแต่งงาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าปัจเจกบุคคลมีการตระหนักถึงวาทกรรมหลักที่ครอบงำอยู่อย่างไร รวมไปถึงมีการให้ความหมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits อย่างไร

2. เอกสาร งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 กรอบความคิดเรื่อง เพศวิถีและเพศภาวะในสังคมไทย

เพศสรีระ (Sex), เพศภาวะ (Gender), เพศวิถี (Sexuality) เป็นคำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ที่มีความหมายแตกต่างกันออกไป โดยที่ เพศสรีระ (Sex) หมายถึง ความเป็นเพศที่อิงผ่านอวัยวะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งบ่งบอกว่าหมายถึงเพศอะไร เพศภาวะ (Gender) หมายถึง ภาวะแห่งเพศที่เกิดขึ้นจากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังระบบความคิด ความเชื่อ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับเพศ หรือขอบเขตความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย และเพศวิถี (Sexuality) หมายถึง วิถีชีวิตทางเพศที่ถูกหล่อหลอมจากค่านิยม บรรทัดฐาน และระบบวิถีคิด หรือในอีกแง่หนึ่งหมายถึง วิถีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปรารถนาและการแสดงออกทางเพศ (กฤติยา อาชวนิจกุล, 2554) ซึ่งคำจำกัดความเกี่ยวกับเพศทั้ง 3 คำนี้นั้นกล่าวได้ว่า เป็นสิ่งที่ผูกติดอยู่กับชุดความรู้ต่างๆ ที่ดำรงอยู่ในสังคม เช่น ชุดความรู้แบบวิทยาศาสตร์ที่เข้ามากำหนดว่าอวัยวะที่ได้รับมาตั้งแต่กำเนิดนั้นเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้อย่างแน่ชัดว่าคุณคนดังกล่าวเป็นเพศอะไร และถูกส่งต่อไปยังการเข้ามากำหนดเพศภาวะและเพศวิถีตามที่โครงสร้างทางสังคม ขัดเกลา หล่อหลอม และกำหนดขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในสังคมปัจจุบัน ปัจเจกไม่จำเป็นที่จะต้อง มีเพศวิถีและเพศสภาวะตามเพศสรีระที่ได้รับมาแต่กำเนิดอีกต่อไป เนื่องด้วยในความเป็นจริงปัจเจกหนึ่งคนนั้น ประกอบไปด้วยชุดความรู้ที่หลากหลายและแตกต่างกัน ซึ่งในส่วนนี้ผู้ศึกษาจะขอทบทวนและชี้ให้ชัดขึ้นในย่อหน้าถัดๆ ไป ตามลำดับ

วรารณณ์ แซ่มสนิท (2551) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับเพศวิถีไว้ว่าเป็น อัตลักษณ์ทางเพศ หรือสำนึกในความเป็นตัวตน และการแสดงออกถึงความเป็นคนเพศใดเพศหนึ่ง ตลอดจนความโน้มเอียงที่จะมีคู่เป็นคนเพศใดๆ ทั้งในมิติของความรู้สึกเส่นหาผูกพันและการมีความสัมพันธ์ทางเพศ อีกทั้งเพศวิถีไม่ได้เป็นเพียง

แค่เรื่องส่วนตัว แต่ยังสัมพันธ์อย่างเป็นพลวัตกับระบบคุณค่าทางวัฒนธรรมที่สถาบันทางสังคมและการเมืองกำหนดยึดถือ

สอดคล้องกับความหมายของเพศวิถีที่ มลฤดี ลาพิมลและคณะ(2551) ที่ให้ไว้ว่า หมายถึงค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ทศนคติของผู้คนในมิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้ความหมายเรื่องเพศ ความรู้สึกทางเพศ ความต้องการและอารมณ์ปรารถนาทางเพศ ความสุขและความพึงพอใจทางเพศ พฤติกรรมการแสดงออกและการปฏิบัติทางเพศ การรับรู้เกี่ยวกับคู่ความสัมพันธ์ทางเพศ รสนิยมทางเพศ รวมความถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ระยะเวลาที่อยู่ในความสัมพันธ์ทางเพศ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของคู่ความสัมพันธ์ การสื่อสารและการต่อรองทางเพศ ฯลฯ โดยมีมิติต่างๆ ที่กล่าวมานั้น ล้วนเป็นผลของกระบวนการประกอบสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม การอบรมสั่งสอน และบอกกล่าว การเติบโตและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ในฐานะที่เป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคมของปัจเจกบุคคล

นภภรณ์ หะวานนท์ (2555) เสนอว่า เพศวิถีนั้นเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงภาพรวมของบุคคล ซึ่งสามารถตอบคำถามได้ว่า เราคือใคร มีความเชื่ออย่างไร รู้สึกอย่างไร และตอบสนองต่อสิ่งต่างๆ อย่างไร ไม่ว่าจะเป็นการพูด การแสดงกิริยาท่าทาง การแต่งตัว การแสดงความรู้สึก รวมถึงลักษณะความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับบุคคลต่างๆ

จากนิยามทั้งหมดที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ทำให้เห็นได้ว่า เพศวิถีนั้นเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง แต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยในแง่ปัจเจกบุคคล เพศวิถีเป็นกระบวนการชีวิตที่ยาวนานของคนๆ หนึ่ง มีการเติบโตและเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะตอบโต้หรือยอมตามต่อกรอบกติกาเรื่องเพศที่ปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น และในแง่ทางสังคม เพศวิถีจึงมีที่ทางอยู่บนกฎเกณฑ์การเมือง ศีลธรรมและแนวปฏิบัติเรื่องเพศหรือวัฒนธรรมทางเพศในแต่ละสังคม (กฤติยา อาชวนิจกุล, 2554)

เพศวิถีจึงมีความหมายที่รวมเอาค่านิยม ความคิด ความเชื่อทางเพศ ซึ่งสามารถไปกำหนดสร้างและผลิตตัวตนของปัจเจกกว่า มีความชอบหรือตอบสนองต่อเรื่องทางเพศที่เกิดขึ้นอย่างไร แต่อย่างไรก็ตาม เพศวิถียังเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการทำงานของวาทกรรมที่เป็นผลมาจากความต้องการทางสังคม ในบริบทสังคมไทย เราสามารถพบเห็นวาทกรรมชุดต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดวิธีคิดอยู่อย่างหลากหลาย ซึ่งถูกซ่อนอยู่ในสิ่งที่เรียกว่า “ค่านิยม” ซึ่งกระทำการโดยผู้มีอำนาจส่งผ่านสถาบันต่างๆ ไปสู่

สมาชิกในสังคม โดยที่เราเรียกสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ที่ไม่ว่าจะเป็นทั้ง ค่านิยม กฎเกณฑ์ หรือบรรทัดฐาน ที่สถาบันหรือโครงสร้างทางสังคมเข้ามากำหนดเกี่ยวกับเรื่องเพศนี้ว่า “เพศสภาวะ”

ปราณี วงษ์เทศ (2549) ได้อธิบายว่า เพศสภาวะ (Gender) หมายถึงระบบทางวัฒนธรรมที่อธิบายความเป็นหญิงชายที่ถูกสร้างขึ้นจากวัฒนธรรมและระบบสัญลักษณ์ที่มีการผลิตซ้ำ โดยทำให้เรื่องต่างๆ เกี่ยวกับเพศเช่น ค่านิยม ความคาดหวัง หรือบทบาทของหญิงชาย กลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา หรือกลายเป็นเรื่องธรรมชาติ เป็นสามัญสำนึกที่ดำรงอยู่ในตัวบุคคล โดยสร้างผ่านกระบวนการทางประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อทำให้ความคิดที่ถูกทำให้เป็น “เรื่องธรรมชาติ” เหล่านั้นขึ้นนำพฤติกรรมรวมไปถึงการสร้างอคติในเรื่องเพศอย่างอัตโนมัติ

เมื่อมองย้อนกลับมาในสังคมบริเวณพื้นที่อุษาคเนย์ ที่แต่เดิมถูกมองว่าเป็นพื้นที่ที่ เพศหญิงเป็นเพศที่มีบทบาทและสถานภาพสูง ทั้งๆ ที่ในขณะเดียวกันพื้นที่ที่กล่าวเป็นพื้นที่ที่ถูกครอบงำด้วยประเพณีและวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่จากประเทศจีนและอินเดีย แต่ในความจริงแล้วจากการเข้ามาศึกษาของ เซลล์ เออร์ริงตัน (1990) ก็แสดงให้เห็นว่าในพื้นที่ดังกล่าว ทั้งชายและหญิงต่างก็มีบทบาทในการทำงานที่มีลักษณะเกื้อกูลกัน กล่าวคือ ลูกสาวสามารถทำหน้าที่แทนลูกชายได้ หรือสามีก็ทำหน้าที่แทนภรรยาได้เช่นเดียวกัน โดยในการทำงานดังกล่าว ยังไม่ใช้การทำงานเพื่อทดแทนบทบาทของอีกฝ่าย หากแต่เป็นการทำงานในฐานะความเป็นตัวของตัวเอง (ปราณี วงษ์เทศ, 2549: 5-6)

อีกทั้งเมื่อเปรียบเทียบบริบทในสังคมพื้นที่อุษาคเนย์กับพื้นที่อื่นๆ ในแถวเอเชียได้อย่างอินเดียแล้ว ยิ่งเป็นการตอกย้ำให้เห็นว่า ในพื้นที่อุษาคเนย์ ทั้งชายและหญิงต่างก็มีคุณค่าที่ “เท่ากัน” สืบเนื่องมาจากโครงสร้างทางสังคมที่มีระบบของการสืบเชื้อสายเครือญาติทั้งสองฝ่าย ซึ่งตรงกันข้ามกับประเทศอินเดียที่มีการสืบเชื้อสายแต่เพียงฝั่งพ่อ ซึ่งการสืบเชื้อสายทั้งสองฝ่ายทำให้ผู้หญิงมีสิทธิ์ที่จะได้รับมรดกที่เท่าเทียมกับ พี่ชายหรือน้องชาย อีกทั้งยังสามารถดูแลทรัพย์สินเหล่านั้นได้ภายหลังจากการแต่งงาน (ปราณี วงษ์เทศ, อ้างแล้ว: 6-7)

ในอีกแง่มุมหนึ่ง เพศหญิงในพื้นที่อุษาคเนย์ยังมีเทคนิควิธีการต่างๆ ในการต่อรองและขัดขืนวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ของสามีหรือพ่อในสังคมอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น การใช้ความเงียบ หรือบอกสามีว่าไปบ้านพี่สาว เพื่อทิ้งให้สามีอยู่คนเดียว, การทำอาหารแต่ไม่ร่วมรับประทานด้วย หรือการไม่พูดคุยด้วย

สัก 2-3 วัน ซึ่งการกระทำต่างๆ เหล่านี้ต่างก็เป็นเทคนิควิธีที่ผู้หญิงในพื้นที่อุษาคเนย์ใช้ต่อสู้กับอำนาจที่เหนือกว่าของผู้ชายอย่างประณีประนอม (ปราณี วงษ์เทศ, อ้างแล้ว: 15-16)

แต่อย่างไรก็ตามอุดมการณ์ทางศาสนาที่ชนชั้นนำในพื้นที่ที่ได้รับเข้ามาจากประเทศภายนอก ก็เริ่มทำให้บทบาทของผู้หญิงถูกลดลงไปเรื่อยๆ (ปราณี วงษ์เทศ, อ้างแล้ว: 96) เนื่องด้วย ศาสนาส่วนใหญ่ภายในโลกมักจะทำให้ความเป็นธรรมกับอุดมการณ์ของระบบชายเป็นใหญ่ ในกรณีของสังคมไทย ศาสนาพุทธนั้นมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทยเป็นอย่างมาก และอีกทั้งยังยกย่องให้เพศชายเป็นเพศที่อยู่สูงกว่า รวมไปถึงยังมีความเชื่อที่ปรากฏให้เห็นว่า การทำบุญมาน้อยหรือเพราะกรรมชั่ว จึงทำให้เกิดเป็นเพศหญิง และศาสนาพุทธยังมีการเรียงลำดับการกลับชาติมาเกิดที่แสดงให้เห็นถึงการกดทับเพศหญิงด้วยว่า เมื่อสัตว์ชั้นต่ำ ทำบุญมากขึ้น จะได้เกิดเป็นสัตว์ชั้นสูง และเมื่อทำบุญสูงขึ้นในอีกระดับหนึ่งจะได้เกิดเป็นมนุษย์เพศหญิง และหากทำสูงขึ้นไปอีกจะทำให้เกิดเป็นมนุษย์เพศชาย รวมไปถึงในทางพุทธศาสนายังอธิบายต่ออีกว่า เพศชายเป็นเพศที่มีบุญมากกว่าผู้หญิงเนื่องจาก เพศชายสามารถบวชเป็นพระภิกษุได้ และเมื่อสามารถบวชได้ ก็มีโอกาสดำเนินชีวิตที่พ้นทุกข์ได้ แต่การบวชชิตของเพศหญิงไม่สามารถเข้าสู่นิพพานได้ เป็นเพียงการบวชเพื่อหลีกเลี่ยงออกจากความทุกข์ รวมไปถึงบวชเพื่อแสวงหาความสุขในพระธรรมเพียงเท่านั้น (ปราณี วงษ์เทศ, 2559: 265-266)

รวมไปถึงในสังคมไทยในสมัยโบราณยังมีการกำหนดว่า ลักษณะของเมียที่ดีนั้นจะต้องจะต้อง “ ตื่นก่อนผัวแต่เช้า ทุกวัน ชันน้ำไม้สัพัน ยืนให้ จัดหมากจิบพลูผัน ผั้นกวาด เรือนนา ข้าวแกงแต่งเต็มไว้ ค่อยเชื่อเชิญกิน ยากแล้วผัวยังเพี้ยน ราชา บโกรธขึ้นหิงสา กราบไหว้ หญิงดีมีกิริยา เยี่ยงอย่าง นี้นา...” (ธีรนาถ กาญจนอักษร, 2542: 121-122) ซึ่งการกำหนดบทบาทที่ปรากฏให้เห็นในบทกลอนดังกล่าวนี้ ยิ่งเป็นการย้ำว่าพื้นที่ของผู้หญิงนั้นถูกจำกัดให้อยู่แค่เพียงภายในบ้านและมีอำนาจอยู่รองลงมาจากสามีหรือผู้ชาย

ในขณะที่เดียวกันในงานวิจัยเรื่อง สังคมไทยคาดหวังอย่างไรกับผู้หญิง ของ วันทนีย์ วาสิกะสิน และ สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ (2541) ก็ได้แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ในงานวิจัย ยังเห็นด้วยว่า ค่านิยมในความเป็นผู้หญิงเรื่องต่างๆ ที่ดำรงอยู่ในสังคมไทยเหล่านี้ยังคงปรากฏอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเชื่อว่าเพศหญิงเป็นเพศที่มีสถานะเป็นพลเมืองชั้นสอง ที่เกิดขึ้นจากค่านิยมที่มองว่าเพศหญิงเป็นเพศที่ใช้อารมณ์ และส่งผลให้เพศหญิงมักจะไม่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งงานที่มีความสำคัญ หรืออีกทั้งการเกิดขึ้นของวลี “สาวทีนทีก” ที่ใช้เรียกหญิงสาวที่มีอายุแต่ยังไม่แต่งงาน ก็ยังเป็นการตอกย้ำให้เห็นว่า

สังคมไทยได้วางมาตรฐานว่าเป็นผู้หญิงควรที่จะต้องแต่งงานมิเช่นนั้นจะเป็นผู้ที่ไร้คุณค่าไม่สามารถหาสามีได้ เพราะมาตรฐานของสังคมให้คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่การแต่งงานและการมีสามี (ธีรนาถ กาญจนอักษร, อ้างแล้ว: 40)

จากเนื้อความเบื้องต้นที่ได้ทบทวนไป ทำให้สังเกตเห็นได้ว่า ด้วยกระแสสังคมวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่อย่างเสมอก็คือเป็นผลให้ บทบาททางเพศในช่วงแรกของบริเวณพื้นที่อุษาคเนย์ที่ถูกมองว่า ทั้งชายและหญิงนั้นมีลักษณะที่เกื้อกูลและเท่าเทียมกันนั้นเปลี่ยนแปลงไป การไหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติทั้งตะวันออกและตะวันตกอันเป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ค่อยๆ ทำให้ บทบาทที่ “เท่าเทียม” และ “เกื้อกูลกัน” เลือนหายและแทนที่ด้วยชุดความคิดใหม่ที่เข้ามาส่งเสริมระบบวิถีคิดแบบปิตาธิปไตย อันนำไปสู่การลดบทบาททางเพศของเพศหญิงให้เป็นพลเมืองชั้นสอง ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ก็ได้แสดงให้เห็นว่ามุมมองความคิดไม่ว่าจะเป็นบทบาทหรือสถานะภาพนั้นไม่ใช่สิ่งที่หยุดนิ่งและแข็งแรงแ้ง หากแต่ได้ไหลเปลี่ยนไปตามกระแสสังคมที่พัดผ่านเข้ามา

ในระยะเวลาที่มากกว่าศตวรรษที่วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ได้ครอบงำชนชั้นปกครองในบริเวณพื้นที่อุษาคเนย์ ผนวรรวมกับการไหลเข้ามาของลัทธิอาณานิคมในบริเวณดังกล่าว จึงเป็นผลให้อุดมการณ์เกี่ยวกับเพศภาวะในประเทศแถบตะวันตกคืบคลานเข้ามาก่อตัวอยู่ในพื้นที่อุษาคเนย์ ในกรณีของสังคมไทย อุดมการณ์เหล่านี้ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงต่อระบบโครงสร้างทางสังคม ค่านิยม และวิถีชีวิตคนไทยไปอย่างมาก โดยกระทำการผ่านระบบการศึกษาที่ชนชั้นปกครองนำเอามาทดแทนการศึกษาในแบบระบบเดิมที่มีอยู่ ซึ่งผลจากการเปลี่ยนระบบการศึกษา ทำให้ชนชั้นสูงในสังคมที่รับเอาทัศนคติและค่านิยมของฝั่งตะวันตกมา ค่อยๆ ส่งต่อทัศนคติและค่านิยมเหล่านั้นลงสู่ชาวบ้าน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความงาม กิริยามารยาท อีกทั้งค่านิยมสำคัญที่มีส่วนต่อการเข้ามาผลิตซ้ำความคิดระบบปิตาธิปไตย คือค่านิยมของเพศหญิงที่พยายามจะเลียนแบบอุดมคติของหญิงชนชั้นสูง กล่าวคือเพศหญิงไม่จำเป็นที่จะต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัวก็ได้ เนื่องจากหน้าที่ในส่วนนี้สามีสามารถทำได้ โดยตนเพียงแค่มีหน้าที่ชยันทำงานบ้าน งานเรือน และเน้นความเป็นกุลสตรีให้สามีพึงพอใจก็พอ (ปราณี วงษ์เทศ, 2559: 268) โดยค่านิยมดังกล่าวเกิดขึ้นจากระบบขุนนางในสมัยของพระบรมไตรโลกนาถ ที่มีลักษณะของการรวมเอาอำนาจมาสู่ศูนย์กลาง ซึ่งระบบดังกล่าวได้ก่อให้เกิดชนชั้นออกมาเป็น ชนชั้นปกครองอย่างกษัตริย์หรือขุนนางและข้าราชการและชนชั้นที่อยู่ใต้การปกครองอย่างไพร่ทาส โดยความหวังของชนชั้นใต้ปกครองที่หวังจะได้เลื่อนชั้นเข้าไปสู่ชนชั้นปกครองในระดับล่าง สามารถกระทำการผ่านได้โดยการนำเอาลูกหลานเข้าไปฝาก

ฝังไว้กับเจ้านาย เพื่อให้รับใช้และหวังให้เจ้านายสนับสนุนให้ชนชั้นใต้ปกครองได้เลื่อนชั้นเข้าไปสู่พื้นที่ของชนชั้นปกครอง ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวนี้เป็นการผลิตซ้ำระบบอุปถัมภ์ขึ้นในสังคม อีกทั้งยังเป็นชนวนสาเหตุที่ก่อให้เกิดค่านิยมการยกย่องข้าราชการเป็นเจ้าคนนายคน ซึ่งค่านิยมดังกล่าวนี้เปิดโอกาสให้ผู้ชายสามารถมีภรรยาหลายคนได้ รวมทั้งมีนางบำเรอได้ตามอำเภอใจ พ่อแม่ที่ขัดสนบางคนจึงนำเอาลูกสาวไปฝากรับใช้เจ้านาย เป็นผลให้ผู้หญิงมีฐานะกลายเป็นเหมือนกับทรัพย์สินสมบัติที่มีการแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายได้ ผู้ชายที่เป็นขุนนางหรือชนชั้นปกครองก็มีค่านิยมเกี่ยวกับผู้หญิงชั้นสูงว่า ต้องเป็นแม่บ้านแม่เรือนที่ดี เอาอกเอาใจสามี รักนวลสงวนตัว ผู้หญิงมีหน้าที่เพียงพยายามผูกใจสามีให้ได้ ผู้หญิงชั้นสูงจึงไม่จำเป็นต้องมีหน้าที่ทำงานบ้านซึ่งแตกต่างกับผู้หญิงที่เป็นชาวบ้าน (ปราณี วงษ์เทศ, อ้างแล้ว: 266-267) เมื่อค่านิยมดังกล่าวเกิดขึ้นและเกิดการผลิตซ้ำผ่านระบบการศึกษาก็จึงเป็นเหตุให้ระบบความคิดเกี่ยวกับชายเป็นใหญ่มีความเข้มข้นขึ้นในสังคมไทย และทำให้พื้นที่ของเพศหญิงถูกจำกัดเหลือเพียงพื้นที่ภายในบ้าน

อย่างไรก็ตามในช่วงศตวรรษที่ 17 -19 ก็ได้เกิดกระแสการเรียกร้องสิทธิสตรีขึ้นในกระแสโลก โดยในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้ได้เกิดการพัฒนาทางสิทธิสตรีที่เรียกว่า “คลื่นลูกที่หนึ่ง” ขึ้น นำไปสู่การก่อให้เกิดข้อโต้แย้งและตั้งคำถาม อันนำไปสู่การเรียกร้องเกี่ยวกับความเป็นอิสระ ความเท่าเทียมของผู้หญิงชั้น พร้อมทั้งมีความพยายามที่จะผลักดันให้ผู้หญิงชนชั้นกลางและชนชั้นสูงกลับเข้ามาสู่พื้นที่สาธารณะที่แต่เดิมนั้นอยู่เพียงแต่พื้นที่ส่วนตัว ที่มีภาระความรับผิดชอบภายในบ้าน และด้วยการเรียกร้องอันเป็นผลมาจากคลื่นลูกแรกนั้นก็พัฒนาไปสู่การพัฒนาของการเรียกร้องสิทธิสตรีที่เรียกว่า “คลื่นลูกที่สอง” อันมีแนวคิดที่จะพยายามขจัด “ความเป็นรอง” ของเพศหญิงในสังคม พร้อมทั้งพยายามที่จะเรียกความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชายให้เกิดขึ้น และท้ายที่สุดกระแสแห่งการพัฒนานี้ก็ได้เคลื่อนเข้าไปสู่ “คลื่นลูกที่สาม” ที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ความสำคัญกับสถานะความเป็นอื่นของผู้หญิงที่ถูกกำหนดขึ้น และเพื่อปฏิเสธการแบ่งแยกเพศในทาง เพศสรีระ (sex) และเพศสภาวะ (gender) พร้อมทั้งให้ความสนใจในความแตกต่างหลากหลายและความเฉพาเจาะจงของเพศอีกด้วย (วารุณี ภูริสสินสิทธิ์, 2545: 29-31 อ้างถึงใน จงจิตต์ ไศภณคณาภรณ์, 2549: 62-64)

แต่ถึงอย่างไรนั้นการมองเห็นถึงสิทธิสตรียังถูกจำกัดอยู่แค่เพียงบางกลุ่มเท่านั้น เพราะกลุ่มผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคมยังคงให้ความสำคัญอยู่แค่การแต่งงาน ไม่ใช่เพราะจุดประสงค์ของการแบ่งแรงงานในยุคสังคมนิยมเกษตรหากแต่ เป็นเรื่องของเศรษฐกิจ ความมั่นคง ฐานะ ที่เกิดขึ้นจากระบบอุปถัมภ์ที่ได้กล่าว

ไปและรวมไปถึงวิธีคิดแบบรักโรแมนติก ที่ว่าเมื่อความรักของคู่ความสัมพันธ์ชายหญิงเกิดการสุขงอมก็ไปจับด้วยการแต่งงานและใช้ชีวิตร่วมกัน

การทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อของกรอบแนวคิดเรื่องเพศวิถีและเพศสภาวะในสังคมไทยนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าเรื่องของเพศวิถี อันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรสนิยม การแสดงออก ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับเพศ นั้นเป็นเรื่องที่ถูกควบคุมโดยสถาบันทางสังคมอันเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากวาทกรรมต่างๆ ที่เข้ามาชี้แนะและแสดงออกมาในรูปแบบของ บรรทัดฐาน กฎเกณฑ์ หรือค่านิยม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถูกเรียกว่าเพศสภาวะ (Gender) อันหมายถึงระบบทางวัฒนธรรมที่โครงสร้างทางสังคมผลิตขึ้น และสร้างบทบาททางเพศต่างๆ ขึ้นมาและครอบงำสมาชิกในสังคมโดยทำให้เป็นเรื่องธรรมดาสามัญ โดยในกรณีของสังคมไทยเราจะเห็นได้ถึงค่านิยม อันว่าด้วย แม่ศรีเรือน กุลสตรี ที่พยายามจะผลักให้ผู้หญิงเคลื่อนเข้าไปสู่สถาบันการแต่งงาน ทั้งหมดทั้งหมดนี้ต่างก็เป็นวาทกรรมหลักที่ครอบความคิดและนำไปสู่การสร้างสำนึกที่ว่า การแต่งงานเป็นสิ่งที่มีความค่าต่อเพศหญิง แต่ถึงอย่างไรนั้นวาทกรรมชุดหลักนี้ก็ไม่สามารถครอบงำสมาชิกในสังคมได้อย่างทั่วถึง การต่อรอง ชัดขึ้น และต่อต้านวาทกรรมหลักยังคงสามารถพบเห็นได้ในสังคม โดยผู้ศึกษาจะขอพูดถึงในการทบทวนวรรณกรรมหมวดต่อไป

2.2 กรอบแนวคิดเรื่องครอบครัวและการแต่งงาน

ครอบครัว หมายถึง หน่วยทางสังคมหน่วยหนึ่ง หรือ กลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีสถานภาพเป็นตัวกำหนด โดยกลุ่มดังกล่าวมีการเชื่อมโยงกันผ่านการมอบบทบาทต่อกันและกัน รวมไปถึงมีการคาดหวังต่อกันและกันเอง หรือในอีกแง่หนึ่งครอบครัว หมายถึงถึงกลุ่มทางสังคมที่มีลักษณะเฉพาะ คือ สมาชิกที่อยู่ร่วมกัน และรวมตัวกันเพื่อการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ, ผลิตสมาชิกใหม่เข้าสู่สังคม, และให้การศึกษาหรืออบรมเลี้ยงดูแก่สมาชิกในครอบครัว (นิยพวรรณ วรรณศิริ, 2528: 21) และในอีกแง่มุมหนึ่งครอบครัวยังหมายถึงกลุ่มบุคคลที่เกิดขึ้นผ่านสถาบันการแต่งงาน โดยที่วิถีทางในการดำเนินชีวิตภายในสถาบันครอบครัวยังเป็นดำรงรักษาสถาบันครอบครัวให้สามารถคงอยู่ได้ และในขณะเดียวกัน สถาบันครอบครัวและสถาบันการแต่งงานก็เป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ (นิยพวรรณ วรรณศิริ, อ่างแล้ว: 21-22) หรืออาจกล่าวได้ว่า การแต่งงานเป็นการเริ่มต้นของการตั้งครอบครัวและสร้างรูปแบบครัวเรือนภายในสังคม

เมื่อหญิงชายเริ่มมีความสัมพันธ์กันเพื่อต้องการที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ไปสู่การแต่งงานในอนาคต ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะค่อยถูกพัฒนาจากลำดับหนึ่งไปอีกลำดับจากขั้นสู่ขั้น ซึ่งในแต่ละสังคมทั่วโลกต่างก็จะมีธรรมเนียมที่แตกต่างกันออกไป แต่โดยพื้นฐานแล้ว ลักษณะของความสัมพันธ์นั้นจะมีความคล้ายคลึงกัน คือ เริ่มจากน้อยไปมาก จากเริ่มรู้จัก ไปสู่การถูกชะตาถูกอกถูกใจ และพัฒนาไปสู่การคบหากัน (นียบพรรณ วรณศิริ,อ้างแล้ว: 62-63) ในความสัมพันธ์ระยะเริ่มต้นนั้น ในขณะที่คู่ชายหญิงมีความรู้สึกถูกอกถูกใจกัน จะเกิดกระบวนการที่เรียกว่า Courtship หรือการ "จีบกัน" ขึ้น ซึ่งกระบวนการดังกล่าวอาจทำให้คู่ความสัมพันธ์สามารถพัฒนาไปสู่การคบหากันก็ได้ หรือในขณะเดียวกัน เมื่อจีบกันไป ในระยะเวลาหนึ่งๆ ก็อาจทำให้คู่ชายหญิงต้องแยกจากกันไป (นียบพรรณ วรณศิริ,อ้างแล้ว: 63) ในกรณีที่คู่ความสัมพันธ์ได้เข้าสู่กระบวนการ "จีบกัน" และมีการที่จะสามารถพัฒนาความสัมพันธ์เพื่อให้สามารถไปต่อได้ เมื่อนั้นคู่ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเปลี่ยนเข้าไปสู่กระบวนการ Mating หรือ "การจับคู่" ที่มีนัยยะสื่อไปถึงการมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกัน โดยทั้งในสังคมดั้งเดิม และสังคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่ เช่น หนุ่มสาวชาวอเมริกัน หรือ หนุ่มสาวในโซนยุโรปตอนเหนือ พวกเขานิยมที่จะ เดท (Dating) หรือนัดพบกัน แล้วจึงไปสู่ขั้นตอนการ เมท หรือจับคู่ แล้วในท้ายที่สุดจึงเป็นการแต่งงาน (นียบพรรณ วรณศิริ,อ้างแล้ว: 63)

ในกรณีของสังคมระเบียบประเพณีอย่างสังคมไทยนั้น จะไม่มีธรรมเนียมของการ เดท เมท และแต่งงาน หากแต่จะเกิดขึ้นในลักษณะของการ จีบกัน แล้วจึง เดท และในท้ายที่สุดจึงเข้าสู่ขั้นตอนของการแต่งงาน ซึ่งเป็นระบบที่สมาชิกภายในสังคมให้การยอมรับ เนื่องด้วยในสังคมไทย มีการมองว่าการ เมท (mating) ไม่ใช่กระบวนการสำคัญในขั้นตอนของการศึกษาดูในกันก่อนที่จะแต่งงาน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวก็เข้าไปเพิ่มความเสี่ยงให้กับความล้มเหลวให้กับชีวิตแต่งงานอยู่มาก เนื่องจากไม่ได้มีโอกาสที่จะศึกษากันอย่างลึกซึ้งหรือถ่องแท้ทั้งในแง่ของร่างกายและจิตใจ เพราะถึงแม้ว่าเราจะเข้าใจกันในด้านของจิตใจอยู่มาก แต่ในทางร่างกายเราอาจจะมีเรื่องที่ปิดบังต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นความพิกลพิการ หรือความชอบพอใจกันในเรื่องเพศ ซึ่งหากมาเปิดเผยกันในช่วงหลังแต่งงานก็เป็นช่วงเวลาที่น่าเสียดายที่จะแก้ (นียบพรรณ วรณศิริ,อ้างแล้ว: 63-64)

การแต่งงานและความสัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Relationship) นั้นถูกนับให้แยกออกจากกันเป็นคนละเรื่อง แม้ว่าจะมีความเกี่ยวข้องกันอย่างมากก็ตาม กล่าวคือ การสมรสเป็นการรับรองในพื้นที่สาธารณะถึงการมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสถาบันครอบครัว เพื่อความร่วมมือใน

ด้านต่าง ๆ ภายในสถาบันครอบครัว ในทางมานุษยวิทยา การแต่งงานจึงเปรียบเสมือนกับพิธีกรรมที่รับประกันถึงความเป็นปึกแผ่นของสมาชิกหรือครอบครัวที่จะเกิดขึ้นหลังการแต่งงาน แต่ความสัมพันธ์ทางเพศ เป็นการตกลงร่วมกันระหว่างปัจเจกในความเป็นส่วนตัว ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถนำไปสู่การแต่งงานและพัฒนาไปสู่การสร้างสถาบันครอบครัวได้ หรือในขณะเดียวกันก็นำไปสู่การแยกทางหลังจากมีความสัมพันธ์ได้ด้วยเช่นกัน (นิยพรรณ วรรณศิริ, อ่างแล้ว: 62) ยกตัวอย่างเช่น ชนเผ่า Samoan ในหมู่เกาะทะเลใต้ สมาชิกในชนเผ่าานิยมที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกันก่อนการแต่งงาน และการมีความสัมพันธ์ทางเพศในสังคมของชาว Samoan นั้นไม่จำเป็นที่จะต้องลงเอยด้วยการแต่งงานเสมอไป การมีความสัมพันธ์ทางเพศกันโดยไม่มีพันธะเป็นเรื่องของความพึงพอใจและความสมัครใจรวมไปถึงสามารถเปิดเผยได้ ในอีกทางหนึ่ง การแต่งงานก็ไม่ใช่ว่าการจับคู่หรือการมีคู่ด้วยเช่นกัน เนื่องจากการจับคู่มีขึ้นเพื่อความสัมพันธ์ทางเพศโดยเฉพาะกิจ แต่การแต่งงานเป็นเรื่องของพิธีกรรมและประเพณีในสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง และในขณะเดียวกันการจับคู่ยังสามารถเป็นการทดลองเรียนรู้ทุกสิ่งอย่างทั้งเรื่องของภายนอกและเรื่องภายในจิตใจ เพื่อความคุ้นเคยและการเข้าใจกัน สำหรับจุดประสงค์ในการประเมินว่าความสัมพันธ์นั้นสามารถไปกันรอดจนถึงแต่งงานหรือไม่ เพื่อเป็นหลักประกันสำหรับชีวิตแต่งงานในอนาคต

ในขณะเดียวกัน Cinderella Dream ก็เป็นคำนิยามที่ว่าด้วย เรื่องของการทำงานแต่งงานในสมัยใหม่ที่ผู้หญิงแต่งงานเจ้าสาวอันโก้หรู มีการจัดเลี้ยงฉลองงาน ถ่ายรูป และมีการแลกแหวนหมั้นเพชร รวมทั้งการแจกการ์ดเชิญงานแต่งงาน ซึ่งมีที่มาจากงานแต่งงานของตัวละคร ซินเดอเรลล่า ที่เธอได้ทำความดีทำงานอย่างขยันขันแข็ง จนได้ทำให้เธอได้แต่งงานกับเจ้าชายอันสูงศักดิ์ ส่งผลให้เธอถูกเปลี่ยนจากสถานะสาวใช้ธรรมดาไปสู่การเป็นเจ้าของที่แสนสง่าในชั่วข้ามคืน โดยซินเดอเรลล่าได้กลายเป็นสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จในชีวิต ที่นำไปสู่การสร้างอุดมการณ์รักโรแมนติกให้แก่หญิงสาว ว่าด้วยเรื่องของความรักที่สุดท้ายในปลายทางต้องลงเอยด้วยการแต่งงานและมีครอบครัว ซึ่งอุดมการณ์ดังกล่าวมีนัยยะที่สื่อไปถึงว่า ผู้หญิงที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้นั้นก็จำเป็นที่จะต้องผ่านพิธีกรรมการแต่งงาน (เอกรินทร์ พึ่งประชา, 2551: 179-181)

อีกทั้งการที่สังคมไทยพยายามที่จะผลิตมนทัศน์ว่าด้วยเรื่องของการ ผลิตมนทัศน์ว่าด้วยการเป็น “ผู้หญิงที่ดี” นั้น ก็มีจุดประสงค์เพื่อต้องการให้หญิงไทย ได้กลายเป็น กุลสตรีที่มีคุณสมบัติของการเป็นแม่บ้านแม่เรือน ซึ่งมีความสามารถในการดูแลสมาชิกในครอบครัวไม่ว่าจะเป็น พ่อ แม่ สามีนุกลูก ให้ได้

สุขภาพสบายใจ(กฤติยา อาชวนิจกุล, 2554: 14) ยิ่งเป็นการย้ำให้เห็นว่า ในเส้นทางชีวิตของผู้หญิงในสังคมไทยนั้นจะต้องเคลื่อนไปสู่การแต่งงาน พร้อมกับมีบทบาทในการดูแลพื้นที่ภายในบ้าน

แต่ถึงอย่างไรมัน การแต่งงานของคู่บ่าวสาว ก็มีใช้เรื่องราวของความรักที่ค่อยๆ สุกงอมขึ้นตามเวลา แต่เพียงอย่างเดียว หากแต่สังคมยังได้สร้างกฎเกณฑ์ในการแต่งงานไว้มากมายเพื่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิตหลังวันแต่งงาน การแต่งงานที่จะเกิดขึ้นจะต้องเกิดการพิจารณาอย่างรอบคอบ ดังที่ปรากฏให้เห็นในสุภาชิตสอนหญิงของสุนทรภู่ ความว่า “คิดถึงผัวตัวดีนี้หายาก มันชั่วมากนะองค์อย่าหลงไหล มันสูบผื่นกินกัญชาพาจัญไร มันหญิงใครร่วมห้องต้องอัปจน” หรือวลีที่ว่า “หากได้สามีไม่ดีเท่ากับคิดผิตจนตัวตาย” (สุภาวดี มนัสปิยะเลิศ, 2548: 4) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอนผู้หญิงให้พิจารณาไตร่ตรองผู้ชายที่จะเลือกมาเป็นคู่ชีวิตให้ดี เพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลวในชีวิตหลังแต่งงาน ดังนั้นแล้วเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการแต่งงาน อันว่าด้วย เป้าหมายทางเพศสัมพันธ์และชีวภาพ และเป้าหมายทางเศรษฐกิจ การเกิดขึ้นของกฎเกณฑ์ในการเลือกคู่ครองจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้สามารถแก้ปัญหาในการเลือกคู่ครองที่ผิดพลาดได้ โดยกฎเกณฑ์ดังกล่าวมีได้หลายรูปแบบ เช่น การเลือกคู่ครองโดยที่ผู้ใหญ่เป็นฝ่ายเลือกให้ ซึ่งการเลือกคู่ครองในรูปแบบนี้ ญาติผู้ใหญ่ของคู่ชายหญิงจะมีการพิจารณากันผ่าน ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ ฐานะทางสังคม การศึกษา อายุ บุคลิก ฯลฯ อันเป็นรูปแบบที่คู่ชายหญิงจะไม่มีสิทธิ์ที่จะปฏิเสธหรือต่อรองใดๆ หรือในรูปแบบของแม่สื่อ ซึ่งเกิดจากการที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสนใจอีกฝ่าย แล้วจึงให้คนกลางไปพูดคุยเปิดทางให้ เพื่อป้องกัน การเสียหน้า เสียศักดิ์ศรี อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความหวังความมั่นใจได้อีกด้วย และรูปแบบสุดท้ายคือการเลือกเอง อันจะเกิดจากการที่คู่ชายหญิงมีกฎเกณฑ์ในการเลือกพิจารณาหาคู่ตามความพึงพอใจส่วนตัวของตน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของบุคลิกภาพ เศรษฐกิจ การศึกษา หรือความคิด ความเชื่อต่างๆ (ยศ สันตสมบัติ, 2548: 66-68)

การทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อนี้ เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่า การแต่งงานนั้นเป็นเรื่องของวัฒนธรรมที่สมาชิกในสังคมให้การตกลงกันว่าปฏิบัติไปในลักษณะหรือทิศทางใด รวมไปถึงในกรณีของสังคมไทย วัฒนธรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นส่งผลให้เห็นว่าเรื่องของการแต่งงานเป็นเรื่องที่ผูกติดอยู่กับปัจจัยต่างๆ ที่คนในสังคมเห็นชอบร่วมกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเศรษฐกิจหรือการศึกษา หรือในเรื่องของพฤติกรรม การเกิดขึ้นของสุภาชิตสอนหญิงก็เข้ามาควบคุมว่าผู้หญิงควรมีเกณฑ์ในการเลือกคู่ครองอย่างไร โดยการเกิดขึ้นของกฎเกณฑ์ต่างๆ เหล่านี้ เป็นการผลิตซ้ำคุณค่าของการแต่งงาน และทำให้เรื่อง

ของการแต่งงานเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในชีวิต ทำให้สมาชิกในสังคมมองว่า ความสัมพันธ์จะเกิดและไปจบลงที่การแต่งงาน

แต่อย่างไรก็ตาม การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงนั้นเป็นสิ่งที่มิได้เสมอโดยไม่ต้องแต่งงาน แต่เมื่อใดที่เพศสัมพันธ์เข้ามาร่วมกับเศรษฐกิจ เมื่อนั้นจะเกิดการแต่งงานขึ้น (George P. Murdock, 1949 อ้างถึงใน นิยพรรณ วรณศิริ, 2528: 60) กรณีของสังคมไทยในอดีต สืบเนื่องด้วยเหตุผลทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อการเพาะปลูกจึงทำให้ การทำการเกษตรจึงเป็นอาชีพหลักของคนในบริเวณนี้ และด้วยปัจจัยดังกล่าวนี้เองจึงเป็นผลให้สมาชิกสังคมในช่วงเวลาดังกล่าว แต่งานและมีเพศสัมพันธ์กันเพื่อจุดประสงค์ในการร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ผลิตแรงงานไว้สำหรับใช้ทำนา รวมไปถึงเพื่อจุดประสงค์ในทางการเมืองเพื่อป้องกันการแตกแยกของกลุ่มเครือญาติและป้องกันศัตรูจากภายนอกที่จะเข้ามาทำร้าย รวมไปถึงยังมีขึ้นเพื่อร่วมพิธีกรรมกันทางศาสนาอีกด้วย (นิยพรรณ วรณศิริ, อ้างแล้ว: 55-56, 59-60) แต่เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปกครองในรูปแบบศักดินา ระบบอุปถัมภ์ที่เกิดขึ้นและสร้างอำนาจให้แก่เพศชาย การแต่งงานและเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจึงมีเพื่อทั้งตอบสนองชุดความคิดในรูปแบบปิตาธิปไตยรวมไปถึงเพื่อจุดประสงค์ในการเคลื่อนย้ายทางชนชั้นในแ่งมุมของชนชั้นได้ปกครอง (ปราณี วงษ์เทศ, 2559: 266-268) จากนั้นเมื่อกระแสโลกาภิวัตน์ไหลพัดอย่างเข้มข้นก็เป็นผลให้ ชุดความคิด และความหมายเรื่องเพศ ไม่ว่าจะ เป็นสิทธิสตรี หรือเพศวิถี ที่เกิดขึ้นในพื้นที่บริเวณต่างๆ ของสังคม มีการกระจายและแลกเปลี่ยนอย่างเป็นวงกว้างส่งผลให้ตัวเลือกในการเลือกดำเนินความสัมพันธ์ของสังคมปรับเปลี่ยนไป เพศหญิงในสังคมสามารถทำงานหาเลี้ยงชีพ พร้อมกับเป็นหัวหน้าครอบครัวไปได้ในเวลาเดียวกัน ด้วยปัจจัยนี้เอง ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในกระแสโลกาภิวัตน์จึงไม่ต้องดำเนินในรูปแบบเดิมอีกต่อไป ความสัมพันธ์และเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยใหม่จึงไม่ต้องดำรงอยู่ในโครงสร้างและวิธีคิดเรื่องการแต่งงานอีกต่อไป

2.3 ความสัมพันธ์ในโลกโลกาภิวัตน์

ในช่วงเวลาแห่งการปฏิวัติทางเทคโนโลยีภายในระยะเวลาประมาณ 3 ทศวรรษที่ผ่านมา การขนส่งและระบบโทรคมนาคมถูกพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ปรากฏการณ์ทางสังคมที่ Manuel Castells (2009) เรียกว่า สังคมเครือข่าย ถูกแผ่ขยายให้กว้างออกไปจนถึงระดับโลก (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, แปล, 2553: 32-43) ข้อมูลจำนวนมากถูกส่งต่อจากทวีปหนึ่งไปสู่ทวีปหนึ่งได้ในเวลาเพียงไม่นาน เหตุการณ์ที่

เกิดขึ้นในพื้นที่หนึ่งสามารถรับรู้ได้ในอีกพื้นที่หนึ่งที่อยู่ไกลห่างออกไปจนดูเหมือนว่าระยะทางกว่าพันหรือหมื่นกิโลเมตรไม่ได้มีความหมาย บัจเจกชนหลายพันล้านคนถูกเชื่อมต่อเข้าหากันผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารที่เรียกว่าอินเทอร์เน็ตและอาศัยอยู่ร่วมกันในโลกที่เรียกว่า เวิร์ลไวด์เว็บ ณ ช่วงเวลานี้ โลกที่เหมือนจะกว้างใหญ่ที่สุดถูกหุ้กตา กลับถูกบีบให้เล็กเสียจนเป็นเหมือนหมู่บ้าน ปรากฏการณ์ต่างๆ นานาที่ได้กล่าวไปให้เห็นในข้างต้น เหล่านักวิชาการทั้งหลาย ต่างก็เรียกขานมันว่า “โลกาภิวัตน์”

โดยปรากฏการณ์ทางสังคมที่ถูกเรียกว่าโลกาภิวัตน์นั้น มีคุณสมบัติและลักษณะสำคัญที่เป็นแก่นแกนอยู่ 4 ประการ คือ

1. โลกาภิวัตน์มีคุณสมบัติที่ก่อให้เกิดการเกิดขึ้นของเครือข่ายและกิจกรรมทางสังคมชนิดใหม่ และการทวีคูณของเครือข่ายและกิจกรรมทางสังคมที่มีอยู่แต่เดิม โดยมีลักษณะที่ตัดข้ามพรมแดนทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม
2. โลกาภิวัตน์ทำให้ ความสัมพันธ์ทางสังคม กิจกรรม และการพึ่งพากัน ถูกแผ่ขยายและยืดขยายให้กว้างมากขึ้น เช่น การค้าขาย หรือการร่วมมือกันขององค์กรระหว่างประเทศ
3. โลกาภิวัตน์ทำให้ การแลกเปลี่ยนและกิจกรรมทางสังคม มีความเข้มข้นและมีอัตราเร่งที่เพิ่มมากขึ้น
4. โลกาภิวัตน์ส่งผลให้จิตสำนึกของมนุษย์ถูกทำให้เชื่อว่าโลกถูกบีบอัดลงจนกลายเป็นพรมแดนเดี่ยว ซึ่งสามารถเข้าไปกำหนดความคิดและการกระทำของมนุษย์ได้

ดังนั้นแล้ว ด้วยลักษณะและคุณสมบัติที่สำคัญจำนวน 4 ประการ จึงสามารถทำให้นิยามความหมายของโลกาภิวัตน์ออกมาได้ว่า “โลกาภิวัตน์เป็นกระบวนการที่พูดถึงการแผ่ขยายและทำให้เข้มข้นขึ้นของความสัมพันธ์และจิตสำนึกซึ่งข้ามพ้นเวลาและพื้นที่ของโลก” (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, แปล, อ้างแล้ว: 32-43) กล่าวคือ โลกาภิวัตน์ เป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้ข้อจำกัดทั้งในแง่ระยะทางและพื้นที่ถูกทลายลง สมาชิกของสังคมหนึ่งสามารถรับรู้ข่าวสาร วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของสมาชิกอีกสังคมหนึ่งได้ในเวลาอันรวดเร็วราวกับว่าระยะห่างของทั้งสองสังคมไม่ได้ไกลห่างกัน รวมไปถึงโลกาภิวัตน์เองยังมีผลทำให้ความรู้สึกนึกคิดของสมาชิกในสังคมเชื่อว่า พื้นที่ที่ความจริงแล้วห่างไกลและใช้ระยะเวลาในการติดต่อสื่อสารที่ยาวนานเลือนหายไป

ในแง่ของมิติทางวัฒนธรรม โลกาภิวัตน์ก็ได้ทำให้ สัญลักษณ์และความหมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ ปัจเจกนิยม บริโภคนิยม หรือวาทกรรมต่างๆ สามารถไหลเวียนได้อย่างเสรีและเป็นวงกว้างกว่าสมัยก่อนมาก เนื่องจากแนวคิดและความเชื่อต่างๆ ถูกแพร่กระจายได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว ผ่านการสนับสนุนจากเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต ซึ่งการกระทำของกระแสโลกาภิวัตน์เหล่านี้ได้สร้างผลกระทบให้แก่ชีวิตประจำวันของผู้คน กล่าวคือ แบบแผนทางวัฒนธรรมได้หลุดออกจากพื้นที่ที่ตายตัวอย่างขอบเขตเมืองและประเทศ และเมื่อรวบรวมเข้ากับการปะทะกันของกระแสโลกที่ครอบงำอยู่ วัฒนธรรมต่างๆ จึงได้เกิดความหมายใหม่ขึ้นมา (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, แพล,อ้างแล้ว: 123-124)

เมื่อพิจารณาผลกระทบของเรื่องเพศ จากปฏิบัติการของโลกาภิวัตน์ ก็พบว่ากระแสการเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิของสตรีในสังคมตะวันตก ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเสมอภาคระหว่างเพศในสังคม ได้ส่งผลให้องค์การสหประชาชาติยอมรับประเด็นดังกล่าวขึ้นเป็นประเด็นสำคัญ ส่งผลให้องค์การสหประชาชาติได้ออกมากระตุ้นให้ชาติต่างๆ ได้เสริมสร้างบทบาทและสถานภาพของสตรี ทั้งในบทบาททางเศรษฐกิจและสังคม โดยเริ่มจากการเสริมบทบาทและการใช้อำนาจของสตรีในกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัว (จงจิตต์ โศภณคณาภรณ์, 2549: 196) ในกรณีของสังคมไทย การถกเถียงเรื่องความไม่เท่าเทียมทางเพศและความด้อยโอกาสของผู้หญิงถูกหยิบยกขึ้นมาให้เป็นประเด็นอย่างชัดเจนในช่วงปี 2449 – 2475 โดยเป็นการแสดงออกผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เผยแพร่ในยุคนั้น เช่น กุลสตรี, นารีนารถ, สตรีศัพท์, ฯลฯ ที่มีการเรียกร้องถึงเรื่องของสถานะและสิทธิของผู้หญิงอันเป็นเรื่องที่ควรได้รับการตอบสนองจากสังคม จนกระทั่งหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 2475 กลุ่มผู้หญิงที่เรียกร้องในเรื่องสิทธิและความเท่าเทียมกัน ก็ได้ดำเนินการก่อตั้ง สมาคมสตรีไทยแห่งกรุงสยามขึ้น และนำไปสู่การเคลื่อนไหวเรื่องสิทธิและความเท่าเทียมทางเพศในสังคมตั้งแต่นั้น และเมื่อองค์การสหประชาชาติได้พัฒนากระบวนการพัฒนาสตรีขึ้นมาอย่างเป็นทางการในระดับสากลตั้งแต่ปี 2518 กระบวนการดังกล่าวก็ได้แพร่ขยายไปทั่วทุกมุมโลก และได้รับการยอมรับจากรัฐบาลเกือบทุกประเทศ โดยในกรณีของประเทศไทยได้มีการลงนามไบนุสัญญาการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี รวมไปถึงการเป็นกรรมาธิการของสหประชาชาติว่าด้วยสถานภาพของสตรี และการวิจัยและฝึกอบรมระหว่างประเทศเพื่อความก้าวหน้าของสตรี ส่งผลให้การพัฒนาสตรีในสังคมไทยเกิดการเคลื่อนไหวอย่างเป็นทางการขึ้นอีกครั้งหนึ่งจนกระทั่งในปี 2539 ประเทศไทยได้เกิดการประชุมเวทีสตรีไทยขึ้นครั้งแรก เพื่อให้การพัฒนาสตรี ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดกลยุทธ์การดำเนินการไว้ออกเป็นหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะ เป็น ด้านองค์กรและ

แผนงาน, ด้านการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับสตรีและการฝึกอบรม, ด้านกระบวนการปรับเปลี่ยนค่านิยม และเจเนคติ, และด้านการปรับปรุงกฎหมาย ซึ่งส่งผลให้ผู้หญิงในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามากขึ้น แทนที่การมองผู้หญิงแบบเดิมที่ดำรงฐานะอยู่แค่ความเป็นแม่ อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้พื้นที่ของผู้หญิงที่แต่เดิมถูกจำกัดให้อยู่เพียงแค่ภายในบ้าน ให้ออกมาสู่พื้นที่นอกบ้านเพิ่มมากขึ้น (จงจิตต์ โสภณคณาภรณ์, อ้างแล้ว: 179-201)

จากที่ได้กล่าวไปในมิติทางวัฒนธรรม โลกาวัดนี้ได้ทำให้ วาทกรรมต่างๆ สามารถไหลเวียนได้อย่างเสรีและเป็นวงกว้างขึ้น ความคิดและความเชื่อต่างๆ ถูกแพร่กระจายได้อย่างง่ายดายและรวดเร็วด้วยอินเทอร์เน็ตหรือระบบการขนส่งที่ถูกพัฒนา ซึ่งทั้งหมดก็ได้ส่งผลให้วิถีคิดเรื่องเพศในโลกาวัดนี้ มีความหลากหลายมากขึ้นกว่าเดิม ยกตัวอย่างเช่น ความคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศวิถีที่มีความหลากหลายและเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเพศวิถีแบบ Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer, etc. ที่ดำรงอยู่บนความสัมพันธ์ทางเพศทั้งแบบรักต่างเพศหรือรักเพศเดียวกัน รวมไปถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันยังไม่จำเป็นที่จะต้องนำไปสู่ที่สถาบันการแต่งงานเสมอไป หน้าที่รูปแบบของการเลือกคู่ในยุคปัจจุบันยังมีมากกว่าการที่ ให้อาจารย์ใหญ่เลือก การมีพ่อสื่อแม่ชัก แต่พัฒนาจากพื้นที่ส่วนตัวออกมาถึงพื้นที่สาธารณะ ที่เปิดพื้นที่ให้ปัจเจกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกคู่ความสัมพันธ์ของตนโดยให้รายการทีวีเป็นสื่อการให้การช่วยเฟ้นหา ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศที่เกิดขึ้นเหล่านี้ล้วนเป็นผลมาจากการกระทำของกระแสโลกาวัดนี้ที่พัดเอาชุดความคิดต่างๆ เข้ามาในสังคม

ในงานวิจัยของธัญญา จำปาโพธิ์ (2561) แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมีการปรับและรับเอาวิถีคิดเรื่องเพศในแบบตะวันตกเข้ามานิยามตนเอง โดยเลือกที่จะมีความสัมพันธ์แบบ One night Stands ซึ่งหมายถึงความสัมพันธ์ที่คนไม่รู้จักกันสองคนมามีเซ็กส์เพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศ และไร้ซึ่งพันธะหรือข้อผูกมัด หรือในขณะเดียวกันภายในงานวิจัยชิ้นดังกล่าวก็แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลมีวิถีคิดเรื่องเพศที่มีความแตกต่างไปจากบรรทัดฐานทางสังคมดังที่เคยมี เช่นการมองว่า การคบหากันของคู่ความสัมพันธ์นั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องไปลงเอยด้วยการแต่งงาน หรือ การมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่มีคู่อยู่ไม่ใช่เรื่องผิดอะไร เป็นเพียงแค่การนอกใจไม่ใช่การนอกใจ

อีกทั้งในงานวิจัยของนนกัสน์ ร่มสุขวนาสันต์ (2559) ก็ได้แสดงให้เห็นไปในทิศทางที่คล้ายกันว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐในกรุงเทพฯ มีการรับเอาอุดมการณ์เรื่องของเสรีนิยม อันเชื่อว่าเรามีสิทธิเสรีภาพในการกระทำในร่างกาย เรามีสิทธิที่จะทำอะไรกับร่างกายเราก็ได้ ซึ่งส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลเลือกที่จะ

มีความสัมพันธ์แบบ Non-monogamy หรือความสัมพันธ์แบบมีคู่ความสัมพันธ์มากกว่า 1 คน หรือในขณะเดียวกันที่ผู้ให้ข้อมูลอีกท่านหนึ่งได้เล่าว่าตนศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยซึ่งมีนักเรียนแลกเปลี่ยนจากต่างประเทศเข้ามาทุกภาคการศึกษา ส่งผลให้เธอรับเอาวัฒนธรรมและวิถีคิดเรื่องเพศใหม่ๆ เข้ามา และหล่อหลอมให้เธอมีทัศนคติและมุมมองเรื่องเพศต่างไปจากวาทกรรมเรื่องเพศกระแสหลักที่ดำรงอยู่ในสังคมไทย

นอกเหนือไปจากวิถีคิดเรื่องเพศที่หลากหลาย ยังพบว่าในงานวิจัยทั้งสองชิ้นนั้นยังปรากฏให้เห็นการเชื่อมต่อกันระหว่างพื้นที่ผ่านสื่อกลางที่เรียกว่า “อินเทอร์เน็ต” โดยที่สื่อกลางชิ้นนี้ปรากฏออกมาในรูปแบบของแพลตฟอร์มที่หลากหลายในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็น เฟสบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter), ไลน์ (Line), ทินเดอร์ (Tinder), ฯลฯ ซึ่งการเกิดขึ้นของแพลตฟอร์มเหล่านี้ก็เป็นเหตุให้เกิดปรากฏการณ์การแลกเปลี่ยนข้ามวัฒนธรรม ที่จะนำไปสู่การรับเอาวิถีคิดเรื่องความเป็นปัจเจก หรือความเป็นส่วนตัวให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในสังคม แต่อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดจากการกระทำของกระแสโลกาภิวัตน์ก็คือเรื่องของ วิถีคิดเรื่องเพศ

ในท้ายที่สุด ดังที่ได้กล่าวไปว่าโลกาภิวัตน์นั้นเป็นเหตุให้วิถีคิด ความหมาย หรือสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นภายในสังคมหนึ่งๆ สามารถแพร่กระจายออกไปได้อย่างเสรีและเป็นวงกว้างมากขึ้น ซึ่งผลจากการแพร่กระจายนี้เองก็เป็นเหตุให้ วาทกรรมในโลกโลกาภิวัตน์นั้นมีความหลากหลายเป็นอย่างมาก ยกตัวอย่างในกรณีของวาทกรรมเรื่องเพศในสังคมพบว่า ปัจจุบันวาทกรรมที่ดำรงอยู่ไม่ใช่เพียงวาทกรรมหลักที่เข้ามากำหนดความคิดของสมาชิกในสังคมแต่เพียงเท่านั้น หากแต่ยังมีวาทกรรมย่อยๆ อีกมากมายที่เข้ามาช่วงชิง ต่อสู้ ต่อรองกับวาทกรรมหลักที่ดำรงอยู่ในสังคม กรณีของสังคมไทยก็เช่นกัน วิถีคิดเรื่องเพศวิถีที่ว่า ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจะต้องนำไปสู่การแต่งงาน อันเป็นวาทกรรมหลักที่ดำรงอยู่ในสังคมไม่สามารถกำหนดวิถีคิดของสมาชิกได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง เนื่องด้วยวาทกรรมย่อยๆ ก็ได้เข้ามามีส่วนในการกำหนดวิถีคิดให้แก่สมาชิกในสังคม ดังที่ปรากฏให้เห็นในงานวิจัยที่ได้ทบทวนไปว่า ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์ไม่จำเป็นที่จะต้องจบลงด้วยพิธีกรรมการแต่งงานอีกต่อไป ด้วยการต่อสู้และช่วงชิงความหมายและการนิยามตนขอวาทกรรมย่อยๆ ต่างๆ นี้เองก็เป็นเหตุให้ในยุคโลกาภิวัตน์นั้น ปัจเจกสามารถหยิบใช้ชุดความคิดที่หลากหลายเพื่อมานิยามตนและนำไปสู่การเป็น Subjectivity ได้มากขึ้น

ความสัมพันธ์ในโลกโลกาภิวัตน์จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันวิถีคิดเรื่องเพศได้มีความแตกต่างไปจากครั้งอดีต อันมีเหตุผลมาจากการรับเอาวัฒนธรรมต่างๆ เข้ามาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รูปแบบความสัมพันธ์มีความหลากหลายมากขึ้น และไม่จำเป็นต้องติดอยู่กับกรอบคิดเรื่องเพศในอดีต ดังที่จะเห็นได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลนั้นมีวิถีคิดเรื่อง การคบหากันนั้นไม่จำเป็นต้องจบลงด้วยการแต่งงาน หรือ การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานเป็นเรื่องของความปรารถนาทางเพศ ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีพันธะหรือ ข้อผูกมัดใดๆ ซึ่งการให้ความหมายในการนิยามตัวตนต่อวิถีคิดเรื่องเพศของปัจเจกเหล่านี้ ต่างก็เป็นผลมา จากการสั่งสมประสบการณ์ในอดีต และหล่อหลอมตัวตนของตนเองขึ้นมาตามความต้องการ ที่ถึงแม้จะไม่ เป็นไปตาม ค่านิยม บรรทัดฐาน ทางเพศที่สังคมให้การยอมรับก็ตาม

ดังนั้น จากการทบทวนวรรณกรรมทั้ง 3 หมวดอันประกอบไปด้วยเรื่องของเพศวิถีและเพศสภาวะ การแต่งงาน และโลกาภิวัตน์ ก็ได้แสดงให้เห็นได้ว่า ในอดีตนั้น สังคมในบริเวณพื้นที่อุษาคเนย์มีการแบ่ง บทบาททางเพศ (Gender Role) อย่างเท่าเทียมและมีลักษณะที่เกื้อกูลกันทั้งเพศชายและเพศหญิง แต่ การไหลเข้ามาวัฒนธรรมต่างชาติทั้งตะวันออกและตะวันตกก็ได้ทำให้วิถีคิดเรื่องเพศในรูปแบบชายเป็นใหญ่ได้เข้ามาครอบงำสังคมบริเวณพื้นที่อุษาคเนย์ในชนชั้นปกครองในระยะต้น ต่อมาแนวคิด ดังกล่าวก็ได้มีความเข้มข้นขึ้นและกระจายไปสู่ชนชั้นใต้ปกครอง โดยกระทำการผ่านสถาบันศาสนาและ สถาบันการศึกษา อันนำไปสู่การเกิดขึ้นของระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยพร้อมทั้งเคลื่อนย้ายบทบาทของ เพศหญิงที่แต่เดิมมีความเท่าเทียมกับเพศชายไปสู่การเป็นพลเมืองชั้นสองในสังคม และด้วยการกระทำ การและการผลิตซ้ำแนวคิดเรื่องของ “เมียที่ดี” ที่เข้ามากำหนดรูปแบบพฤติกรรม บทบาทและวิถีคิด ก็ได้ ทำให้พื้นที่ของผู้หญิงถูกผลักเข้าไปสู่พื้นที่ภายในบ้านและสถาบันการแต่งงาน และชุดความคิดดังกล่าวก็ ได้กลายสภาพไปสู่การเป็นวาทกรรมหลักที่ครอบและชี้นำสมาชิกในสังคม แต่อย่างไรก็ตามด้วยกระแส ของการเรียกร้องสิทธิสตรีในสังคมตะวันตกที่มีจุดประสงค์เพื่อเรียกคืนความเท่าเทียมและอิสระของเพศ หญิงผสมรวมกันกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่สามารถพัฒนาแนวคิดต่างๆ ได้อย่างเป็นวงกว้างก็ได้ทำให้สตรีใน สังคมไทยเริ่มตระหนักถึงสิทธิที่ถูกลดทอนอยู่ แต่อย่างไรก็ตามกระแสโลกาภิวัตน์ไม่ได้เพียงแค่กระจาย ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องของสิทธิสตรีเพียงเท่านั้น แต่รวมไปถึงยังกระจายวิถีคิดเรื่องต่างๆ ออกมาอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความเป็นปัจเจก หรือความเป็นส่วนตัว แต่สิ่งที่เห็นได้อย่างแน่ชัด ที่สุดคือ วิถีคิดเรื่องเพศ อันส่งผลให้ชุดความคิดหรือการให้ความหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ เกิดขึ้นอย่าง หลากหลายภายในโลกโลกาภิวัตน์ ไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นของรูปแบบความสัมพันธ์ที่ไม่จำเป็นต้องนำไปสู่

สถาบันการแต่งงาน ซึ่งนำไปสู่การตีโต้ ต่อรอง ชัดขึ้น กับวาทกรรมหลักเรื่องเพศว่าด้วยเรื่องของเพศวิถี และการแต่งงานภายในสังคมไทย ด้วยปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เองก็เป็นเหตุให้ตัวเลือกในการมีความสัมพันธ์ของปัจเจกชนในโลกาภิวัตน์มีขึ้นอย่างหลากหลาย ซึ่งในงานศึกษาเรื่อง “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” ขึ้นนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกเอาความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits อันเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีลักษณะที่เพื่อนสามารถมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนได้ เพื่อศึกษาว่าปัจเจกบุคคลมีการให้ความหมายและต่อรองกับวาทกรรมหลักเรื่องเพศอย่างไรผ่านประสบการณ์ ภูมิหลัง และการให้ความหมายส่วนตัวของปัจเจก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภวนลิขสิทธิ์

บทที่ 3

มิตรภาพ ความรัก ภูมิหลัง และเส้นทางของความสัมพันธ์

ในบทนี้ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงเรื่องราวเกี่ยวกับ ประสบการณ์ชีวิต วิธีคิด และทัศนคติ ของผู้ที่มีความสัมพันธ์อยู่ในรูปแบบ Friend with Benefits โดยที่ผู้ศึกษาจะอธิบายผ่านเรื่องเล่าของผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน ซึ่งประกอบไปด้วยเพศชายจำนวน 1 คน เพศหญิงจำนวน 3 คน และเพศทางเลือกจำนวน 1 คน โดยที่เรื่องเล่าภายในบทนี้จะครอบคลุมเกี่ยวกับประเด็นสำคัญด้วยกันจำนวน 3 ประเด็น คือ 1) ภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูล 2) ทัศนคติว่าด้วยเรื่องของเพื่อนและความรัก 3) วิธีคิดและการให้ความหมายต่อความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits และ ความแตกต่างระหว่าง เพื่อน คนรัก และคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

โดยประเด็นที่จะเล่าทั้งหมดนั้น เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าปัจเจกบุคคลมีประสบการณ์ชีวิตอันนำไปสู่การประกอบสร้างทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพื่อน ความรัก ที่จะสามารถนำไปสู่การสร้างและให้ความหมายของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ได้อย่างไร รวมไปถึงการบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีทางเพศของปัจเจกในขณะที่ยังดำรงอยู่ในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits นั้นยังสามารถแสดงให้เห็นถึงปัจจัย พื้นที่ และกฎเกณฑ์ในการดำรงอยู่ของความสัมพันธ์ในรูปแบบดังกล่าวได้ด้วย ซึ่งผู้ศึกษาจะทำการนำเสนอเรื่องเล่าออกเป็นรายคนดังนี้

เรื่องเล่าของแซนด์

ประสบการณ์และภูมิหลังต่อวิธีคิดเรื่องความรัก เพศสัมพันธ์ และความเป็นคู่รัก

แซนด์ วัยรุ่นเพศหญิงอายุ 22 ปี มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดมหาสารคาม ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ ณ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ แซนด์เล่าว่าเธอมีพี่น้องต่างมารดาจำนวน 1 คน และแม่ของเธอเป็นภรรยาคนที่ 3 ของพ่อ แซนด์บอกว่าก่อนที่จะมาแต่งงานกับแม่ พ่อของเธอเคยมีภรรยามาก่อนจำนวน 2 คน เมื่อหย่าร้างกันไปจึงได้มาพบกับแม่ของแซนด์ ในช่วงวัยเด็ก เธอบอกว่าเธอมักจะเห็นแม่ของเธอทุกซบใจอยู่บ่อยครั้ง เพราะพ่อของเธอมักแอบไปมีผู้หญิงอื่นอยู่เสมอ

“ช่วงที่แม่ยังคงอยู่กับพ่อ พ่อก็มีนั้นนี่โน่น (ความสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น) ไปทั่ว จำได้ว่าตอนเด็ก ๆ แม่เราไม่มีความสุขเลย ก็เคยคุยกับแม่นะว่าแม่เลือกคนผิด”

(แซนด์ (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2563)

ด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก ก็เป็นเหตุผลที่ทำให้แซนด์คิดอยู่เสมอว่า หากเธอจะมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดกับใคร คู่ความสัมพันธ์คนนั้นก็ไม่ควรที่จะสร้างความทุกข์ใจให้แก่เธอ อีกทั้งแซนด์ยังอธิบายว่าความรักสำหรับเธอเป็นเหมือนสิ่งที่ทำให้เธออยู่ในภาวะที่คล้ายกันกับสุนัข ที่จะซื่อสัตย์รับฟังและทำตามคำสั่งของเจ้าของตลอดเวลา ซึ่งเป็นภาวะที่เธอรู้สึกไม่ชอบใจนัก

“ไม่รู้จะพูดยังไง คิดว่าความรักคือการทำให้เราเป็นหมา ที่เราจะทำให้เขาทุกอย่าง เพราะเรารู้สึกกับเขามาก ๆ ๆ ๆ เขาให้ทำอะไรให้เราก็กทำ และเราจะคิดถึงเขาตลอดเวลา”

แซนด์บอกว่าบ้านของเธอเป็นครอบครัวที่เปิดกว้างเรื่องเพศ กล่าวคือ แม่ของเธอไม่ได้มีความกังวลใจต่อเรื่องเพศสัมพันธ์ของแซนด์สักเท่าใด ส่วนหนึ่งก็มาจากการที่แซนด์มักจะเล่าให้แม่ฟังเสมอเวลาที่ตนแอบชอบหรือมีเรื่องอะไร อีกทั้งแม่ของเธอก็จะให้แซนด์และพี่ชายของเธอฟังทุกอย่างเสมอ ซึ่งทั้งหมดนี้ก็เป็นส่วนที่ทำให้แซนด์ มองว่า สำหรับเธอ เพศสัมพันธ์เป็นความต้องการทางธรรมชาติ ไม่ใช่เรื่องน่าอายและไม่ใช่ว่าเรื่องน่าปกปิด รวมไปถึงสำหรับเธอ เพศสัมพันธ์และความรัก ไม่ใช่สิ่งเดียวกันและสามารถแยกออกจากกันได้

“(เพศสัมพันธ์)ก็เรื่องปกติ เป็นความต้องการตามธรรมชาติ ใครจะทำก็ทำ ใครจะมีก็มี ไม่ใช่เรื่องน่าอาย ไม่ใช่เรื่องน่าปกปิด และสำหรับเรา เซ็กส์ไม่จำเป็นต้องมีความรักก็ได้ ถ้ามีความรักด้วยเราจะเรียกว่า Make Love”

ครั้งหนึ่งในช่วงที่เธอกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา แซนด์เคยมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดมาก่อน แต่เธออธิบายให้กับผู้เขียนฟังว่า ความสัมพันธ์ครั้งนั้นเป็นความสัมพันธ์แบบผูกมัดครั้งล่าสุดที่เธอมี และหลังจากจบความสัมพันธ์ครั้งดังกล่าว เธอบอกว่าเธอรู้สึกไม่อยากมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดอีกเลย เนื่องด้วยการที่เธอรู้สึกไม่เป็นตัวเองสักเท่าใด

“มีแฟนล่าสุดตอน ม.6 แล้วยังไม่มีอีกเลย รู้สึกไม่ยอมมี เพราะรู้สึกว่าถ้าเราคบกับใคร เหมือนเราต้องรับผิดชอบชีวิตอีกคนหนึ่ง ต้องเลิกนิสัยบางอย่างของตัวเองเวลาทำอะไรเช่น เรามองคนอื่น เราก็จะรู้สึกผิดในใจต่อเขา ทั้ง ๆ ที่เขาก็ไม่ได้บอกนะ”

แซนดี้อธิบายว่า การสูญเสียความเป็นตัวเองที่เกิดขึ้นกับเธอในความสัมพันธ์แบบผูกมัด เป็นเหมือนกับข้อผูกมัดทางความรู้สึกที่เกิดขึ้นระหว่างเธอและคู่ความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นสถานะที่แซนดี้รู้สึกไม่ชอบนัก เนื่องจากแซนดี้เล่าว่า เธอเป็นคนที่ชอบความเป็นอิสระ และข้อผูกมัดดังกล่าวก็เป็นสิ่งที่คอยกวนใจความเป็นอิสระของเธอ

“(การมีแฟน)มันผูกมัดทางความรู้สึกด้วย คือทำอะไรก็จะคิดถึงเค้าไปหมด แบบเหมือนเค้าจะมีผลต่อการตัดสินใจเราในอนาคตนะ เช่นตอนมัธยม เค้าก็มีผลต่อการตัดสินใจเราในการเลือกที่เรียน เลือกเรียนที่ที่จะได้อยู่ด้วยกัน อะไรแบบนั้น งงไหม เราเป็นคนชอบอิสระนะ แม้กระทั่ง แบบว่าถ้าจะออกไปเที่ยวก็ต้องมานึกถึงความรู้สึกเค้าโง่เง่า ในตอนนั้นมันไม่ได้แย่มากหรอก ในสถานการณ์ที่มันเป็นแบบนี้แหละ แต่ตอนนี้หันมามองแล้วมันแบบอยากทำอะไรก็ทำมากกว่า ไม่อยากให้ใครมารั้งความคิดการกระทำในหัวไว้...เหนื่อยที่มีแฟนแล้วจะต้องมานั่งกังวลเพราะว่าเป็นคนซีหึงแล้วเราก็เป็นคนที่ยึดมั่นที่ห่วงหวั่นที่ส่วนตัวด้วย”

อย่างไรก็ตามความกังวลใจต่อความสัมพันธ์แบบผูกมัดสำหรับแซนดี้ไม่ได้มีแต่เพียงเท่านั้น เธอกล่าวว่าอีกหนึ่งความทุกข์เมื่อต้องมีความแบบผูกมัดคือ คู่ความสัมพันธ์และครอบครัวของเขาจะยอมรับและเข้าใจความต้องการของเธอเกี่ยวกับวิถีชีวิตของเธอได้หรือไม่

“อีกอย่างหนึ่งก็คือถ้าเราเป็นแฟนกับคนๆ หนึ่ง เรามองไปถึงอนาคตเลยว่าแบบเราจะเข้ากับครอบครัวของเขาได้ไหม เขาจะเข้าใจไหมว่าเราไม่ได้อยากแต่งงาน ไม่ได้อยากมีลูก”

การให้ความหมายและเส้นทางสู่ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

ด้วยความกังวลใจที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผ่านมาในชีวิต ที่ไม่เพียงแต่จะทำให้แซนดี้เพื่อความสัมพันธ์แบบผูกมัด ทว่าความกังวลดังกล่าวยังทำให้เธอรู้สึกกลัวที่จะมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดอีก

ด้วย ดังนั้นความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits จึงเป็นความสัมพันธ์ที่แซนด์เลือกเพื่อที่เธอจะไม่ต้องพบเจอกับความกังวลในความสัมพันธ์แบบผูกมัดอีก

“เรากลัวการที่จะมีความสัมพันธ์แบบผูกมัด มีหลายเหตุผลรวมๆ กัน ทั้งแบบว่า กลัวว่าถ้าคบจริงจังแล้วจะได้เลิกกัน ทั้งแบบว่า ถ้าเรารู้สึกจริงๆ แล้วผลอพุดความรู้สึกออกไปถ้าผลลัพธ์มันไม่ใช่แบบที่คิดก็กลัวจะทำตัวไม่ถูก ซึ่งการเป็น fwb สำหรับเรานั้นยังมีระยะห่างในเรื่องแบบนี้อยู่ เพราะว่ามันได้ทำข้อตกลงกันชัดแล้ว ถึงแม้จะรู้สึกมากกว่าเรื่อง sex แต่มันก็ยังมีตัวเองไว้ได้อยู่ ไม่ต้องผูกมัด ไม่ต้องอยากครอบครอง แค่ตอบสนองกันในเรื่องที่ตกลงกันไว้นะ”

สำหรับแซนด์ ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits จึงเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดกับคู่ความสัมพันธ์ที่เธอมีความรู้สึกชอบในตัวคู่ความสัมพันธ์ประมาณหนึ่ง แต่ว่ายังกำกับความสัมพันธ์ไว้เพียงแต่เป็นเพื่อน เพื่อเอาไว้ป้องกันไม่ให้ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นพัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์แบบผูกมัด

“Friend with Benefits คือเพื่อนที่มีความรู้สึกอะไรบางอย่างมากกว่าเพื่อน แต่ก็ไม่ใช่แฟนอะไรบางอย่างที่ว่าเป็นความรู้สึกดีในเชิงซู้สาว ซึ่ง Benefits สำหรับเราก็คือ เรื่องความรู้สึก (ที่ต่างฝ่ายต่างมีความรู้สึกเชิงซู้สาวเหมือนกัน) แล้วก็เรื่องเซ็กส์”

แซนด์เล่าว่าคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ของเธอ รู้จักกันผ่านทางโลกออนไลน์บ้าง แต่อย่างไรก็ตามจากเรื่องเล่าส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่า เธอจะพบกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits กับคนใกล้ตัวเสียมากกว่า

“(คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits คนแรก) เกิดขึ้นตอนม.4 เขาไม่ได้เป็นคนจังหวัดเดียวกันกับเรา รู้จักกันผ่านทวิตเตอร์ เราอยู่สารคาม เขาอยู่ขอนแก่น เขาก็มีเพื่อนอยู่กลุ่มเดียวกับเรา ก็นัดกันมาเล่นกับเพื่อนเป็นกลุ่ม แล้วที่นี้พอเขามาจากจังหวัดอื่น เขาก็มานอนห้องเรา เพื่อนคนอื่นก็กลับไปนอนบ้านของแต่ละคน เพราะว่าตอนนั้นเราย้ายมาอยู่กับแม่ที่สารคาม วันปกติจันทร์ถึงพฤหัสบดีแม่จะไม่อยู่เพราะไปทำงานที่ขอนแก่น จะกลับมาวันศุกร์-อาทิตย์ จากนั้นก็มีความสัมพันธ์แบบ FWB กัน”

สิ่งหนึ่งที่ย้ำให้เห็นว่าแซนด์เลือกที่จะมีความสัมพันธ์กับคนในสังคมใกล้ตัวเสียมากกว่า เนื่องจากในความสัมพันธ์ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ของเธอนั้น แซนด์ก็ได้มีความสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มเดียวกันหรือรวมไปถึงมีความสัมพันธ์กับเพื่อนของเพื่อน ที่ได้มีโอกาสไปรู้จักกัน

“(คู่ความสัมพันธ์คนที่สอง) เป็นเพื่อนโรงเรียนเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน กินเหล้าด้วยกัน คือรู้จักกันมาตั้งนานแล้ว แต่มาสนิทกันตอนม. 5 ม. 6 ไม่เคยรู้สึกอะไรมาก่อนเลย แต่ไป ๆ มา ๆ เรามีกความรู้สึกว่ามันเป็นสุภาพบุรุษดีจัง แล้วก็ด้วยความที่เป็นโรงเรียนสหะ ก็แบบจะถึงเนื้อถึงตัวกัน เวลาเพื่อนไปเที่ยว (กินเหล้า) ก็จะมานอนค้างที่บ้านเรา แรก ๆ ก็นอนกอดกันเพราะนอนรวมกันกับเพื่อนคนอื่น หลัง ๆ เราก็ขึ้นมานอนคนเดียว แล้วเหมือนกับว่าเพื่อนคนนี้ก็ขึ้นมาส่งที่ห้อง แล้วก็ขอเข้ามานอนในห้องด้วย แล้วก็มีความสัมพันธ์กัน ... (คู่ความสัมพันธ์คนที่สาม) รู้จักกันเพราะว่าเพื่อนเรียนอยู่ที่เกษตรกำแพงแสน แล้วเราก็ไปเที่ยวไปนั่งกินเหล้าแล้วก็รู้จักกัน มันมีความรู้สึกอะไรบางอย่าง (เชิงซู้สาว) แล้วหลังจากนั้นก็นัดกันนอกรอบว่าไปเที่ยวกันใหม่ แล้วก็อยู่ช่วงหนึ่งที่เราดาวน์ (รู้สึกแยะ) เขาก็บอกว่า มาหาใหม่เผื่อจะรู้สึกดีขึ้น เราก็เก็บกระเป๋าไปหาเขา ตอนแรกก็ไม่ได้คิดอะไร แต่พอระหว่างทางเขาก็พูดขึ้นมาว่า จะมาจริง ๆ หรือมากก็เปลืองตัวนะ พอไปถึงมันก็คำ ๆ เราก็นั่งคุยกัน (ปรับทุกข์) ไป ๆ มา ๆ เขาก็พูดว่าเออเราชอบเธอนะ เราก็บอกว่าเออเราก็เคยชอบเธอเหมือนกัน แล้วก็จบด้วยการมีอะไรกัน”

เพศวิถีและการต่อรองภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

แนวคิดอธิบายว่าสิ่งที่เหมือนกันระหว่างเพื่อนในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits กับเพื่อนในชีวิตประจำวันของเธอ คือ เธอสามารถพูดคุยและปรึกษาปัญหาต่างๆ หรือสามารถไปเที่ยวไปทานข้าวได้กับบุคคลในความสัมพันธ์ทั้งสองแบบ หากแต่ความต่างคือ เธอจะปฏิบัติตัวกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ในพื้นที่สาธารณะเหมือนกับกับเพื่อนทั่วไป คือมีการหยอกล้อกัน หากแต่เมื่ออยู่ในพื้นที่ส่วนตัวเธอจะมีความใกล้ชิดกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits มากขึ้น และมีการปฏิบัติตัวต่อคู่ความสัมพันธ์อย่างอ่อนโยน

“บางครั้งก็เอาเรื่องความรักไปปรึกษา (คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) บางครั้งก็ปัญหาชีวิตอื่น ๆ ฝั่งเค้าก็มีนะที่เอาเรื่องความรักมาปรึกษาเรา แต่คำปรึกษาของใครก็ไม่ค่อยมีผลต่อการตัดสินใจของเราอยู่แล้ว ส่วนใหญ่มันคือการเล่าให้ฟังแล้วให้ปลอบมากกว่า แล้วสุดท้ายก็ตัดสินใจเอง ... (กับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) เวลาอยู่โรงเรียน ก็เล่นกันปกติหยอกล้อเล่นกัน แต่พออยู่ด้วยกันสองต่อสองก็จะอีกแบบหนึ่ง ก็จะมุ้งมุ้งกัน มีความใกล้ชิดกันมากกว่าตอนอยู่ข้างนอก”

อย่างไรก็ตาม กับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits คนที่ 3 แซนด์กล่าวว่าเขาเป็นเหมือนกับคนสนิทใจคนหนึ่ง กล่าวคือ เวลาที่มีปัญหาหรือเรื่องทุกข์ใจ คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits คนนี้ก็เป็นที่พึ่งพิงและคอยเยียวยาเธอในยามที่ทุกข์ใจ แต่อย่างไรก็ตามเธอแม้ว่าจะเป็นคนที่สนิทใจ แต่เธอก็ยังไม่มีความคิดที่จะพัฒนาความสัมพันธ์กับคู่ความสัมพันธ์คนนี้

“เขา (คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) ถือเป็น Save Zone ของเราคนหนึ่งเลย ถ้ามีเวลาว่างก็คุยกันอยู่ ช่วงล่าสุดที่เราอกหัก เขาก็ปลอบ แต่ก็คุยกันว่าเรากับเขาเป็นแฟนกันไม่ได้หรอก เพราะเขาเป็นแฟนที่แย่มากกว่าที่เราได้เคยมีมา และเรารู้สึกว่าเราก็คือแฟนที่แย่มากเหมือนกัน”

ในแง่มุมของความต่างระหว่างคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits กับคู่รักนั้น แซนด์กล่าวว่า แม้ทั้งสองความสัมพันธ์จะมีความใกล้ชิดเกิดขึ้นเช่นเดียวกัน แต่เธอจะมีความอ่อนโยนกับคู่ความสัมพันธ์แบบคู่รักมากกว่า และในแง่มุมของการปฏิบัติตัว เธอบอกว่าเธอพร้อมที่จะดูแลและทำสิ่งต่าง ๆ ให้กับคู่รักได้ แต่จะไม่ทำเช่นนั้นกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits รวมไปถึงในแง่ของกิจกรรมทางเพศ แซนด์บอกว่าเธอจะไม่ให้คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits แสดงความเป็นเจ้าของกับเธอเด็ดขาด รวมไปถึงยังไม่สามารถมีกิจกรรมทางเพศบางอย่างได้ด้วย เนื่องจากเธอต้องการมีกิจกรรมทางเพศในลักษณะนี้กับคู่รักแต่เพียงเท่านั้น

“ถ้าบนเตียงจี้ เราจะไม่ให้ทำรอย ไม่ให้แสดงความเป็นเจ้าของนะ แล้วก็เรื่องออร์รัลที่แบบเค้า (คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) จะทำเราก็ได้แหละถ้าเค้าอยากทำ แต่ยังไงเราก็ไม่ทำให้เค้า เพราะเรารู้สึกว่าต้องเป็นคนรักเท่านั้นถึงจะทำได้ แล้วก็การปฏิบัติตัวอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันเช่นแบบ อ้อ เราคงไม่ได้แสดงออกกับ fwb แบบหวานแหวว คงจะไม่จับมือเดินเหมือนคนรัก ก็ถ้าเดินข้างนอกคนก็จะมองว่าเป็นเพื่อนกันปกติอะไรแบบนี้ แล้ว action ที่เราทำกับ fwb มันดูนิ่ง ๆ กว่ากับคนรักที่เราจะแบบว่าจูงจิ้งปัญหาอ่อนน่ะ เรื่องอื่น ๆ ก็เรื่องพวกทำนู่นนี่ให้ งานบ้าน ซักผ้า ทำกับข้าว ต่าง ๆ เราไม่ทำให้ ทำเอาเอง ”

นอกจากการแสดงความเป็นเจ้าของ ที่ทำให้แซนด์รู้สึกว่ตนโดนล้ำเส้นในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits แล้ว การละเมิดความเป็นส่วนตัวก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้แซนด์รู้สึกอึดอัดใจ และสามารถนำไปสู่การสิ้นสุดความสัมพันธ์แบบ friend with Benefits ได้

“มีอยู่วันหนึ่งเขา (คู่ความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits*) ก็คงรู้สึกแย่ เขาก็เลยมาหาเรา แล้วก็อยู่ด้วยกันเป็นอาทิตย์ แล้วเราก็รู้สึกไม่สบายใจเพราะรู้สึกว่าถูกแย่งชิงพื้นที่ส่วนตัว แต่ก็ยังอึด ๆ กัน ไปมาสักพัก แล้วครั้งสุดท้ายเราทะเลาะกัน เพราะเขาเช็คโทรศัพท์ ก้าวกายพื้นที่ส่วนตัวเรา จนเรารู้สึกอีก อัด เลยเดินออกจากห้อง และปล่อยให้เขาอยู่คนเดียว เขาเคยเอายาแก้ปวดมาบ่นทักไว้ในโทรศัพท์ของเราด้วย ซึ่งแฟนเรายังไม่เคยทำแบบนี้เลย หลังจากนั้นเหตุการณ์ก็ดูตึง ๆ ทีนี้พอถึงเวลาที่เขาต้องกลับ เขากลับไป แล้วเขาก็หายไปเลย ไม่ได้ติดต่อกันอีก”

เมื่อความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* จบลง ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลของการล้ำเส้นในความสัมพันธ์หรือคู่ความสัมพันธ์แยกออกไปมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดกับคนอื่นแทน แต่ปลายทางก็ไม่ได้เป็นแบบเดียวกันเสมอไป เพราะเธอบอกว่า กับคู่ความสัมพันธ์บางคนนั้น ก็แยกย้ายหายจากไม่ได้ ติดต่อกันอีกเลย ในขณะที่คู่ความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* บางคนนั้น ก็ยังคงเป็น *Friend with Benefits* อยู่กับเธอเสมอ แม้ว่าอาจจะมึนระยะเวลาที่ต้องห่างกันไปบ้าง แต่ในท้ายที่สุด ทั้งเธอและเขาก็ยังสามารถวนกลับมาพบกันใหม่ เพราะประโยชน์ในความสัมพันธ์ครั้งนี้สำหรับแซนด์ไม่ใช่เพียงแค่เพศสัมพันธ์เท่านั้น หากแต่ยังมีความรู้สึกดี ๆ เป็นประโยชน์อยู่ในความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* นี้ด้วย

“ช่วงปี 3 เทอม 1 เรากับเขา (คู่ความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits*) อยู่ด้วยกันบ่อย ๆ จนกระทั่งถึงปี 3 เทอม 2 เขามีแฟนก็เลยตกลงว่าจะห่างกัน เพราะเขามีแฟนแล้ว แล้วก็ไม่ได้เจอกันตั้งแต่นั้น ปัจจุบันเขาเลิกกับแฟนแล้ว เราก็ยังรู้สึกว้าวยังเป็น *Friend with Benefits* สำหรับเราอยู่ เพราะยังรู้สึกดี ๆ ให้กันอยู่”

อย่างไรก็ตามแม้ว่าแซนด์จะพยายามบอกเหตุผลที่เธอหลีกเลี่ยงการมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดมาอย่างเสมอตลอดการพูดคุย ในท้ายที่สุดเธอก็บอกว่าเธอยังต้องการที่จะมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดอยู่ดี แต่ก็ต้องเป็นคู่ความสัมพันธ์ที่ไม่สร้างความทุกข์ใจให้แก่เธอ

“เราก็มึนลงเฟส (*Facebook*) นะว่าแบบ อยากมีผัว (ขำ) แต่ก็แบบอยากมีผัวที่ดี”

ในทุกความสัมพันธ์ที่ถูกกล่าวถึงในเรื่องเล่าของแซนด์ แสดงให้เห็นว่าเธอเน้นมีการจำแนกความหมายและการปฏิบัติตัวออกมาอย่างชัดเจนในแต่ละความสัมพันธ์ กล่าวคือ ในความสัมพันธ์แบบเพื่อนนั้นเธอให้ความหมายว่าเป็นความสัมพันธ์ที่เธอและคู่ความสัมพันธ์ (แบบเพื่อน) สามารถไปไหนมา

ไหนด้วยกันได้ อีกทั้งเมื่อมีปัญหาหรือไม่สบายใจ คู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบเพื่อนก็เป็นคนที่คอยให้คำปรึกษาให้แก่เธอ ในขณะที่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits สำหรับแซนด์นั้นเป็นความสัมพันธ์ที่มีความทับซ้อนทั้งในทางความหมายและแนวปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น เธอสามารถออกไปไหนมาไหนกับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ได้ รวมไปถึงเมื่อมีปัญหาทุกข์ใจคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ก็เป็นหนึ่งในบุคคลที่สามารถให้คำปรึกษาได้เช่นกัน ทว่าในความต่างระหว่างความสัมพันธ์รูปแบบ เพื่อน (Friendship) กับ Friend with Benefits นั้นคือ เธอจะมีความใกล้ชิดและปฏิบัติตัวอย่างอ่อนโยนมากกว่ากับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits รวมไปถึงสิ่งสำคัญที่ทำให้ความสัมพันธ์รูปแบบเพื่อนกับความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits มีความต่างกันอย่างชัดเจนสำหรับแซนด์ คือ เธอสามารถมีเพศสัมพันธ์กับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ได้ อีกทั้งแม้ว่าความใกล้ชิด การเป็นที่ปรึกษา และเพศสัมพันธ์ จะเป็นลักษณะเด่นที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits จะไปซ้อนทับกับการให้ความหมายในความสัมพันธ์แบบคู่รักของเธอ แต่เธอก็ยังอธิบายเกี่ยวกับความต่างระหว่างความสัมพันธ์แบบ คู่รัก และ Friend with Benefits ไว้อย่างชัดเจนคือ กับความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits เธอไม่จำเป็นที่จะต้องพยายามประคับประคองและดูแลรักษาความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้เหมือนกับความสัมพันธ์แบบคู่รัก อีกทั้งในแง่ของกิจกรรมทางเพศ เธอยังไม่สามารถปฏิบัติให้คู่ความสัมพันธ์ทุกอย่างให้แก่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ได้ การดูแลเอาใจใส่เองก็เช่นกัน กับความสัมพันธ์ในแบบคู่รัก แซนด์บอกว่าเธอพร้อมและยินดีที่จะทำงานบ้านและดูแลคู่รักของเธอได้ ในขณะที่กับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นไม่จำเป็นที่จะต้องทำ

แม้ว่าการเดินเกมความสัมพันธ์ของเธอจะไม่อิงอยู่กับวาทกรรมหลักอย่างเรื่องชีวิตคู่ ด้วยเหตุผลจากประสบการณ์ที่ได้พบพานกับความผิดหวังและทุกข์ทนในความสัมพันธ์แบบผูกมัด ซึ่งได้กลายเป็นเหตุผลที่ทำให้แซนด์เลือกที่จะมีความสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัดอย่าง friend with Benefits ที่สามารถสร้างความสบายใจและเป็นหลักประกันว่าเธอจะไม่พบปัญหาจากข้อผูกมัดทางความรู้สึกในรูปแบบคู่รัก แต่อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ที่ถูกละเลยเลือกมานิยามตัวตนของเธอก็ยังเป็นวาทกรรมอีกชุดหนึ่งที่ดำรงอยู่ภายในสังคมเช่นกัน

เรื่องเล่าของแตงโม

ประสบการณ์และภูมิหลังต่อวิถีคิดเรื่องความรัก เพศสัมพันธ์ และความเป็นคู่รัก

แตงโม วัยรุ่นเพศหญิงอายุ 22 ปี มีภูมิลำเนาเป็นคนชลบุรี ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ ณ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร แตงโมบอกว่าโดยพื้นฐานแล้ว ครอบครัวของเธอเป็นครอบครัวที่ไม่เปิดกว้างเรื่องเพศสักเท่าใด อีกทั้งเธอและที่บ้านยังไม่ค่อยมีการพูดคุยเรื่องเพศสัมพันธ์กันอย่างจริงจังนัก แตงโมเล่าว่าครั้งหนึ่งเมื่อเธอได้มีโอกาสย้ายออกมอยู่หอพัก เธอได้ตัดสินใจที่จะอยู่ร่วมกันกับคู่ความสัมพันธ์แบบคู่รักของเธอ ทว่าวันหนึ่งเมื่อพ่อของเธอบังเอิญทราบว่าเขาและคู่ความสัมพันธ์ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ก็ได้ทำให้พ่อของแตงโมไม่อนุญาตให้เธอมีแฟน ส่วนหนึ่งก็เพราะแตงโมเป็นลูกสาวคนเดียวของที่บ้าน และพ่อของเธอก็อยากให้เธอรับผิดชอบตัวเองให้ได้ก่อนที่จะมีความสัมพันธ์แบบผูกมัด

“ไม่เคยคุยเรื่องนี้ (เพศสัมพันธ์) กับที่บ้าน แต่จะมีแม่ที่พูดบ้างว่าดูแลตัวเองด้วยอย่าไปยุ่งอะไรกับใครเยอะ แต่ว่ามันมีครั้งหนึ่งที่ พ่อจับได้ว่ามีแฟนและอยู่กับแฟนเพราะว่าพ่อไปห้องเข้ามาเช็ค เลยแบบหลังจากนั้นเขาเลยจะระวัง ง่ายๆ หน่อย จะคอยเช็คตลอดว่าอยู่ไหนทำอะไรกับใคร ไม่อยากให้มีแฟน อยากให้เรียนจบและรับผิดชอบตัวเองให้ได้ก่อน”

(แตงโม (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 23 มีนาคม 2564)

หลังจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็ได้ทำให้แตงโมเล่าต่อว่า เมื่อเธอมีคู่ความสัมพันธ์แบบคู่รักเธอก็มักจะหลีกเลี่ยงและไม่ต้องการให้พ่อของเธอรู้อย่างเด็ดขาด ส่วนหนึ่งเพราะเธอไม่ต้องการให้พ่อเธอรู้สึกกังวลใจหรือไม่สบายใจ แต่อย่างไรก็ตามเธอก็เล่าว่าเธอสามารถคุยเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเธอกับแม่ได้บ้างในบางครั้ง เพราะแม่ของเธอจะไม่เข้มงวดและกังวลมากเท่ากับพ่อของเธอ

“เวลามีแฟนก็จะไม่บอกพ่อนะ แต่กับแม่ก็มีบอกบ้างว่าไปกินข้าวกับหนุ่มนะไร้อ้อ แต่เขาก็ไม่เคยรู้ว่าแบบ เออไปวันวายกับใครบ้าง ไม่เคยบอกว่าอันนี้แฟนใหม่นะ แม่ก็พอจะรู้ว่ามีคนคุยๆอยู่บ้าง แต่กับพ่อไม่ให้รู้เลยเพราะเขาจะคิดมาก แต่ช่วงนี้ไม่มีแฟน เขาเลย สบายใจขึ้นหน่อยมั้ง”

เมื่อย้อนกลับมาถามแตงโมถึงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์กับเธอ เธอก็ได้ให้คำอธิบายว่าเพศสัมพันธ์นั้นเป็นเรื่องปกติทั่วไปที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิต แต่สิ่งที่ควรคำนึงถึงเมื่อพูดถึงเรื่องเพศสัมพันธ์คือความรับผิดชอบที่ควรทำ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการป้องกัน หรือหน้าที่ส่วนตัว

“เรามองว่า (เพศสัมพันธ์) เป็นเรื่องปกติ ทำอะไรก็ได้ ดูแลตัวเองให้ดีกว่าพอ ดูแลตัวเองนี่คือในทุกๆเรื่องนะแบบ เรียนด้วย มีความรับผิดชอบในเรื่องของตัวเอง จัดการตัวเองให้ได้ก็พอแล้วก็อย่าท้อง 5555555555”

ในส่วนของความรักแดงโมนก็ให้คำนิยามว่า สำหรับเธอความรักไม่ใช่เรื่องซับซ้อน เพียงแต่เป็นสถานะหนึ่ง ๆ ที่ส่งผลให้เธอต้องการที่จะทำให้คู่ความสัมพันธ์มีความสุข เธอกล่าวว่าเธอพร้อมจะมอบสิ่งต่าง ๆ ให้คู่ความสัมพันธ์แบบคู่รักของเธอได้ โดยที่คู่ความสัมพันธ์ของเธอไม่ต้องร้องขอใด ๆ

“ความรักคือ ความหวังดีความเป็นห่วงความที่อยากทำให้เขาสบายใจ อยากเห็นเขามีความสุข โดยที่เขาไม่ได้ขอ แล้วก็ไม่มีข้อแม้อะไรเลยมั่งรู้สึกว่ามัน (ความรัก) เป็นเรื่องที่ค่อนข้างใกล้ตัวอะ แบบไม่ใช่แค่ความรักในแบบคนรัก แต่ว่าเป็นความรักที่ให้ได้ทุกคน ทั้งเพื่อน หมาแมว หรือคนอื่น ๆ ไร้งี้ไม่ได้มีความซับซ้อนอะไรมาก แค่อยากรักใครก็รัก แต่รักได้มัยก็อีกเรื่องนิง 555555 “

ประสบการณ์ความรักที่ผ่านมาของแดงโมนั้น โดยรวมแล้วเธอมองว่าทุกความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมักจะดำเนินไปในแนวทางที่ราบรื่น หากแต่ก็มีบางความสัมพันธ์ที่สร้างความทุกข์ใจให้เธอได้เช่นกัน หากแต่สิ่งที่ทำให้แดงโมนรู้สึกแย่นั้น ไม่ได้เกิดขึ้นในระหว่างที่ความสัมพันธ์กำลังดำเนิน ทว่าเป็นผลที่มาจากการจบลงของความสัมพันธ์

“เอาจริง ๆ (ความสัมพันธ์) ที่ผ่าน ๆ มาก็คือโอเคเกือบหมดนะ มีแย ๆ ที่เขาไปมีคนอื่นบ้าง แต่ก็ไม่ได้เลิกเพราะทำใจไม่ได้ 55555 แต่เวลาเลิกกันมันก็เหมือนถึงเวลาต้องเลิกอะ ไปต่อไม่ได้แล้วไร้งี้ ก็เลิกกันไปจะได้ไม่ต้องเสียเวลา มีรอบล่าสุดที่เพิ่งเลิกไป อันนั้นทำใจนานหน่อยเพราะว่า เลิกแบบง ๆ ตื่นเช้ามาบอกเลย เลยเอิร์ท ๆ นานหน่อย เลิกไปปีกว่า ๆ ละมั้ง ยังมีแฟนใหม่ไม่ได้เลยตอนนี้ 55555”

แดงโมนเล่าว่าเมื่อความสัมพันธ์ดำเนินไปถึงจุดหนึ่ง หากเธอรู้สึกว่าการกระทำต่างๆ ของคู่ความสัมพันธ์แบบคู่รักรวมไปถึงในรูปแบบของคนคุย ไม่ว่าจะเป็นการได้รับการเทคแคร์ ดูแล หรือเอาใจใส่ นั้นไม่ได้มีต่อเธอเท่าเดิมดังที่เคยมีมาก่อนหน้าแล้ว เธอรู้สึกว่ภาวะที่เกิดขึ้น ก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่สามารถนำไปสู่การจบลงของความสัมพันธ์แบบคู่รักและคนคุยได้สำหรับเธอ เพราะเธอไม่ต้องการที่จะเสียใจเหมือนความสัมพันธ์ครั้งที่เกิดขึ้นในอดีต

“บางเรื่องเราเคยเจออะไรที่ดีมาแล้ว ก็ไม่รู้จะลดสเปคทำไม พอคุยกับคนนั้นคนนี้ไป ถึงไม่ได้อยากเปรียบเทียบ แต่มันก็แอบเปรียบเทียบไปแล้วอะ ว่าแบบเรื่องนี้ไม่ได้นะ หรือถ้าคนที่คุยใหม่ทำอะไร

ไม่ถูกใจแม้แต่ชนิดเดียวก็จะตัดทิ้งเลยน่าจะเป็นระบบป้องกันตัวเองด้วยชนิดนี้เอง กลัวตัวเองเสียใจเยอะแบบรอบล่าสุด”

ปัจจุบัน (2564) แตงโมกล่าวว่าเธอก็ยังคงอยากมีคู่ความสัมพันธ์แบบคู่รักอยู่ แต่อย่างไรก็ตามเธอกกล่าวว่าเธอไม่รีบร้อนที่จะมีความสัมพันธ์ครั้งใหม่ เพราะเธอต้องการให้คู่รักในอนาคตของเธอที่จะเข้ามาในชีวิตนั้นสามารถเข้ากันกับเธอได้

“อยากมีแฟนอยู่แต่ว่าไม่รีบ ถ้ามันไม่มีใครถูกใจไม่มีก็ได้ รอไปเรื่อย ๆ เลย”

การให้ความหมายและเส้นทางสู่ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

ในระหว่างที่ความสัมพันธ์ครั้งใหม่ยังมาไม่ถึง สภาวะหนึ่งก็ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นภายในจิตใจของแตงโม สิ่งนั้นคือความเหงา แม้ว่าความรักที่ผ่านมาเธออาจจะเจอเรื่องทุกข์ใจบ้างในความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น แต่เธอกกล่าวว่าความเหงาเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้เธอเลือกที่จะมีความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

“(การผิดหวังจากความรักที่ผ่านมามีส่วนทำให้แตงโมเลือกมีความสัมพันธ์แบบ FWB ไหม ?) คงมีบ้างนะ แต่เป็นส่วนน้อยมาก ๆๆ เอาจริง ๆ มันก็แค่เหงา แต่ว่า มันบังเอิญดีที่ได้เฉย ๆ เลยได้ fwb มา”

แตงโมอธิบายต่อว่าคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ของเธอนั้น จะเป็นบุคคลที่อิงอยู่บนพื้นฐานความชอบของเธอไม่ว่าจะเป็นในทางกายภาพหรือบุคลิก อีกทั้งเธอยังกล่าวถึงว่าความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ซับซ้อนเมื่อเทียบกับความสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัดแบบอื่น ๆ กล่าวคือ เมื่อเธอเลือกที่จะมีคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits แล้วเธอจะมีคู่ความสัมพันธ์เพียงแคคนเดียวเท่านั้น

“คนที่เราเลือกที่จะมีความสัมพันธ์แบบ fwb ด้วย ต้องเป็นคนที่เราชอบประมาณนึงด้วยคือมันง่ายดีแบบตายตัว ไม่ต้องยุ่งด้วยหลายคน”

แตงโมกล่าวว่าสำหรับเธอแล้ว ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นเป็นความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายกันกับเพื่อนในชีวิตประจำวันแทบจะทั้งหมด กล่าวคือ แตงโมสามารถไปทำกิจกรรมที่พื้นที่

สาธารณะกับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ได้โดยไม่ต้องปิดบัง ความต่างเดียวที่สามารถแยกแยะเพื่อนในชีวิตประจำวันกับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ของแดงโมได้นั้นคือ เธอสามารถมีกิจกรรมทางเพศกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ได้ ในขณะที่เพื่อนในชีวิตประจำวันนั้นไม่สามารถทำได้

“(คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ในมุมมองของแดงโม) คือคนที่ไม่กินข้าวด้วยกันได้ นั่งทำงานไปนุ่นไปนึ่งด้วยกันได้ คุยกันได้ทุกเรื่องแบบเป็นเพื่อนกันเลย แล้วก็นอนด้วยกันได้”

เพศวิถีและการต่อรองภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

แดงโมอธิบายว่าบทสนทนาที่เกิดขึ้นระหว่างคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits และเธอนั้น ไม่ใช่เพียงแค่การพูดคุยอย่างผิวเผิน หากแต่เธอสามารถปรึกษาคู่ความสัมพันธ์ของเธอได้ ไม่ว่าจะปัญหาชีวิต หรือปัญหาความรัก รวมไปถึงเธอยังยินดีเป็นที่ปรึกษาให้กับคู่ความสัมพันธ์ของเธอได้อีกด้วยเช่นกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

“(กับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) เราปรึกษาปัญหาชีวิตได้เลย แบบจะมีปัญหาอะไรก็คุยได้ หรือว่าแบบ จะไปจีบอีกคนนึงก็มาเล่าให้ฟัง ปรึกษาได้ว่าจีบยังไงดีแบบนี้ก็ได้”

เงื่อนไขที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์สำหรับแดงโมนั้น เธอบอกว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นไม่จำเป็นต้องมีการติดต่อกันอยู่ตลอด หากคู่ความสัมพันธ์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่สะดวกที่จะพูดคุย จะต้องไม่เกิดการเรียกร้องอย่างเด็ดขาด อีกทั้งความรู้สึกที่ต้องการจะพัฒนาความสัมพันธ์หรือเป็นแสดงความเป็นเจ้าของ จะต้องไม่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits มิเช่นนั้น เธอจะรู้สึกว่าการที่ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้ได้ล้ำเส้นเกินไปกว่าที่มันควรจะเป็น

“(กับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) ไม่จำเป็นต้องอยู่ด้วยกันตลอด หรือว่าทุกวันจะ แค่แบบ เออว่างก็ทักมา ถ้าอีกคนไม่ว่างก็ต้องไม่จ้องแงใส่ หรือถ้าเขาจะไปมีแฟนก็เรื่องของเขา ถ้าเริ่มจ้องแงเวลาที่แบบอีกคนนึงไม่มีเวลาให้ หรือว่าไม่ค่อยมาหาก็ แล้วก็เริ่มมีความรู้สึกลงไปบนมากเกินไป เริ่มหวง เริ่มนึกถึงเขามากขึ้น เราจะรู้ว่าเนี่ยมันเริ่มล้ำเส้นแล้ว”

แตงโมเล่าให้ฟังต่อว่า ก่อนที่เธอและคู่ความสัมพันธ์จะเริ่มต้นความสัมพันธ์นั้น ทั้งเขาและเธอจะมีการพูดคุยและตกลงกันอย่างชัดเจนแล้วว่า จะไม่มีความรู้สึกที่ต้องการจะพัฒนาต่อเกิดขึ้นในความสัมพันธ์ ซึ่งการตกลงนี้เองก็ทำให้แตงโมบอกว่า เธอมักไม่ค่อยเจอคู่ความสัมพันธ์ที่ล้ำเส้นสักเท่าใด

“ก่อนจะเริ่มความสัมพันธ์ ก็คุยกันเลยว่าแบบ มันจะไม่มีเรื่องของความรู้สึกเข้ามาเกี่ยวข้อง ใช่มั้ย แคนั้น ถ้าเขาคุยกันรู้เรื่องก็โอเคแต่อย่างบางคนไม่ต้องพูดอะไรก็เข้าใจว่าเป็นแบบนี้อยู่แล้ว มองตาก็รู้ใจ เค ๆ แก555555 แนว ๆ นั้น”

สำหรับแตงโมแล้วคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นสามารถเกิดขึ้นได้กับคนในสังคมใกล้ตัว เธอเล่าให้ฟังว่าคู่ความสัมพันธ์ครั้งแรกของเธอคือเพื่อนสนิทที่เรียนอยู่ในสาขาเดียวกันในมหาวิทยาลัย เธอบอกว่าความสัมพันธ์ครั้งนั้นเกิดขึ้นในช่วงที่เธอเพิ่งจะเลิกกับคู่ความสัมพันธ์แบบคู่รักไปไม่นานนัก ซึ่งในขณะนั้นแตงโมจะรู้สึกแย่มากเมื่อต้องอยู่คนเดียวเพียงลำพัง เธอจึงชักชวนเพื่อนมาทำงานด้วยกัน และนำไปสู่การมีคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

“ตอนนั้นเป็นตอนที่ไม่มีแฟนพอดีแล้วอยู่คนเดียวไม่ได้เลย แบบนั่งทำงานนาน ๆ ไม่ได้ เลยทักไปถามเพื่อนในกลุ่มว่ามีใครว่างมั้ยมาทำงานเป็นเพื่อนหน่อย ก็มีมันท์มา มาทำงานมาอยู่เป็นเพื่อน แรก ๆ มันก็มาละกลับแหละ แต่หลัง ๆ ก็ไม่ได้กลับ555555 ละพอมันมีอะไรแบบนั้นขึ้นก็คุยกันว่าเออมันยังไ้มันจะมากกว่านั้นมั้ย ถ้าไม่ ก็จะได้รู้ไว้ มันก็บอกว่า เออก็เพื่อนก็ไม่อะไร ก็เลยเป็น fwb เพราะว่าหลังจากนั้นก็ ไปหากันเรื่อย ๆ ทั้งช่วงบ้างแต่ก็ยังไป ๆ มา ๆ กันอยู่”

เมื่อความสัมพันธ์ดำเนินไปสู่ระยะเวลาหนึ่ง ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ที่เกิดขึ้นนั้นก็ป็นอันต้องจบลง ด้วยเหตุผลที่แต่ละฝ่ายของความสัมพันธ์นั้นเริ่มมีภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ไม่สะดวกพบเจอกัน รวมไปถึงแตงโมเองก็ได้มีโอกาสเริ่มพูดคุยทำความรู้จักกับคนอื่น ๆ มากขึ้น อย่างไรก็ตามเธอกล่าวว่า สถานะเพื่อนสนิทที่เกิดขึ้นก่อนที่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits จะเริ่มดำเนินนั้นก็ยังคงอยู่ไม่ได้เลือนหายไปแม้ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits จะสิ้นสุดลงแล้ว

“ตอนนั้นเริ่มห่าง ๆ กันเพราะว่าทำงานยุ่งกับเค้า (แตงโม) มีคนคุย5555555555555555 แต่อีกคนไม่ค่อยมีนะ จะเป็นเค้าเองมากกว่า แต่ก็เพราะคุยกันรู้เรื่องว่ามันจะไม่มากกว่านี้ตอนนี้ก็เลยยังเป็นเพื่อนกันอยู่เหมือนเดิม ไม่ได้มีระยะห่างเพิ่มขึ้น”

สาเหตุที่ความสัมพันธ์แบบเพื่อนในชีวิตประจำวันนั้นไม่ได้สิ้นสุดลงไปกับความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นก็เพราะแต่จิมบอกว่าสำหรับเธอ Benefits ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ไม่ได้มีเพียงเรื่องของกิจกรรมทางเพศแต่เพียงเท่านั้น หากแต่ยังหมายรวมถึงการใช้ชีวิตร่วมกันในชีวิตประจำวัน และสามารถปรึกษาปัญหาชีวิตได้แบบเพื่อนอีกด้วย

“benefits ในความสัมพันธ์นี้ (Friend with Benefits) ก็คือเป็น benefits ในทุกเรื่องเลย แบบเรื่องเรียนเที่ยวกินข้าวดูหนัง ปัญหาชีวิตอะไรได้หมดเลย แล้วแต่จะสะดวกใจพูดเรื่องอะไร”

แต่จิมยังอธิบายต่ออีกว่า เธอสามารถแยกความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ออกจากความสัมพันธ์แบบคู่รักได้อย่างชัดเจน เธอกล่าวว่าคู่รักนั้นเป็นเหมือนกับคนที่เธออยากจะดูแลให้คู่ความสัมพันธ์มีความสุขในทุกๆ เรื่อง แต่กับความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits เธอมองว่าเป็นเพื่อนที่สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้มากกว่า

“ปกติถ้าเป็นแฟนการปฏิบัติคือ แคะดูแลทุกอย่างอะ ทำกับข้าวให้กิน ชักผ้าให้ ทำนู่นทำนี่ให้ อยากไปไหนก็พาไป แล้วก็จะมาความแบบ ทำตัวน่ารักใส่มากกว่าใครๆ แต่ถ้าอย่าง fwb นี้ ไม่ได้ทำอะไรให้เลย เพราะก็เพื่อน ถ้าว่างตรงกันละอยากไปเหมือนกันพอดีค่อยไป หรือแบบเมาจะกลับด้วยมัยไรๆแค่นั้นเลย”

ในเวลาถัดมา เธอได้มีโอกาสมีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits กับคู่ความสัมพันธ์คนใหม่อีกครั้ง โดยเธอบอกว่าคู่ความสัมพันธ์ในครั้งนี้คือ แฟนเก่าของเธอ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่แฟนเก่าของเธอนั้นอยากจะใช้เวลาอยู่กับเธอ ในขณะที่เธอไม่เหลือความรู้สึกอะไรต่อแฟนเก่าอีกแล้ว ความสัมพันธ์ในครั้งนี้ แต่จิมเล่าว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ได้เจอกันบ่อยนักหากเทียบกับความสัมพันธ์ครั้งแรก และในท้ายที่สุดความสัมพันธ์ครั้งนี้จบลง เพราะแต่จิมได้มีโอกาสพบเจอและพูดคุยกับคนใหม่ๆ ผสมกันกับสงสารแฟนเก่าที่ไม่สามารถตัดใจจากเธอได้

“อีกคนนึงเป็นแฟนเก่า แต่เหมือนแค่แบบเขาแค่อยากอยู่กับเราเฉย ๆ แล้วก็ไม่ได้ยุ่งด้วยบ่อยเท่าคนแรก จะแวบ ๆ มาส่งตอนเมา แต่ตอนนี้ไม่ได้ยุ่งอะไรกันละ เพราะสงสารเขา เขาตัดใจไม่ได้”

แต่จิมกล่าวว่าเธอเคยมีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits อยู่ 2 ครั้ง แต่อย่างไรก็ตามแต่จิมเล่าต่อว่า เธอเคยมีประสบการณ์การมีความสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัดในรูปแบบอื่นด้วยเช่นกัน ซึ่งก็คือความสัมพันธ์รูปแบบชั่วข้ามคืน (One night stands) เธอบอกว่าจริงๆ แล้วเธอรู้สึกชอบ

ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits มากกว่า เพราะเธอสามารถเชื่อใจและพูดคุยกับคู่ความสัมพันธ์ได้ ทว่าสำหรับแตงโม ไม่ใช่ทุกคนที่จะสามารถมีความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ได้ เพราะเธอก็ไม่ได้สบายใจที่จะเล่าทุกเรื่องให้แก่ทุกคน

“ชอบ FWB มากกว่านะ เพราะมันเป็นความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างเป็นเพื่อนกันมากกว่า สบายใจที่จะอยู่คุยด้วยมากกว่า ความต่างของ FWB กับ ONS มันคือ กับ FWB เขาสามารถรู้เรื่องบางเรื่องที่เราอยากให้เราเข้ารู้ได้ แต่ ONS ไม่ควรรู้อะไรเกี่ยวกับเราเลย จะได้จบง่าย ๆ ไม่วุ่นวาย แต่ก็นั่งแหละที่ไม่ได้มี FWB ต่อ เพราะบางคนมันไม่ได้ถูกใจขนาดนั้นอะ เป็นความรู้สึกแบบ ตื่นมาแต่ไม่อยากอยู่ด้วยต่อ แยกๆ กันไปดีกว่า”

จากข้อมูลของแตงโมจึงสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นสำหรับเธอเป็นความสัมพันธ์ที่มีพื้นฐานตั้งอยู่บนความเป็นเพื่อน (Friendship) ที่มีการกำหนดตำแหน่งแห่งที่และขอบเขตของความสัมพันธ์ไว้อย่างชัดเจนว่าสามารถไปไหนมาไหนด้วยกันได้กับคู่ความสัมพันธ์ในพื้นที่สาธารณะ รวมไปถึงคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits สำหรับเธอยังสามารถเป็นทั้งผู้ที่ให้คำปรึกษาได้ สิ่งเดียวที่ทำให้ความสัมพันธ์แบบเพื่อนในชีวิตประจำวันกับ Friend with Benefits มีความต่างกัน นั้นมีเพียงเรื่องของกิจกรรมทางเพศ และในมิติของคู่ความสัมพันธ์แบบคู่รักและแบบ Friend with Benefits เธอก็ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าไม่มีความเหมือนกันแม้แต่น้อย เพราะกับคู่รักเธอยินดีที่จะมอบและทำสิ่งต่าง ๆ ให้คู่ความสัมพันธ์ แต่กับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นเป็นเหมือนเพียงเพื่อนที่มีเวลาว่างตรงกันแต่เพียงเท่านั้น

เรื่องเล่าของนัท

ประสบการณ์และภูมิหลังต่อวิถีคิดเรื่องความรัก เพศสัมพันธ์ และความเป็นคู่รัก

นัท วัยรุ่นเพศทางเลือกอายุ 23 ปีที่นิยามตนเองว่ามีความชื่นชอบทางเพศ (Sexuality) ในรูปแบบ รักเพศเดียวกัน (Homosexual) มีภูมิลำเนาเป็นคนจังหวัดสมุทรปราการ แต่แม้วานัทจะมีถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ แต่เขามักจะใช้ชีวิตอยู่ในโซนจังหวัดกรุงเทพมหานคร หรือ โซนสังคมเมืองเสียมากกว่า นัทให้ความเห็นว่าโดยพื้นฐานนั้นเขาเป็นคนที่ไม่ชอบความอบอุ่น เหตุเพราะว่า นัทได้ประสบ

กับเหตุการณ์ที่ทำให้ต้องสูญเสียพ่อไปในวัยเด็ก และแม่ของตนก็แยกย้ายออกไปมีครอบครัวใหม่ ทำให้หน้ต้องเติบโตขึ้นภายใต้การดูแลของคุณปู่และคุณย่า

“เราว่าเราเป็นคนที่ขาดความอบอุ่นนะ คือพ่อเราเสียไปตั้งแต่เด็กละ เราอยู่อาศัยกับปู่กับย่า ส่วนแม่ก็แยกครอบครัวไปมีแฟนใหม่ แต่เขาก็มาหาเราบ้างนะส่วนปู่กับย่าก็ดูแลเรามาดีตลอดไม่ได้ทำให้เรารู้สึกขาดเลยแต่ลึก ๆ แล้วเรามีความรู้สึกว่าเราต้องการคนที่เข้ามาดูแลเราอยู่ตลอดเวลา มันจึงทำให้เราค่อนข้างโหยหาความรักมาก ๆ”

(นัท (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 11 มกราคม 2564)

นัทเกริ่นต่อว่า สำหรับเขาความรักเป็นเหมือนกับความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์ต่างดูแล ห่วงใย และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังบอกว่าการรักที่เขาคาดหวังเป็นความรักที่อยู่ในรูปแบบของการเป็นแฟนหรือมีพันธะต่อกันและกัน หากแต่ประสบการณ์ความรักที่ผ่านมา นัทเล่าว่าบ่อยครั้งมักจะผิดหวังและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมักจะมาในรูปแบบของการเข้ามาและจากลากันไป

“ความรักหรือ เรามองว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ดูแลกัน ห่วงใยกัน และคอยช่วยเหลือกัน โดยที่ไม่มีความรู้สึกร้าย ๆ ต่อกันมั้งนะ... ลึก ๆ แล้วเรามีความรู้สึกว่าเราต้องการคนที่เข้ามาดูแลเราอยู่ตลอดเวลา มันจึงทำให้เราค่อนข้างโหยหาความรักมาก ๆ ซึ่งสิ่งที่เราคาดหวังคือ อยากรได้มาในรูปแบบแฟนอะนะ แต่ส่วนมากที่เจอก็คือแค่เข้ามาแล้วก็จากไป มันก็ทำให้เราเฟล ๆ ผิดหวังกับความรักมากกว่าสมหวังในความรักอีก คือเราชอบในการที่ถูกดูแลและเทคแคร์นะ เราว่ามันเป็นสิ่งที่พอมีความรักแล้วชีวิตเราจะได้รับการเติมเต็มมากขึ้นอะซึ่งเราก็มองว่า ถ้าเวลาเรามีความรัก เรื่องเทคแคร์ ดูแลนี้เราทำได้ดีมาก ๆ เลยนะ เพราะเราเชื่อในสิ่งนั้นมาตลอด”

ด้วยความสูญเสียและความผิดหวังที่เกิดขึ้นดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ก็ได้ทำให้นัทอธิบายต่อว่า เขานั้นไม่ได้คิดถึงหรือวางแผนเกี่ยวกับชีวิตคู่และการแต่งงาน และยิ่งไปกว่านั้นเขายังไม่สามารถที่จะจินตนาการไปถึงความสัมพันธ์รูปแบบเหล่านั้นได้

“คือเราก็เป็นคนหนึ่งในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศนะ คือถ้าถามว่าชีวิตรักเป็นอย่างไร สำหรับตัวเราแล้วคำว่าชีวิต/การแต่งงาน นี่ไม่ได้อยู่ในแพลนอนาคตเราเลยนะ เรามองภาพเหล่านั้นไม่เห็นอะ”

การให้ความหมายและเส้นทางสู่ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

แม้ว่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับนัทจะส่งผลให้อุดมคติว่าด้วยชีวิตคู่และการแต่งงานของเขาดูเหมือนว่าจะสิ้นสุดลง แต่ด้วยความโหยหาในความรัก อ้อมกอด และการดูแลเอาใจใส่ ก็ได้ทำให้นัทยังคงเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นก้าวเข้ามาในชีวิตอยู่เสมอ ผ่านรูปแบบความสัมพันธ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเป็นความสัมพันธ์แบบ ชั่วข้ามคืน (One night stand) หรือรวมไปถึงความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits

“ก็อย่างที่เรบอกเนอะว่าเราเป็นคนทีโหยหาความรักมากเราเลยเลือกที่จะเลือกให้คนอื่น ๆ เข้ามาในชีวิตเราแบบมากหน้าหลายตาเลยอะ FWB ก็เป็นหนึ่งในวิธีนั้นซึ่งมันจะมีเหตุการณ์ประมาณว่าพอมีอะไรกันแล้ว เราได้รับการเทคแคร์ ดูแล การกอด การจูบ คำพูดต่าง ๆ สิ่งเหล่านั้น ตอนนั้นมันทำให้เรารู้สึกดีมาก ๆ และมันเติมเต็มในสิ่งที่เราขาดหายอะ”

ในช่วงแรกเริ่ม นัทเล่าว่าเขารู้จักความสัมพันธ์ Friend with Benefits ผ่านการอ่านบทความจากสื่อต่าง ๆ หรือจากคำบอกเล่าของคนใกล้ตัว แต่ถึงกระนั้นนัทก็ยังคงมีความสับสนและสงสัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits อยู่ ว่าความสัมพันธ์นี้ดำเนินอยู่ในรูปแบบลักษณะใด และเพราะเหตุใดทำไมความสัมพันธ์ที่ถูกจำกัดความว่าเป็น “เพื่อน” จึงสามารถมีความสัมพันธ์อันลึกซึ้งแฉก เช่น กิจกรรมทางเพศได้

“ก็ได้ยินมาว่าความสัมพันธ์มันมีมากกว่าคู่รักนะ เพื่อนกันก็เอากันได้ เราก้แบบอ๊ะ เพื่อนกันมันเอากันได้ไง สำหรับเราเราไม่เอาเพื่อนสนิทใจ 555 แต่พอมันเกิดสถานะแบบนี้ขึ้นกับตัวเอง ก็รู้ว่าไม่จำเป็นต้องเป็นเพื่อนสนิทปะวะ เพื่อนกันจากการเอากัน ก็เรียกว่าเพื่อนเอาได้ปะ มันแบบเราไม่รู้ว่าเราจะเอาคนนี้ไปจัดไว้ในหมวดหมู่ไหนอะ จะเป็นคนที่ไม่รู้จักก็ไม่ใช้ จะเป็นเพื่อนก็ไม่เชิง จะเป็นคู่รักก็ไม่ได้อีก มันเลยมี FWB มาเป็นตัวกำหนดไว้ว่า เออเนี่ย เขาคืออยู่ในหมวดนี้นะ”

ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ในมุมมองของนัท จึงเป็นความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองต่างฝ่ายต่างนิยามสถานะของตนเองว่าเป็นเพื่อน และสามารถมีกิจกรรมทางเพศกันได้ โดยสถานะเพื่อนที่ได้รับในความสัมพันธ์นั้น นัทกล่าวว่าเกิดขึ้นจากการที่ต่างฝ่ายต่างเคยมีความสัมพันธ์รูปแบบ One night stands มาก่อนหน้า และรู้สึกถูกใจในกิจกรรมทางเพศ นำไปสู่การพูดคุยและพัฒนา

ความสัมพันธ์ไปสู่การเป็น Friend with Benefits ที่สร้างความต่อเนื่องให้แก่กิจกรรมทางเพศของทั้งสองฝ่าย

“เราคิดว่า FWB เนี่ยมันคือเพื่อนกันและมีอะไรกันใช้มะ แต่เพื่อนในสถานะนี้อะ มันมาจาก ONS อะเพราะตัวเราเองถ้าเป็นเพื่อนแบบเพื่อนกันในชีวิตจริง ๆ อะเราจะไม่มี sex เด็ดขาดจะอ้วก ... มันเหมือนกับว่าเรา ONS กันนะ แล้วแบบมันติดใจมั้งก็เลยคุยกัน และมาจากที่ FWB และมันก็ไม่สามารถพัฒนาต่อไปเป็นสถานะอื่นแล้วด้วยนะ”

ในการเลือกคู่ความสัมพันธ์ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits สำหรับนักศึกษาก็ยังมีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาประกอบรวม จากนั้นจึงต้องมีการตกลงในเรื่องต่างๆ ระหว่างกันไม่ว่าจะเป็น สถานะของแต่ละฝ่ายและความยินยอมพร้อมใจในการมีกิจกรรมทางเพศในแต่ละครั้ง

“เกณฑ์ในการเลือกมีความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits อันดับแรกเลยคือความปลอดภัยอะ ทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน และก็ความสะดวก รวมถึงสถานะที่มันตกลงกันได้อะ ว่าวันนี้เธออยาก (มีเซ็กส์) แต่เราไม่อย่างงั้นจบนะ มันต้อง Consent อะ และก็ต้องคุยกันมาในระดับหนึ่งแล้วด้วยนะ”

เพศวิถีและการต่อรองภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

แม้ว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวจะมีคำว่า “Friend” คอยกำกับสถานะนี้อยู่ แต่สำหรับนักแล้ว เพื่อนในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits กับเพื่อนในชีวิตประจำวัน ก็มีการให้ความหมายและการปฏิบัติตัวต่างกันไป กล่าวคือ เพื่อนในชีวิตประจำวันสำหรับนัก คือบุคคลที่สามารถปรึกษาหรือไปไหนมาไหนด้วยกันได้ในพื้นที่สาธารณะอย่างเปิดเผย แต่ในทางกลับกัน เพื่อนในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้น นักมักจะนัดเจอคู่ความสัมพันธ์ในพื้นที่ส่วนตัวเสียมากกว่า อีกทั้งในแง่ของการปฏิบัติตัวนักกล่าวว่าหากเป็นเพื่อนในชีวิตประจำวันจะมีการหยอกล้อเล่นกันที่รุนแรงตามประสาเพื่อน หากแต่เมื่อเป็นคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits เขาจะปฏิบัติตัวอย่างอ่อนโยน และจะมีเพียงเพื่อนสนิทของนักเท่านั้นที่จะทราบว่านักมีความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

“(การปฏิบัติต่อเพื่อนในชีวิตประจำวันและเพื่อนในความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits*) ต่างมากกกกกกก คือ FWB เราจะค่อนข้างเทคแคร์ด้วยความอ่อนโยนอะ แต่กับเพื่อนนี่เราก้เทคแคร์นะ แต่จะฮาร์ดคอหน่อย ...แล้ว FWB คือจะมาเจอกันก็แบบที่ห้อง มานอนกอดกัน มีอะไรกัน กินข้าวแบบแอบ ๆ 555 ไม่ค่อยเปิดเผยว่าเป็นใคร ... (ในกรณีนี้คนที่รู้ว่านี่มีความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* จะมีเพียงแต่เพื่อนสนิทเพียงเท่านั้น) คือเราก้จะถ่ายเขาลงโคลสเฟรนด์ (*Close Friend*) ในไอจี (*Instagram*) อะ 555 เพื่อนสนิทก็รู้กัน”

ในขณะที่เดียวกันแม้ว่าการปฏิบัติตัวต่อคู่ความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* ของนัท จะดูมีความคล้ายคลึงกับความสัมพันธ์แบบคู่รัก ที่ปรากฏให้เห็นการเทคแคร์ หรือกอดอ่อน แต่นัทได้อธิบายว่า ทั้งสองความสัมพันธ์นี้มีการให้ความสำคัญต่างกัน กล่าวคือ ความสัมพันธ์แบบคู่รักสำหรับนัทจะให้ความสำคัญไปที่การเอาใจใส่เพื่อรักษาความสัมพันธ์เสียมากกว่า ในขณะที่ความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* จะให้ความสำคัญกับเรื่องของกิจกรรมทางเพศเท่านั้น

“*Friend with Benefits* คือคนที่สามารถมีอะไรกันได้โดยที่จะไม่สามารถเกินเลยไปมากกว่าสถานะนี้ ส่วนคนรักคือคนที่เราให้ความสำคัญ ดูแลกันและกันมองเรื่องความสัมพันธ์มากกว่าเรื่องเซ็กส์”

นอกจากเรื่อง sex แล้ว กติกาของความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* ยังมีรายละเอียดอื่น ๆ เฉพาะตัว เช่น กรณีของนัทการล้ำเส้นในความสัมพันธ์หรือการที่คู่ความสัมพันธ์ของนัทเรียกร้องให้เขาอยู่ด้วยในพื้นที่สาธารณะมากเกินไปนั้นก็เป็นสิ่งที่สร้างความอึดอัดใจให้แก่เขา อีกทั้งปัจจัยดังกล่าวยังเป็นสิ่งที่สามารถนำไปสู่การจบลงของความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* ได้ด้วยเช่นกัน

“คือถ้า (คู่ความสัมพันธ์ชวนนัทออกไป) ดูหนัง กินข้าว ไปเที่ยว เราจะรู้สึกว่ามันมากเกินไปแล้วนะ ...คือการที่เขา (คู่ความสัมพันธ์) ก้าวล่วงมาในพื้นที่ส่วนตัวจนทำให้เรารู้สึกอึดอัด ถ้าเกิดเรารู้สึกอึดอัดกับสิ่งที่เขานั้นแปลว่าเขากำลังล้ำเส้นความเป็นส่วนตัวของเราอยู่ หรือเราให้สถานะความเป็นส่วนตัวกับเขาแค่นี้ แต่เขารู้สึกมากกว่านั้นเราก้ถือว่าล้ำเส้นแล้ว”

รวมไปถึงทั้งนัทและคู่ความสัมพันธ์นั้นจะมีช่องทางการติดต่อกันเพียงหนึ่งช่องทางเท่านั้นคือ แอปพลิเคชันไลน์ ส่วนหนึ่งนั้นเป็นเหตุผลมาจากความต้องการความเป็นส่วนตัว และอีกเหตุผลหนึ่งคือนัทไม่ได้ต้องการให้คู่ความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* ของเขารู้เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของเขามากเท่าไหร่นัก

“การใช้แอปพลิเคชันไลน์ มันโกหกได้อะ ถ้าไอจี (Instagram) เขาจะรู้ว่าเราทำอะไร เราไม่อยากให้เขารู้เรื่องราวของเราสักเท่าไร”

นัทเล่าให้ฟังถึงความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ที่เขามีอยู่ว่า เขามีความสัมพันธ์กับคู่ความสัมพันธ์คนหนึ่งมาเป็นระยะเวลากว่า 5 ปีแล้ว โดยความสัมพันธ์นี้เริ่มขึ้นเมื่อนัทมีแฟนคนแรกและดำเนินมาถึงระยะเวลาปัจจุบัน (2564) ที่ผู้เขียนสอบถามนัท

“มีอยู่คนนึง มันเริ่มมาจากการที่เขามาจีบเรา แต่เรามีแฟนอยู่แล้วนะ และเราก็แอบคุยกันแอบมีอะไรกัน ทั้ง ๆ ที่เขาก็รู้ว่าเรามีแฟนนี่แหละ แต่เราก็ไม่ได้ไปแอบคบกันนะ แคไปกินเหล้าข้างนอกก็จะนัดเจอกันบ้าง ก็คุยกันจนแฟนจับได้ เราก็เลิกคุยกันไป จนเขากลับมาอีกรอบนึง คราวนี้ก็คุยกันปกติ เพราะมันคุยกันเป็นเพื่อนไปแล้วอ่า และมันไม่สามารถพัฒนาต่อไปเป็นอย่างอื่นได้ด้วย”

นัทเล่าต่อว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นไม่เคยจบลง หากแต่มีเพียงจิ้งหะหตุหรือมีระยะห่างต่อกันเพิ่มขึ้นบ้าง เนื่องด้วยต่างฝ่ายต่างก็ต้องแยกย้ายกันไปเรียนในระดับอุดมศึกษาในต่างสถาบัน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีโอกาส ทั้งนัทและคู่ความสัมพันธ์ก็ยังคงนัดเจอกันคุย และก็มีกิจกรรมทางเพศกันเช่นเคย

“จนช่วงเขาติดมหาลัยที่เชียงใหม่ เลยทำให้เราไกลกัน ก็ได้เจอได้คุยกันน้อยลง แต่ถ้าเขากลับมาบ้านเขาก็จะทักหาและก็นัดเจอกัน ไปตลาดรถไฟ ไปดูหนังบ้าง มีอะไรกันบ้าง แต่ก็ยังคุยในฐานะเพื่อนปกตินะ คนนี้อยู่ในความสัมพันธ์นี้มาตั้งแต่เรามีแฟนคนแรกจนปัจจุบันอะ 5 ปีได้ละ... มันเหมือนเพื่อนที่ขาดการติดต่อกันอะ และพอนึกได้ว่าอ๊ะอะ ยังมีคนนี้อยู่หน้า ก็ทักมาคุยกันไม่ได้หายไปไหน เพราะมันเป็นเพื่อนอะเนอะ ถึงจะไม่มีเซ็กส์กันก็คุยกันเป็นเพื่อนได้อะเราว่า แต่ก็คือยังมีอะไรกันได้อยู่ 555”

แม้นัทจะเข้าใจว่าความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นมีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อตอบสนองความต้องการในกิจกรรมทางเพศ แต่อย่างไรก็ตามนัทก็ยังคงเปลอไปรู้สึกดีและมีความต้องการที่จะสานความสัมพันธ์ไปสู่ความสัมพันธ์แบบผูกมัดกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ในครั้งถัดมา

“เราไปรู้สึกกับมัน ฟิลแบบแอบรัก FWB อะ แต่คือเป้าหมายของสถานะนี้มันคือ Just Sex ถูกไหมละพอเราไปรู้สึก มันก็กลายเป็นผิดกฎละมันเลยเฟลอะ”

เมื่อผู้ศึกษาเอ่ยถามถึงความสัมพันธ์ในครั้งดังกล่าว ในเว็บแรกนัทก็ตอบด้วยคำตอบที่ไม่มั่นใจว่าความสัมพันธ์ครั้งนี้เรียกได้ว่าเป็นความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits หรือไม่ เนื่องด้วยใน

ความสัมพันธ์ครั้งนั้นที่แอบชอบคู่ความสัมพันธ์ของเขา แต่อย่างไรก็ตามความรู้สึกที่เกิดขึ้นเกิดภายหลังจากที่สนิทกับคู่ความสัมพันธ์ของเขาดำรงอยู่ในสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits แล้ว นัทจึงเริ่มเล่าเรื่องราวของความสัมพันธ์ครั้งนั้นให้ฟัง

“คนนี่เราชอบเขาไป 555 เลยไม่รู้ว่าจะเรียก FWB ได้ไหม แต่เขาก็ไม่ได้คิดอะไรกับเรานะ แต่เวลาเขาเหงา เขาว่างเขาจะมานอนกับเรา... เรารู้สึกมาก ๆ จนใจเจ็บและออกมาเอง 555 และก็อยู่กับมันได้อะ แค่นี้ก็ได้อะ... คือกับคนนี้นะ เราเจอเขาในแอป และเราก็นัดมีอะไรกัน หลังจากนั้นเราก็คุยกันมาตลอดประมาณเกือบเดือน จนเรารู้สึกมาก ๆ และเหมือนเขาก็สัมผัสได้ว่าเรารู้สึกเขาเลยตีตัวห่างด้วยการตอบแชทน้อยลง จนเรารู้และว่ามันล้ำเส้นเขามากเกินไป ช่วงนั้นเราใจเจ็บมาก นึกว่าจะได้ผ่าแล้วตอนนั้น แต่ว่าเขาแค่ตอบแชทน้อยลงนะ แต่การเจอกันระยะความถี่ยังเหมือนเดิม คือแบบเจอกันอาทิตย์ละ 2-3 ครั้ง นอนค้างบ้างบางครั้ง บางคืนก็ไปกลับให้เราไปรับไปส่ง พอไปเจอกันข้างนอกแบบร้านหลังจี้ก็ไม่ได้ชนแก้วกันนะ แต่จะอยู่ในระยะที่นั่งมองเห็นกันและคุยกันในแชท ไม่เดินไปคุยกัน คือตอนเขามาอยู่กับเรา เขาก็จะพูดถึงคนที่เขาชอบ คนที่เขารักให้เราฟังเสมอ เราเลยแบบเออใจเจ็บ ถอยออกมาก็ได้วะ แค่นี้ก็ได้อะ... เราก็ถอยออกมา เราอยู่กับสถานะแบบนี้มาเกือบ 4 เดือนนะ จนมันจาง ๆ ไปตอนช่วงเราฝึกงาน แต่ตอนฝึกงานเรายังกลับมาหาเขาอยู่นะ มาเจอกัน 555 และจนมาถึงโควิดรอบ 2 เนี่ยที่หายจากกันไปเลย”

ทั้งนี้ทั้งนั้นทุกความสัมพันธ์ที่จบลง นัทกล่าวว่าเขายังมีความรู้สึกหวงคู่ความสัมพันธ์ของตนอยู่ เนื่องด้วยรู้สึกสูญเสียอะไรบางอย่างไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความสัมพันธ์ที่นัทพอใจไปรู้สึกด้วย แต่อย่างไรก็ตามนัทก็ยืนยันว่า ความรู้สึกที่หวงหวงที่เกิดขึ้น จะเกิดขึ้นเพียงแต่ในพื้นที่ของนัทเพียงเท่านั้น จะไม่มีการล้ำเส้นของอีกฝ่ายแต่อย่างใด เพราะนัทเข้าใจถึงสถานะที่ตนเองมีอยู่

“หวงนะ ถึงแม้ว่าคู่ FWB นั้นเราจะไม่ได้ชอบเขา เราก็ดูหวงนะ และไอ้คู่ที่เรารู้สึกมาก ๆ นี่แทบเป็นบ้า เหมือนนอกหัก คือมันเหมือนกอดที่เขาให้มันเป็นของเรา และวันหนึ่งมันไม่ใช่ของเราแล้ว เหมือนสูญเสียอะไรไปบางอย่าง แต่ก็เข้าใจได้... (แต่)ไม่ระราน ไม่ถามหาเหตุผล เพราะเราอยู่ในสถานะนี้ไง เรารู้ตัวเราเองดี ก็ดีใจด้วยนะ อะไรแบบนี้”

จากกรณีของนัทสามารถแสดงให้เห็นว่า กฎเกณฑ์ภายในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นมีผลต่อการจัดการวิถีคิดของแต่ละฝ่ายในความสัมพันธ์อย่างเข้มข้น กล่าวคือ สำหรับนัท

กฎเกณฑ์ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits คือการที่จะต้องไม่รู้สึกและไม่ต้องการที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ไปสู่การมีความสัมพันธ์แบบผูกมัด ทว่าเมื่อคู่ความสัมพันธ์ฝ่ายใดหนึ่งเกิดลำเส้นและรู้สึกต้องการที่จะผูกพันขึ้น และในกรณีนี้คือนัท ส่งผลให้เขาต้องจัดการตัวตนและวิถีคิดของเขาให้ต้องหักห้ามและตัดใจ พร้อมกับกับที่จะต้องกลับมาทบทวนอีกครั้งว่าจุดประสงค์ในความสัมพันธ์นี้สำหรับเขาคือมีเพียงแค่เรื่องของเพศสัมพันธ์แต่เพียงเท่านั้น

เรื่องเล่าของมน

ประสบการณ์และภูมิหลังต่อวิถีคิดเรื่องความรัก เพศสัมพันธ์ และความเป็นคู่รัก

มน วัยรุ่นเพศหญิงอายุ 21 ปี ปัจจุบันเธอกำลังศึกษาอยู่ที่ประเทศเยอรมัน และในเดือนกุมภาพันธ์ ปีพุทธศักราช 2564 ที่กำลังจะถึงนี้ จะเป็นเวลาครบรอบ 1 ปีพอดี ที่เธอย้ายถิ่นฐานอาศัยจากประเทศไทยไปยังเยอรมัน มนเล่าว่า แต่เดิมโดยพื้นฐานแล้ว เธอและครอบครัวมักจะไม่ค่อยได้พูดคุยเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาสักเท่าใด อย่างไรก็ตามแม้จะไม่ได้พูดคุยเรื่องดังกล่าวกัน แต่เธอก็บอกกับผู้เขียนว่า ทางบ้านของเธอก็ไม่ได้ปิดกั้นเรื่องเพศสัมพันธ์แต่อย่างใด พร้อมกับเล่าเหตุการณ์ครั้งหนึ่งในช่วงชีวิตมัธยมที่สะท้อนให้เห็นมุมมองเรื่องเพศของทางบ้านให้ผู้เขียนฟัง

“เราไม่เคยคุยกันเรื่องนี้ (เพศสัมพันธ์) ก็จริง แต่เค้า (ครอบครัว) ก็ไม่เคยปิดกั้น หรือมาบอกห้ามให้เราทำโน่นทำนี่ อิม มีอยู่ครั้งนึงตอน ม.6 พ่อเลี้ยงกับแม่มาหอแล้วเจอถุงยาง ซึ่งไม่ใช่ของเรานะของรูมเมท แม่ก็ตกใจแล้วพ่อเลี้ยงเค้าก็หัวเราะแล้วบอกก็ปกติแล้วที่เจอ ถ้าไม่ใช่ชิ้นนี้แหละต้องเป็นห่วง 555 แล้วก็จบไปเรื่องนี้ ไม่เคยมีใครหยิบมาพูดอีกเลย”

(มน (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2564)

เมื่อย้อนกลับมาถามเธอถึงมุมมองเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์พบว่า เพศสัมพันธ์สำหรับมนเป็นเหมือนกับกิจกรรมทั่วไปที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ในช่วงวัยนี้ และความรักยังถูกแยกออกจากเรื่องของเพศสัมพันธ์อีกด้วยในมุมมองความคิดของเธอ

“เราก่อนข้างเปิดกว้างนะคะ เรามองว่ามัน (เซ็กส์) เป็นกิจกรรมธรรมดาๆ เลย เหมือนไปดูหนังกินข้าวเล่นกีฬาอะไรี่ ส่วนตัวเราแยก sex ออกจากความรักความสัมพันธ์อยู่แล้ว ... (เพศสัมพันธ์) สำคัญนะ

สำหรับเรา ในมุมมองก็คือมันเป็นเรื่องธรรมชาติ ยิ่งในวัย ๆ เรา เรารู้ว่าเราขาดไม่ได้อะ 555 ไม่ได้หมายความว่าต้องมีทุกวันนะ แต่หมายถึงจะโสดหรือไม่โสด จะช่วงไหนของชีวิตเราก็ยังต้องการมันนะ ในขณะที่ความรักสำหรับเราคือความสบายใจอะคะ การที่ต่างฝ่ายต่างสามารถเป็นเบาะนุ่มๆให้กับอีกคนได้ อันนี้คือทั้งความรักแบบแฟนทั้งเพื่อนและครอบครัวนะ แบบถ้าเรารู้ว่ายังมีคนอยู่ข้างเราอันนี้ก็ถือว่าเป็นความรักแล้ว”

ในส่วนของการประสบการณ์ความรักที่ผ่านมาจนแล้วว่า ในช่วงชีวิตมัธยมปลายเธอไม่เคยมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดมาก่อนเลย ส่วนหนึ่งก็ด้วยในช่วงเวลานั้นเธอไม่ได้ให้น้ำหนักกับเรื่องของความรักสักเท่าใด

“โหยตอนนั้น (ช่วงมัธยมปลาย) ไม่มีใครเข้ามาด้วยคะ แล้วเราก็ติดเพื่อนมาก ไปเรียน อยู่กับเพื่อน ไม่เชิงว่าเลือกที่จะไม่มี แต่มันก็ไม่มีใครจริงๆ ไม่ได้นึกถึงด้วยคะ”

ในเวลาต่อมา เมื่อมณฑิราเข้าสู่ชีวิตมหาลัยและได้พบปะผู้คนมากขึ้น มณฑิราก็มีโอกาสได้เริ่มความสัมพันธ์แบบผูกมัดขึ้นครั้งแรกในช่วงเวลานี้ เธอเล่าเสริมว่าความสัมพันธ์ในครั้งนี้ของเธอมีความจริงจังมากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการที่มันและคู่ความสัมพันธ์ของเธอตกลงว่าจะอยู่หอพักเดียวกัน อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ในครั้งนี้ไม่ได้ดำเนินไปอย่างราบรื่นเท่าใด และในท้ายที่สุดความสัมพันธ์ครั้งนี้ก็จบลงด้วยการเลิก

“เพิ่งจะมีแฟนตอนปี 1 อยู่หอด้วยกันเลย ใช้ชีวิตด้วยกันจริง แล้วก็ค้นพบว่ามันไม่เวิร์ค 555 สุดท้ายก็เลิกกัน เพราะมันอยู่ในช่วงที่เรากำลังโตมั่ง ต่างฝ่ายต่างก็เปลี่ยนไป คือรู้ตัวอีกทีก็เหมือนไม่รู้จักกันแล้วทั้ง ๆ ที่อยู่ด้วยกัน กับแฟนเก่าเรา lack of communication มาก ๆ มีอะไรสื่อสารกัน เลือกที่จะเก็บไว้ไม่ทะเลาะดีกว่า แต่มันเหมือนชุกปัญหาไว้ได้พรม 55 สิ่งที่ชอบคงเป็นเราได้เรียนรู้อะไรบ้าง การมีแฟนมันเป็นแบบนี้ละ การอยู่กับแฟนมันเป็นแบบนี้ละซะมากกว่า”

ด้วยปัญหาที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ที่ผ่านมา ทำให้มณฑิราเริ่มรู้สึกว่าตนเองยังไม่พร้อมที่จะเริ่มความสัมพันธ์ครั้งใหม่กับใคร อย่างไรก็ตามแม้จะไม่ต้องการที่จะมีความสัมพันธ์ แต่มันยังคงมีความต้องการบางอย่างอยู่ อย่างเรื่องเพศสัมพันธ์ หรือการมีใครสักคนให้ไปไหนด้วยเวลาเหงา ในจุดนี้เองก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เธอตัดสินใจก้าวเข้าไปสู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

“ตอนนั้น (หลังจากเลิกจากความสัมพันธ์ครั้งเก่า) เราารู้สึกว่าเราไม่พร้อมจะคบกับใครแบบจริงจังเลย ไม่อยากอยู่กับใครเลย แต่ก็ยังอยากมีคนไปกินข้าวด้วย มีเซ็กส์ได้ด้วยจริงๆ”

การให้ความหมายและเส้นทางสู่ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

สำหรับมัน ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นเป็นความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองนิยามสถานะของตนว่าเป็นเพื่อนและสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้ แต่แม้ว่าสถานะดังกล่าวจะมีคำว่าเพื่อนคอยกำกับอยู่ในชื่อความสัมพันธ์ แต่อย่างไรก็ตามมันก็อธิบายต่อว่า เพื่อนในความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้จะไม่เหมือนเพื่อนปกติทั่วไปที่เธอใช้ชีวิตด้วยในชีวิตประจำวัน

“คือพอมันมีคำว่า friend อะ คนอื่นอาจจะมองเป็นมุมมองว่าเออมันต้องเป็นเพื่อนกัน เพื่อนกันปกติเลยแค่สามารถมีเซ็กส์กันได้... สำหรับเรา fwb ก็คือคนที่มีเซ็กส์ได้ด้วย เออสามารถพูดคุยกันได้พอประมาณ ไปกินข้าวกันได้ แต่เราจะไม่เอาเค้าเข้ามาในชีวิตอะคะ แบบเพื่อนเราก็ไม่รู้จักเค้า เพื่อนเค้าก็ไม่ต้องมารู้จักเรา มันจะไม่ใช่ 'เพื่อน' แบบเพื่อนปกติไปซะทีเดียว เรายังมีเส้นแบ่งให้เค้าอยู่”

มันเล่าถึงความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ในครั้งแรกให้ฟังว่า ในตอนนั้นเธอกับคู่ความสัมพันธ์ได้บังเอิญพบเจอกันในช่วงที่ต่างฝ่ายของความสัมพันธ์เพิ่งจะเลิกกับแฟนเก่ามาทั้งคู่ แต่ในแรกเริ่มเดิมทีคู่ความสัมพันธ์ของมันเริ่มเข้าหาเธอด้วยการพูดคุยในเชิงสานสัมพันธ์ แต่ในท้ายที่สุด เนื่องจากเหตุผลที่ต่างฝ่ายยังไม่พร้อมที่จะมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดกับใคร ก็เลยทำให้พวกเขาทั้งคู่เลือกดำเนินอยู่ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits แทน

“คนแรกเป็นพี่ที่ทำงานคะ ตอนนั้นเราเพิ่งเลิกกับแฟนใหม่ ๆ เลย เค้าก็เพิ่งเลิกกับแฟนเหมือนกัน มันก็เริ่มจากคุยในไลน์ก่อน ตอนนั้นเหมือนคนจิบกันเลยคะไม่เหมือน fwb สักพักเค้าก็ชวนไปกินข้าวไปที่ห้องแล้วก็มีไรกัน เราเลยคุยกันว่าพี่ก็ยังไม่พออนจากแฟนเก่าไม่ได้ เรายังไม่ได้อยากผูกมัดกับใคร เลยตกลงว่าจะเป็น fwb ก็มีไปค้างคืนห้องเค้าบ้าง กินข้าวด้วยกันบ้าง”

จากความสัมพันธ์ครั้งแรกที่เธอได้มีประสบการณ์เริ่มต้นความสัมพันธ์กับคนใกล้ชิดอย่างพี่ที่คอยฝึกงานให้ ก็ได้ทำให้มันเรียนรู้ว่า สำหรับเธอ การมีความสัมพันธ์กับคนที่ซิดใกล้ในสังคมเดียวกันนั้นสร้างความกังวลใจให้เธอเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นความกังวลที่จะโดนพูดถึง หรือความกังวลที่จะเกิดจากการ

ถูกตัดสินจากคนในสังคมรอบข้าง ด้วยเหตุนี้เองจึงส่งผลให้ การมีความสัมพันธ์ในครั้งต่อมาเธอจะหลีกเลี่ยงการมีความสัมพันธ์กับคนที่อยู่ชิดใกล้ เพราะอย่างน้อยก็จะลดปัญหาความกังวลที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผ่านมา

“ในกรณีนั้นเราคือเด็กฝึกงานกับพี่ที่ทำงานอะคะ มันแยตรงที่เราก็ยังต้องเจอกัน ทำงานที่เดียวกัน แล้วยังต้องปิดเป็นความลับอีก เพราะสถานะของเรากับเค้ามันไม่ดีที่จะมีความสัมพันธ์แบบนี้กัน เคนนี่ก็ออกมัยยะ นอกจากนั้นก็คือเราเองยังต้องระวังด้วยว่าเค้าจะเอาไปบอกคนอื่น ๆ ในที่ทำงานป่าววะ ตอนนั้นเรากังวลนะว่าคนอื่นเค้ารู้มัย รู้แล้วเค้าจะนินทาเรามัย หรือเค้าจะเอามาล้อเรารึป่าว ไร้ เป็น การตัดสินใจที่ผิดมาก 555 ย้อนเวลาไปได้ก็จะไม่ทำ เลยแบบเออไม่เอาคนใกล้ตัวแล้วดีกว่า”

เมื่อความสัมพันธ์ครั้งนั้นจบลง มันจึงมองหาความสัมพันธ์ครั้งใหม่ผ่านทางโลกออนไลน์แทน โดยเธอให้เหตุผลว่าการมองหาความสัมพันธ์บนโลกออนไลน์ ส่วนหนึ่งก็เพราะสามารถมั่นใจได้ว่าจะสามารถหาความสัมพันธ์ที่ไม่ได้อยู่ในสังคมใกล้ตัวได้ รวมไปถึงการหาความสัมพันธ์บนโลกออนไลน์ยังเป็นไปได้ง่ายกว่าในชีวิตจริง

“(การใช้แอปพลิเคชันหาคู่เพื่อหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์กับคนใกล้ตัว) ก็ด้วยส่วนนี้แหละ แล้วมันก็ง่ายด้วยปลอดภัยด้วย เราสามารถพิจารณาอีกฝ่ายได้ก่อนจะเจอกัน”

ในความสัมพันธ์ครั้งถัดมา มันจึงได้พบคู่ความสัมพันธ์ของเธอผ่านแอปพลิเคชัน Tinder แม้ว่าปัญหาก่อนหน้านี้ความกังวลที่เกิดขึ้นเพราะมีความสัมพันธ์กับคนในสังคมใกล้ตัวจะหายไป แต่ทว่าปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นก็คือ คู่ความสัมพันธ์ของเธอปฏิบัติตัวกับเธอเหมือนคู่รักมากเกินไป ซึ่งในส่วนนี้เองก็ได้ทำให้เธอรู้สึกอึดอัดใจเมื่ออยู่ในความสัมพันธ์ครั้งนี้

“คนที่สองเจอกันในทินเดอร์ คุยกันได้สักพักก็นัดเจอกัน แต่เราก่อนข้างอึดอัด เพราะเวลาอยู่กับเค้า เค้าทริทเราเหมือนแฟนเกินไป แบบเวลาเดินห้างก็มาจับมือโอบไหล่ ซึ่งเราไม่ชอบ 555 เราไม่ได้ต้องการแบบนี้”

เพศวิถีและการต่อรองภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

มนย่าว่าข้อควรปฏิบัติในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits คือคู่ความสัมพันธ์ทั้งสองไม่ควรที่จะปฏิบัติตัวกับอีกฝ่ายเหมือนคู่รัก รวมไปถึงไม่ควรที่จะเปลืองใจหรือเปลืองตัวไปรู้สึกผูกพันกับอีกฝ่าย ส่วนหนึ่งก็เพื่อลดปัญหาความอึดอัดใจที่จะสามารถเกิดขึ้นได้ในความสัมพันธ์

“สำคัญหลัก ๆ ก็คือมันต้องห้ามมีใครเปลืองใจความรู้สึกไปในความสัมพันธ์นี้ ไม่ทำตัวหรือยึดบทบาทแฟนหรือพยายามจะพัฒนาความสัมพันธ์นี้ให้มันเป็นมากกว่า Friend with Benefits”

อีกทั้งในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits คู่ความสัมพันธ์ก็ไม่ควรที่จะละเมิดความเป็นส่วนตัวของแต่ละฝ่ายด้วยเช่นกัน เพราะสำหรับมนเรื่องส่วนตัวบางเรื่องอาจไม่ได้ต้องการบอกหรือแลกเปลี่ยนกับคู่ ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

“(สิ่งที่ไม่ทำให้ล้ำเส้นในความสัมพันธ์คือ) ก็คงจะไม่เข้าชู้หรือพยายามจะถามในเรื่องที่เราไม่อยากจะตอบอยากเล่ามันคะ เราเองก็ไม่ทำแบบนั้นกับเค้าเหมือนกัน”

มนกล่าวถึงความคาดหวังของเธอต่อความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ไม่ใช่การที่คู่ความสัมพันธ์ของเธอต้องเป็นที่ปรึกษาเวลาเธอมีปัญหา หรือเป็นที่พึ่งพาเวลาทุกข์ใจ หากแต่ความคาดหวังที่เธอต้องการต่อความสัมพันธ์คือ เพศสัมพันธ์

“เราเคยมี deep talk กับ Friend with Benefits อยู่นะคะ ไม่รู้แปลกมัย แต่เราสนิทใจก็เล่าเรื่องส่วนตัวบางเรื่องให้เค้าเพราะรู้อยู่แล้วว่าเค้าไม่ได้อยู่ในวงสังคมเรา รู้สึกว่าเค้าจะไม่ judge เรา แต่มันก็จบแค่ตรงนั้นนะคะ สุดท้ายแล้วเค้าก็ไม่ใช้คนที่เราแบบเออมีปัญหาเมื่อไหร่ก็จะคุยหรือปรึกษาเค้า... (Benefits) หลัก ๆ เลยคือ sex ค่ะ เราไม่ได้คาดหวังอะไรมาเลย”

ตลอดการพูดคุย มนย่าอยู่เสมอว่า เพื่อนในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นมีเส้นกันบาง ๆ ที่แตกต่างไปจากเพื่อนที่อยู่ในชีวิตประจำวัน กล่าวคือ เพื่อนในชีวิตประจำวันของเธอ เป็นเหมือนกับที่ปรึกษาและคู่ทุกข์สุขที่สามารถแชร์เรื่องราวและช่วยเหลือกันได้ หากแต่ความสัมพันธ์แบบเพื่อนในชีวิตประจำวันนั้น “จะไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้” ในขณะที่เพื่อนในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits จะไม่ใช่เพื่อนในลักษณะดังที่ได้กล่าวไป แม้จะมีการพูดคุยกันบ้าง แต่ก็จะเป็นการพูดคุยแต่เพียงผิวเผินเท่านั้น หรือในอีกกรณีหนึ่งคือ หากมีความสนใจที่ตรงกัน ประเด็นสนทนาและปริมาณใน

การพูดคุยก็จะเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามดังที่ได้กล่าวไป เพื่อนในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ของมันจะเป็นบุคคลที่เข้ามาเติมเต็มในเรื่องของเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องหลัก

“เพื่อน ทั่ว ๆ ไป ส่วนใหญ่เรามีแต่เพื่อนผู้หญิง เพื่อนผู้ชายมีไม่ถึง 10 คนเลยด้วยซ้ำ เราก็อธิทเพื่อนปกติเลย พูดคุยกันเรื่องจิปาถะ หรือเรื่องที่เพื่อนบางคนคุยด้วยถูกคอเช่นหนัง เพลง การเมืองงี้ สนิท หน้อยเวลามีไรไม่สบายใจก็ปรึกษากันให้กำลังใจกัน คือเพื่อนเราตอนนี้เป็นทุกอย่างทำให้กันและกันทุกอย่างจริง ๆ ยกเว้น sex นี่แหละ 5555... ส่วน fwb ก็แล้วแต่คนนะ บางคนความสนใจบังเอิญตรงกันก็พอคุยกันได้ แลกเปลี่ยนความคิดกันได้ แต่บางคนความสนใจเค้าไม่ได้ตรงกับเราเท่าไร เจอกันก็อาจจะมีการ small talk คุยเรื่องทั่วไป รถติดสภาพอากาศ ช่วงนี้เป็นไงบ้าง ไร้อ้อ แล้วก็แค่นั้น เค้าเค้ามาเติมเต็มพาร์ท sex ของเราแค่นั้น”

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมันไม่ได้มีคู่ความสัมพันธ์ที่เป็น Friend with Benefits แล้ว รวมไปถึงในขณะนี้เธอยังมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดอีกด้วย มันบอกว่กับคู่ความสัมพันธ์แบบผูกมัดคนนี้ ด้วยจังหวะชีวิตที่เข้ามาพอดี ผสมกันกับอีกฝ่ายเป็นคนที่ดีคอยให้คำปรึกษาโดยตลอด เธอกล่าวว่าหากไม่ใช่คู่ความสัมพันธ์คนนี้อีกคงเลือกที่จะมีความสัมพันธ์แบบ Friend with benefits ต่อไปและไม่ได้คิดที่จะมีความสัมพันธ์แบบผูกมัดกับใคร

“ตอนนี้เรามีแฟนแล้วละ แฮ่ 5555 แต่สมมุติว่าโสดเราก้ยังไม่อยากผูกมัดกับใครอยู่ดี Friend with Benefits ตอบโจทย์เรามากกว่าเยอะเลย... แต่บังเอิญว่าแฟนคนนี้อู้จักเค้ามา 4 ปี เค้าก็เป็นพีที่ดี มาตลอด ต่อให้ไม่เป็นแฟนเราก้สบายใจจะคุยกับคนนี้ได้อยู่ดีในทุก ๆ เรื่อง แล้วบังเอิญว่าจังหวะมันได้พอดีก็เลยเออลองคบดู คือถ้าไม่ใช่คนนี้ก็ไม่ได้คิดจะผูกมัดกับใครอ้อละ”

เมื่อถามถึงความต่างระหว่างคนรัก กับ เพื่อนในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits มันก็ได้ให้คำตอบว่า เธอไม่สามารถแสดงบางมุมของตัวตนออกมาได้ เช่น การแสดงท่าที่อ่อนหวาน หรือการอ้อน กับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits เพราะเธอยังคงมองคู่ความสัมพันธ์นั้นเป็นเพียงเพื่อนคนหนึ่ง หากแต่เมื่อเป็นคู่ความสัมพันธ์แบบคนรัก เธอจะสามารถแสดงมุมนั้นออกมาได้เต็มที่ รวมไปถึงทั้งเธอและคู่รักของเธอยังเป็นที่ปรึกษาและคู่สุขทุกข์คอยสนับสนุนเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตให้แกกันและกัน

“(คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) ต่างกับแฟนที่เราไม่ค่อยอ่อนหรือหงุดหงิดใส่ fwf เท่าไหร่ มุมนั้นของเรามันไม่ออกมาอะ 5555 คงเพราะเรามองเค้าเป็นแค่เพื่อนเฉย ๆ แหละ แต่แค่สามารถมี sex ด้วยกันได้ส่วนแฟน ถ้ากับแฟนคนนี้เราก็ซัดดีมากที่เค้าเหมือนเพื่อนคนนึงเลย คุยได้ทุกเรื่องซัพพอร์ตกันทุกเรื่อง แต่เพิ่มมาจากเพื่อนคือเรามี skinship เราอ่อนได้งอแงใส่ได้ กับแฟนเราสามารถมีมุมที่แบบ เนี่ย ทำอะไรแบบนี้ได้แค่กับแฟนจริง ๆ ไปทำกับเพื่อนคงแปลก”

สำหรับมุมมองความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits จึงเป็นเหมือนกับความสัมพันธ์ทางเลือกที่เข้ามาแก้หรือลดปัญหาที่จะสามารถพบเจอได้ในความสัมพันธ์แบบคู่รัก กล่าวคือ จากประสบการณ์ที่ผ่านมา เธอได้มีโอกาสพบกับความสัมพันธ์ที่มีปัญหาแต่ไม่เคยถูกหยิบมาแก้ไขเพื่อสานต่อ หากแต่กลับนำเอาไปซุกไว้ใต้พรมจนกระทั่งวันหนึ่งปัญหาก็ได้บวมปูดและนำไปสู่จุดสิ้นสุด เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น วิธีคิดต่อเรื่องความสัมพันธ์ของเธอจึงเปลี่ยนไป และมองว่าความสัมพันธ์แบบคู่รักนั้นไม่ตอบโจทย์แก่ชีวิตของเธอ ส่งผลให้เธอเลือกที่จะมีความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits เพราะเธอต้องการเพียงแค่เพื่อนในบางเวลาที่รู้สึกเหงา และสามารถมีกิจกรรมทางเพศด้วยกันได้ อย่างไรก็ตามเมื่อมันได้พบกับคู่ความสัมพันธ์คนหนึ่งที่สามารถเป็นที่ปรึกษาที่ดี และสามารถทำให้เธออยู่ด้วยได้อย่างสบายใจ เธอจึงตัดสินใจกลับเข้ามาหาความสัมพันธ์แบบคู่รักอีกครั้ง

เรื่องเล่าของดีดี

ประสบการณ์และภูมิหลังต่อวิธีคิดเรื่องความรัก เพศสัมพันธ์ และความเป็นคู่รัก

ดีดี วัยรุ่นเพศชาย อายุ 22 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ ณ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เขาเล่าว่าในวัยเด็กเขามักจะเห็นพ่อกับแม่ทะเลาะกันอยู่บ่อยครั้ง โดยสาเหตุของปัญหาคือ พ่อของดีดีมักจะแอบออกไปมีผู้หญิงคนอื่น เขาเล่าว่า เขามักจะเห็นเหตุการณ์ที่พ่อออกไปหาผู้หญิงคนอื่นและแม่ออกไปตามพ่อกลับมาอยู่อย่างเสมอ

“คือ พ่อกับแม่ไม่ได้หย่ากัน แต่ความรู้อีกเขาคงไม่ได้เหลือความรู้สึกอะไรแล้ว เขาแค่ไม่ได้แยกเราก็มารู้สึกว่าแม่เราอะยังหวง หวงแบบไม่ยอมให้เลิก แต่พ่อคือแบบ ไม่เหลืออะไรแล้ว แล้วมันเป็นมาตั้งแต่เด็ก ๆ อนุบาล ความจริงน่าจะเป็นตั้งแต่เรายังไม่เกิดด้วยซ้ำ ที่ว่าแบบ พ่อมีคนอื่น แม่ขับรถไปตาม พ่อกลับมา แต่พ่อไม่ยอมเลิก(กับแม่) เพราะพ่อรู้ว่าไม่มีใครจะให้พ่อเท่าแม่อีกแล้ว เหมือนเขาก็รู้

ว่า เราต้องอยู่กับผู้หญิงคนนี้ แล้วเรายู่กับผู้หญิงคนนี้ แล้วเราจะเจริญงอกงาม แล้วแม่ก็มีความแบบ หลงหัวปักหัวปำ ในช่วงนั้นนะ ช่วงแรก ๆ ก็เลยดิ่งไว้ แล้วก็จะเป็นแบบเนี้ยไปเรื่อย ๆ“

(ตีต (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 23 ตุลาคม 2563)

ภาพเหตุการณ์การทะเลาะของพ่อและแม่ที่ถูกผลิตซ้ำขึ้นอย่างบ่อยครั้งตั้งแต่ในวัยเด็กของตีต นำไปสู่การสะสมภาพเหตุการณ์ของปัญหาในครอบครัวที่ได้ส่งผลให้เขารู้สึกไม่ค่อยชอบในตัวพ่อและแม่ ของเขาสักเท่าใด

“ไปเจอ พ่อก็เลิกกับคนเก่า ผ่านไปสองสามปีพ่อก็มีใหม่ แล้วก็เลิก ไปเจอกันแต่จังหวะแรกก็คือ ทะเลาะกัน ปากงปาแก้วอะไรแบบเนี้ย เราก็เห็นมาตั้งแต่เด็กตั้งแต่อนุบาล จนจากตอนแรกเรารู้สึกว่า ทำไมพ่อต้องทำแบบนี้มันแย่ จนมันมากและบ่อยเข้า เราเคยบอกว่าพ่อเราเป็นแบบ มนุษย์แย่อะ ปิศาจ ร้าย แต่จนเหมือนแบบเริ่มโต เริ่มเห็นหลายครั้งที่พ่อออกไป แล้วเราก็เริ่มรู้สึกอึดอัดประมาณว่า ถ้าคนๆ หนึ่งเขาหมด (ความรู้สึก) ไปตั้งนานแล้ว แล้วเขาต้องทนอยู่ มันก็ดูธรรมดาเหมือนกันนะ แล้วอีกอย่างก็คือ เราก็โตมาทั้งกับพ่อกับแม่เนี้ย เรารู้สึกว่าแม่เราก็ไม่ได้เป็นคนที่น่าอยู่ด้วย เขาก็เป็นคนนิสัยไม่ดี ไม่รู้ด้วยซ้ำเขามาแต่งงานกันได้อย่างไร แต่รู้แค่แม่นิสัยไม่ดี พ่อก็นิสัยไม่ดี ไม่รู้มาแต่งงานได้อย่างไร สุดท้ายแล้วเราไม่ชอบพ่อแม่ตัวเองเลย (ซ้ำ) ข้อดีเขาก็มี แต่ข้อเสียเขามีเยอะมาก”

ในท้ายที่สุดเนื่องด้วยปัญหาที่เกิดขึ้นภายในบ้านก็ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตีตมีความ ต้องการที่จะย้ายออกจากบ้านไปสู่หอพัก เพื่อที่จะได้ไม่ต้องมาพบเจอกับปัญหาที่ตนต้องพบเห็นอยู่ตั้งแต่ ในวัยเด็ก

“เราอยากจะออกไปอยู่ที่หอข้างนอก เพราะว่าในตอนที่ย้ายไป ป.6 เคยไปเรียนพิเศษที่ นครสวรรค์ แม่ให้ไปอยู่หอเดือนนึง ตอนช่วงสักป.4 ก็ไปอยู่หอคนเดียวเดือนนึง เรารู้สึกว่าแม่โคตรดีเลย การที่ไม่ได้เจอสองคนนั้น (พ่อแม่) ก็เลยอยากออกไปอยู่ต่างจังหวัดคนเดียว”

เมื่อถามตีตถึงทัศนคติเกี่ยวกับความรัก เขาอธิบายว่าความรักเป็นเหมือนกับสภาวะที่เขาต้องการ เห็นคุณค่าสัมพันธ์ของเขามีความสุข อยากอยู่ใช้ชีวิตทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และร่วมแชร์ความทุกข์ที่ เกิดขึ้นอีกด้วย

“ความรักคือการที่เราอยากทำให้เขามีความสุข เราอยากเห็นเขามีความสุข พาเขาไปเที่ยว เวลาที่เขาแย้ เราก็รู้สึกแย้ไปกับเขา เป็นห่วงเป็นใยเขา เวลาเกิดอาการเนี่ย หรือว่ารู้ว่าเราอยากทำให้ใครมีความสุข มันสามารถตอบได้ชัดกว่าใครทำให้เรามีความสุขอีกนะ ว่าเรารักใครอะไรอย่างเนี่ย ประมาณนั้น”

ทว่าสำหรับดี๊ด การตกหลุมรักกลับกลายเป็นสภาวะที่เกิดขึ้นได้ยาก เนื่องด้วยเขาให้เหตุผลว่าการตกหลุมรักใครสักคนนั้น เราไม่สามารถอิงอยู่ได้แค่กับปัจจัยทางกายภาพแต่เพียงเท่านั้น เพราะปัจจัยภายในก็มีส่วนอย่างยิ่งในการที่จะตกหลุมรักใครสักคน ไม่ว่าจะเป็นอุปนิสัย มุมมอง วิธีคิด ในประสบการณ์ความรักที่ผ่านมา ดี๊ดกล่าวว่า เขาและคุกกี้มักจะจบความสัมพันธ์ลง เมื่อพบว่ามุมมองและวิธีคิดไม่สามารถดำเนินไปด้วยกันได้

“เราเป็นคนที่ไม่ตกหลุมรักหรือจะชอบใครแบบที่อยากทำให้เขามีความสุขยาก คือถ้ามีคนหนึ่งคนเดินมาแล้วเรารู้สึกชอบมันมี แต่การที่ชอบแล้วจะมานั่งคุยกันจนกว่าเราจะตกหลุมรักเขา ต้องบอกว่ายากอยู่ เพราะว่าการจะตกหลุมรักใครมันต้องสังเกตุหลาย ๆ ด้าน บางทีผู้หญิงคนนี้ก็ยกนิ้วตลอดเวลา แต่ทุกอย่างดีหมดนะ เราก็รู้สึกติดใจ บางคนเหมือนแบบ ฟังจากคำพูดแล้ว ไม่ได้มีความคิดที่ใกล้เคียงกัน เรารู้สึกว่าคนที่เราจะตกหลุมรักต้องมีความคิดที่ลึกซึ้ง... แล้วที่ผ่านมามีเวลาเลิกกับแฟนส่วนใหญ่เนี่ย ก็เลิกด้วยปัญหาแบบ พออยู่ด้วยกันไปนาน ๆ พอได้รู้ว่าจริง ๆ แล้ว เขาเป็นคนแบบไหน เราเป็นคนแบบไหน แล้วมันเริ่มที่จะเข้ากันไม่ได้ มันก็เลยจะต้องจบไป มันจะเป็นแบบนี้ซะส่วนใหญ่ แต่จะไม่เคยทะเลาะกันร้ายแรง คือ มันจะต่างคนต่างรู้ ตอนแรกอาจจะคุยกันว่า ช่วย ๆ กันปรับอย่างนู่นอย่างนี้ แต่สุดท้ายต่างคนต่างรู้ ว่าพอแล้วพอได้แล้ว แล้วก็เลยปล่อย ๆ ไป”

ในส่วนของมุมมองเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ เขามองว่าเพศสัมพันธ์เป็นเหมือนกับกิจกรรมเพื่อการผ่อนคลายกิจกรรมหนึ่ง รวมไปถึงหากเป็นเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์แบบผูกมัด กิจกรรมดังกล่าวก็เป็นกิจกรรมที่เติมเต็มความสุขให้แก่คู่ความสัมพันธ์ แต่อย่างไรก็ตามเพศสัมพันธ์กับความรักสำหรับดี๊ด เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นที่จะต้องดำเนินไปด้วยกัน ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์กับคู่ความสัมพันธ์ที่ไม่ได้มีสถานะแบบผูกมัด จึงสามารถเกิดได้ปกติทั่วไปในชีวิตประจำวัน

“การมีเซ็กส์กับคนที่ไม่ใช่แฟนไม่ใช่เรื่องผิด ก็ต้องตาโดนใจหรือว่าชอบ ไม่ได้หมายความว่ารัก รู้สึกว่า เซ็กส์เนี่ยมันทำให้เกิดความสุข เกิด Emotion ตรงนั้น แต่รักเนี่ย เหมือนสมมติว่า เราอะรักคน ๆ

นี่เราอยากทำให้เขามีความสุข การที่เรามีเซ็กส์กับคนที่เรารักนั้นก็มีความสุขของเรา แต่ว่ามันก็ยังรู้สึกดีต่อกัน แต่ถ้าเราไม่ได้รักใคร ไปเจอคนหนึ่งต้องตาโดนใจชอบกันชนิดหนึ่ง ตกหลุมรักกันรู้เรื่อง มีเซ็กส์กัน เราก็มีความสุข แต่ก็ไม่ได้แปลว่าเราจะอยากพาไปเที่ยวไปนู่นนี่ มันเป็นเรื่องเหมือนการผ่อนคลายซะมากกว่า”

การให้ความหมายและเส้นทางสู่ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

ด้วยมุมมองวิถีคิดของดีดี ที่มองว่าเพศสัมพันธ์เป็นเหมือนกันกับกิจกรรมผ่อนคลาย ดีดีจึงเริ่มมองหาคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ผ่านแอปพลิเคชันทินเดอร์ เพื่อเปิดโอกาสให้เขาได้เจอผู้คนที่หลากหลายมากขึ้น

“(คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) คนแรกเนี่ย รู้จักกันเพราะว่า แอปทินเดอร์ คือตอนนั้นเราเป็นหนุ่มโสด แล้วเรารู้สึกว่าเราต้องหาทางแก้ปัญหาอย่างหนึ่ง (ความต้องการทางเพศ) เราก็เลยได้ใช้แอปในทางที่เหมือน ได้รู้จักคนอื่นๆ หรือมีโอกาสได้มาเจอกัน สุดท้ายก็ได้รู้จักกับ หญิงคนหนึ่งที่ว่า มันต้องถูกใจกันสองคนถูกไหม แล้วคราวเนี่ย เรารู้สึกว่า จุดประสงค์ของเราไม่ได้เข้าแอปเพื่อหาแฟนหรือ หาเพื่อน เราก็เลยลุยถามไปตรงๆว่าแบบ หัวดี sexy อยู่ไหน มาหามั้ยอะแบบนี้ เขาก็บอกว่าได้ เราก็แบบ มาเลย เพราะว่าเห็นรูปเห็นในไอจี (Instagram) เขาก็มีทั้งไอจีไว้อะไรแบบเนี่ย ทุกอย่างมันโอเคเราโอเค พอเขามาเขาโอเค ก็จัดเลย แล้วก็ได้รู้จักกันผ่านไปสัปดาห์หนึ่ง ด้วยความที่ฟอล (Follow) ไอจีไปแล้วอะเนาะ อยู่ๆ มีคืนหนึ่ง เขาก็เป็นฝ่ายทักมา แล้วก็มาด้วยเพื่อเรื่องเดียว (เซ็กส์) ไม่ใช่แบบคิดถึงกัน”

นอกจากมุมมองเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของดีดีดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้นแล้ว ปัจจัยที่มีส่วนทำให้ดีดีเลือกเดินบนเส้นทางความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ยังหมายรวมไปถึงการที่ เขาได้พบเห็นปัญหาจากชีวิตคู่ ทั้งจากการพบเห็นการทะเลาะของพ่อแม่ในวัยเด็ก หรือจากประสบการณ์รักที่ผ่านมาในชีวิต ซึ่งปัญหาที่ได้พบเห็นนี้เองส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใครสักคนมาอยู่ในความสัมพันธ์แบบคู่รัก ดังนั้นแล้วความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits จึงเข้ามาแก้ไขปัญหาการยังไม่พร้อมที่จะดำรงอยู่ในความสัมพันธ์แบบคู่รักของเขา

“จากประสบการณ์ทั้งความรักที่ผ่านมา รวมไปถึงปัญหาของที่บ้านเนี่ย มันส่งผลไปถึงการที่เราจะเลือกชอบหรือถูกใจใครซักคน มันยากมากขึ้น การจะให้ใครเข้ามาในเซฟโซนของเรา มันมีความเรื่อง

มากในการหาคนที่เข้ากันมากขึ้น เพราะจากปัญหาความรักมันก็หลายครั้งหลายคนที่เข้ากันไม่ได้ แต่มันคนละปัญหา หรือปัญหาจากที่แบบไม่ชอบนิสัยแบบนี้ของพ่อหรือแม่ตอนเค้าทะเลาะกันที่เราเห็นมา มันก็จะทำให้ตอนที่เรารู้สึกจะชอบหรือถูกใจสักคน ก็จะเอาไอ้ส่วนปัญหาที่เจอมาเนี่ยมาเลือกคนที่เราชอบด้วย มันเลยยากที่จะชอบใครซักคนจริงๆ แต่พอมันมาถึงจุดที่ เหยย คนนี้ก็ถูกใจนะ มากอยู่ แต่ไม่ได้ขนาดจะให้มาเป็นแฟนเข้ามาใกล้เรามากขนาดนั้นเพราะกลัวมีปัญหาจากการคบหากันโผล่ขึ้นมา ถ้ามันคุยกันหรือตกลงกันได้ ก็เลยเลือกที่จะใช้ความสัมพันธ์แบบ fwb ไป ไม่ได้มีส่วนร่วมในชีวิตของกันและกันมากขนาดนั้น แต่ก็มีความสัมพันธ์กันได้ในระดับนึง”

อย่างไรก็ตามไม่ใช่เพียงแค่ช่องทางออนไลน์เท่านั้นที่ทำให้ติดต่อกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits แต่ในพื้นที่ทางกายภาพเขาก็ยังสามารถพบกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ได้ด้วยเช่นกัน ติดแล้วครั้งหนึ่ง เขาได้มีโอกาสไปพบกับคู่ความสัมพันธ์คนหนึ่งเมื่อเดินทางกลับไปยังโรงเรียนเก่าตอนมัธยม และด้วยสถานการณ์ที่เป็นใจจึงทำให้เขาและคู่ความสัมพันธ์คนดังกล่าว นั้นเริ่มมีความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits กัน

“มีอยู่ครั้งหนึ่ง มีโอกาสได้กลับไปโรงเรียนตอนมัธยม แล้วก็ไปเจอเพื่อนมัธยม เราเคยเจอหน้าผู้หญิงคนเนี่ยมานานแล้ว ตั้งแต่ ม.หนึ่ง แล้วก็รู้สึก ว่า ต้องตาโดนใจมาตั้งแต่แรก แต่เราอยู่ห้องสาม เขาอยู่ห้องสุดท้าย ห้องมันห่างกันมาก ก็ไม่มีโอกาสได้มาเจอกัน เดินสวนกัน แล้วกลุ่มแก๊งเพื่อนก็ไม่มีคอนเนคชั่นให้ได้มาเจอกันคุยกัน ก็เลยไม่ได้รู้จักกันเท่าไร แต่พอได้กลับไปแล้วมันมีโอกาสได้สังสรรค์ แล้วมันบังเอิญว่า เขานั่งอยู่โต๊ะข้างๆ โอเราก็งงๆ เล่นว่าแบบ คนนี้เพิ่งมาตั้งแต่เมื่อหนึ่งแล้ว แล้วหันไปชน (แก้วเหล้า) แต่พอจังหวะเราหันไปชน เขาหันกลับมาชน มันเหมือนแบบ รู้อะ ดูหน้าดูตา รู้ว่าคุยกันรู้เรื่องอะไรเงี้ย ก็เลยถามว่า พักที่ไหนอะไรยังไง ก็เลยชวนกลับไปพักที่เดียวกัน แต่แล้วสุดท้ายก็ไม่ได้คุยต่อในฐานะเพื่อนกัน หรือเป็นแฟนกัน (จำกัดสถานะไว้เพียงแค่ Friend with Benefits) แต่พอไปเจอกัน ก็ไปพักด้วยกัน มีเซ็กส์กัน”

ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits สำหรับติด จึงเป็นความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์สองคนพัฒนามาจากความสัมพันธ์แบบ One night stands กล่าวคือ เมื่อเขาและคู่ความสัมพันธ์เคยมีความสัมพันธ์แบบ One night stands มาก่อน และได้มีโอกาสกลับมาพบกันใหม่แล้วมีกิจกรรมทางเพศกันต่อมากกว่า 1 ครั้ง ก็เป็นการเปิดโอกาสให้คู่ความสัมพันธ์รู้จักกันมากขึ้น แต่ยังคงอยู่ในระดับที่ผิวเผิน นั่นคือความหมายแบบ Friend with Benefits ที่ตีความมาถึง

“สำหรับเราก็คือ *Friend with Benefits* มันไม่ใช่ว่าแบบ เป็นเพื่อนกันไปกินข้าวกันมันเหมือนแบบ บางที่เราออกไปเที่ยว เรามี *One night Stand* หนึ่งคืนจบไปใช้ใหม่ แต่หากว่าคน ๆ นั้นมันดันไปเที่ยวที่เดียวบ่อย ๆ กับเรา แล้วเราก็ไปกัน(มีเซ็กส์) หลาย ๆ วันอะ ยังงั้นเราเริ่มรู้สึกว่ามันไม่ใช่ *One night Stand* แล้ว มันเหมือนเรารู้จักกันแล้ว มันก็เป็น *Friend with Benefits* ...คือถ้าเกิดว่าเป็นเพื่อนกันอะไรอย่างเนี่ย เราไม่ได้ไปมีอะไรกับเพื่อนกัน แต่ว่าถ้าเป็นไปทุกครั้งเจอทุกครั้งกลับด้วยกันทุกครั้ง แล้วเราก็เริ่มรู้ว่า อออยู่นี่หรอ ซ่อนี่หรอ บ้านอยู่นี่หรอ ก็จากที่ได้คุยกันแต่ละครั้ง เราก็รู้สึกว่าแบบนี้จะเป็น *Friend with Benefits* ซะมากกว่า ”

ถึงอย่างนั้น ในอีกแง่มุมหนึ่งความสัมพันธ์แบบ *Friend with benefits* ยังถือเป็นอีกหนึ่งความสัมพันธ์ที่ดีเลือกเพื่อศึกษาคู่ความสัมพันธ์ที่จะสามารถพัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์แบบผูกมัดได้ด้วยเช่นกัน

“แล้ว *fwb* มันก็สามารถพัฒนาความสัมพันธ์ต่อได้ถ้ามันเกิดความผูกใจหรือความผูกพันกันมากขึ้นแล้ว หรือไม่ก็ถ้ามันไม่ผูกใจแล้ว หรือมันไม่ได้รู้สึกว่าทำอะไรต่อไป ถ้าอยากจะจบความสัมพันธ์ไป มันก็ทำได้แบบไม่ต้องมาคิดใจอะไรหรือตัดสินใจยากๆ แบบตอนบอกเลิกเงี้ย”

เพศวิถีและการต่อรองภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ *Friend with Benefits*

ตีตกกล่าวอย่างชัดเจนว่าความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* สำหรับเขาจะไม่เกิดขึ้นกับเพื่อนในชีวิตประจำวัน หรือ คนในสังคมใกล้ชิดตัวเป็นอันขาด เพราะตีความรู้สึกว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับคนใกล้ชิด เขามีทัศนะส่วนตัวว่าลักษณะเช่นนั้นคือการก้าวข้ามความสัมพันธ์แบบ *Friend with Benefits* ไปแล้ว เพราะเขามองว่าความสัมพันธ์แบบ *Friend with benefits* เป็นความสัมพันธ์ที่ควรแค่จะรู้จักกันแต่เพียงผิวเผิน และมีผลประโยชน์ร่วมกันเพียงแค่เพศสัมพันธ์แต่เพียงเท่านั้น

“แต่ก็ไม่ได้รู้สึกว่าอยากจะเป็นเพื่อนกันอยู่ด้วยกัน (กับคู่ความสัมพันธ์แบบ *Friend with benefits*) เพราะเรารู้สึกว่าในการเป็นเพื่อนกัน อยู่กลุ่มเดียวกันแล้วมีอะไรกันสองคน อันนั้นไม่อยากจะใช้ *Friend with Benefits* เพราะเหมือนเขาแบบข้ามขั้นความสัมพันธ์อันนั้นไปแล้ว แต่ *Friend with Benefits* นั้นคือเหมือนว่าเป็นเพื่อนกันเฉพาะผลประโยชน์เรื่องเซ็กส์อย่างเดียว แต่ว่าถ้าเป็นกรณีที่เป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่แรกหรือเป็นเพื่อนกันไปเที่ยวกันแล้วเขามีอะไรกัน แต่เขาก็ยังยืนยันกันว่าไม่ใช่แฟนกัน เรา

ก็รู้สึกเหมือนว่า เขาแค่กำลังจะพูดว่าเขาไม่ใช่แฟนกัน หรือว่าคนใดคนหนึ่งไม่ได้ยอมรับแค่มีโอกาส ฉาบฉวย ทั้งที่ความจริงแล้ว มันไม่ใช่ตกลงเห็นพ้องแค่ Friend with Benefits หรือได้ผลประโยชน์เรื่อง เซ็กส์ แต่เหมือนแบบมันต้องเกิดความสัมพันธ์อะไรบางอย่างขึ้นแน่นอน เพราะว่าด้วยความที่อยู่ด้วยกัน ด้วยความที่รู้จักกันมากๆ”

เมื่อผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ถูกกำหนดอย่างชัดเจน แล้วว่าคือ กิจกรรมทางเพศ ดังนั้นแล้ว เมื่อเขารู้สึกการออกไปพบกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits เริ่มเป็นเรื่องลำบาก ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลเรื่องของระยะทางหรือเวลา ตัดใจเลือกที่จะจบ ความสัมพันธ์ครั้งนั้นลง

“ทุกคนมีความสัมพันธ์กันเดือนเดียว หรือ เดือนกว่าๆ หมด คือแบบเหมือน ด้วยความที่ ผลประโยชน์มันเป็นด้านเซ็กส์อย่างเดียว พอถึงจังหวะหนึ่งแล้ว เราไปเจอคนอื่น หรือว่าเรารู้สึกว่าแบบมัน ลำบากเกินไป การที่เราจะมีเซ็กส์ครั้งหนึ่ง เราต้องขับรถไปถึง นครปฐมหรอ นครสวรรค์หรอ มันลำบาก เกินไป เขาก็เลยไม่ค่อยมา เราก็ก่อนไม่ค่อยอยากไป มันก็ค่อยๆ หายกันไป ประมาณนั้น มันเหมือนแบบ มันไม่ได้ผูกพันขนาดนั้น”

ตัดกล่าวว่าทั้งเขาและคู่ความสัมพันธ์จะไม่เกิดสถานะหึงหวงต่อกันเมื่อความสัมพันธ์สิ้นสุดลง เนื่องด้วยความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนั้นไม่มีพันธะทางความรู้สึก ที่จะรู้สึกผูกมัดหรือผูกพัน โดยเขากล่าวว่าที่ สถานะนี้เกิดขึ้นได้เพราะว่าในความสัมพันธ์นี้ต่างฝ่ายต่างก็มีผลประโยชน์ในเรื่องเพศสัมพันธ์ต่อกันเท่านั้น

“ไม่ได้มีการหึงหวงที่เขาจะชอบคนอื่น หรืออะไรแบบนี้ ไม่ได้มีใครหึงหวงใคร แล้วก็ทั้ง(คู่ ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) คนนี้ (คนที่สอง) และคนแรก ก็ยังพอลกันอนอยู่ เลื่อนไอจี เฟสก็ ยังเห็น แต่ไม่ได้คุยไม่ได้อะไร แล้วถ้าสมมตินะ สมมติว่าเขายังโสด แล้วเราโสด ถ้าหากเราพิมพ์ว่าไปหามั้ย เรารู้สึกได้ว่าแบบ เขาจะตอบว่า โอเคดี ซึ่งเนี่ยมันเป็นผลประโยชน์เรื่องนั้นอย่างเดียว มันไม่ใช่ว่าแบบ วันนี้เหงาอะ มากินข้าวกัน มันไม่ใช่ ...เลื่อนเจอกันในเฟสบุ๊ค ไอจี เห็นเขามีแฟนแล้ว เราก็ก่อนไม่ได้รู้สึก เจ็บปวดอะไร หรือตอนที่เรามีแฟนเขาก็ไม่ได้มาเจ็บปวดอะไร”

ดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้น เมื่อตัดมีโอกาสได้พูดคุยกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits มากขึ้น ก็เป็นสาเหตุให้ทั้งเขาและคู่ความสัมพันธ์รู้จักและเรียนรู้ลักษณะนิสัยกันมากขึ้น ซึ่งนั่นเองที่ทำให้

ให้ติดและคู่ความสัมพันธ์สามารถพัฒนาความสัมพันธ์จาก Friend with Benefits ไปสู่ความสัมพันธ์แบบผูกมัดได้

“มีอยู่ครั้งหนึ่ง คือในตอนแรกเนี่ย มันเกิดจากในแอป (ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits) แล้วพอรู้จักกันปุ๊บ เขามาเราไป แล้วด้วยความที่อยู่ใกล้ๆ เราจะมีโอกาสได้เจอกันมากกว่า ครั้งอื่น ๆ แล้วพอด้วยความที่มันอยู่ใกล้ๆ เราก็จะประมาณว่าแบบ เลิกงานยัง มานี่ติดตอนเย็นมานี่สิ เพื่อที่ว่าจะรู้จักกันอยู่แล้วแหละว่าตอนกลางคืนมันจะเกิดไรขึ้น แต่ก็ออกตอนกลางคืนมันก็ลำบากปะ ออกมาตอนนี้เลย ออกมากลางคืนมันก็อันตราย ผู้หญิงคนเดียว เราจะขับรถไปรับก็ รมมันติดอะ เราก็เลยให้เขามา มาแล้วก็อยู่นี่เลยก็ได้ กินข้าว พอได้นั่งกินข้าวได้อยู่ด้วยกัน ได้นั่งคุยกัน ก็อย่างที่บอก เพราะ Friend with Benefits มันแค่ผลประโยชน์ด้านนั้น แต่อันนี้มันเกินผลประโยชน์ด้านนั้นไปแล้วเราได้มีการนั่งคุย หยอกล้อ ได้เล่น ได้เห็นเขาตอนหัวเราะ ได้รู้ว่าเขาชอบอะไรไม่ชอบอะไร เขาได้รู้จักเรา เราได้รู้จักเขา แล้วพอมันปะ แล้วมันเข้าใจ มันก็เข้าใจ มันก็เลยไม่ได้เป็น FWB ต่อไป เราคุยกันรู้เรื่องแล้ว เราไปต่อแล้ว (พัฒนาความสัมพันธ์ไปสู่รัก)”

ในกรณีของติดได้แสดงให้เห็นว่า เขามีการกำหนดพื้นที่ของแต่ละความสัมพันธ์ไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ ในความสัมพันธ์แบบเพื่อนและคนรัก พื้นที่ที่บุคคลในความสัมพันธ์ทั้งสองความสัมพันธ์นี้อยู่ คือพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัว เขาสามารถไปไหนมาไหนได้กับคู่ความสัมพันธ์แบบเพื่อนและคนรัก รวมไปถึงเหตุผลของการพบเจอยังมีขึ้นได้อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น พบเจอเพื่อทานข้าว พบปะ พูดคุย ในขณะที่พื้นที่ของความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits สำหรับติดนั้น เขาได้จำกัดอย่างชัดเจนว่าเป็นพื้นที่ส่วนตัว ด้วยเหตุที่เขามองว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นควรจะเป็นความสัมพันธ์ที่แต่ละฝ่ายในความสัมพันธ์ควรรู้จักกันเพียงผิวเผิน การพบปะ ทานข้าว ไปเที่ยว ไม่ใช่กิจกรรมจำเป็นที่ควรเกิดขึ้นในความสัมพันธ์นี้ และรวมไปถึงสาเหตุของการพบเจอในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits นั้นถูกเน้นย้ำอย่างชัดเจนในตลอดเรื่องเล่าของเขาแล้วว่ามีเพียงเรื่องของกิจกรรมทางเพศเท่านั้น

จากข้อมูลสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นไม่ได้เป็นหนทางความสัมพันธ์ที่มีความสำเร็จรูปที่พร้อมนำมาใช้ หรือถูกลากเส้นขึ้นอย่างเป็นลำดับจากจุด A ไปสู่จุด B แต่การเดินทางในรูปแบบดังกล่าว (Friend with Benefits) ได้เกิดขึ้นจากความต้องการของปัจเจกแต่ละคนที่ถนัดกรองเงื่อนไขต่าง ๆ ผ่านการหยิบยืมความหลากหลายของลักษณะทางความใกล้ชิด

อย่าง One night Stands, Couple หรือ Friendship เช่น เรื่องเพศสัมพันธ์ การปฏิบัติตัว หรือการยินยอมในการเปิดเผยความสัมพันธ์ แต่ถึงอย่างไรก็ตามทางเลือกในรูปแบบ Friend with Benefits กลับยังไม่ใช่หนทางที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกใช้สำหรับเดินทางระหว่างความโดดเดี่ยวไปสู่ความเป็นคู่รัก เพราะ Friend with Benefits นั้นเป็นรูปแบบที่เกิดจากความซนทับกันจากหลาย ๆ ความสัมพันธ์เพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

ตารางสรุปภาพรวมของความสัมพันธ์ของผู้ให้ข้อมูล

ชื่อผู้ให้ข้อมูล	เคยมีความสัมพันธ์แบบ One night stands	ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits								เคยมีความสัมพันธ์แบบคูรััก	สถานะปัจจุบัน
		เลือกมีความสัมพันธ์กับคนใกล้ตัว	เลือกมีความสัมพันธ์กับคนไกลตัว	สามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้	พูดคุยและปรึกษาปัญหากันได้	คงความเป็นเพื่อนต่อกับคู่ความสัมพันธ์	ปฏิบัติตัวต่อคู่ความสัมพันธ์อย่างอ่อนโยน	สามารถไปไหนมาไหนกับคู่ความสัมพันธ์ได้ในพื้นที่สาธารณะ	เลือกคู่ความสัมพันธ์ผ่านช่องทาง Social Media		
แซนดี้		/	/	/	/	/	/	/	/	/	โสด
แตงโม	/	/		/	/	/	/	ไปได้ยังไง เปิดเผย		/	โสด
นัท	/		/	/			/	ไปอย่าง แอบๆ	/	/	โสด
มน		/	/	/				ไปได้แต่ห้าม ทำตัวเหมือน คูรััก	/	/	มีแฟนแล้ว
ดีด	/		/	/				มีบ้างใน บางครั้ง	/	/	สานต่อ ความสัมพันธ์กับ คู่ความสัมพันธ์ แบบ Friend with Benefits

บทที่ 4

การให้ความหมาย การต่อรอง และปฏิบัติการในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

ภายในเนื้อหาของบทที่ 4 อันเป็นบทวิเคราะห์ ผู้ศึกษาจะทำการอธิบายถึงความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ผ่านมุมมองความคิดในเรื่องของ วาทกรรม และ ความเป็น Subjectivity ของมิเชลล์ ฟูโกต์ ซึ่งผู้ศึกษาได้แยกเนื้อหาภายในบทนี้ออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ตำแหน่งแห่งที่ของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits 2) Benefits ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits 3) การต่อรองของปัจเจกในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

โดยในหัวข้อ”ตำแหน่งแห่งที่ของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits” จะเป็นการอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์แบบผูกมัดและไม่ผูกมัด ที่จะนำไปสู่การทำความเข้าใจในการให้ความหมายรวมถึงทำความเข้าใจตำแหน่งแห่งที่ของความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ที่ปรากฏท่ามกลางรูปแบบความสัมพันธ์ที่หลากหลายภายใต้การคัดสรรผ่านความเป็น Subjectivity ของปัจเจกบุคคล ต่อมาในประเด็นของ “Benefits ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits” จะเป็นการพูดถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์เพื่อแสดงให้เห็นว่าเพราะเหตุใดปัจเจกถึงเลือกมีความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits แทนที่จะดำเนินความสัมพันธ์ไปสู่ความเป็นคู่รัก และในประเด็นท้ายสุด “การต่อรองของปัจเจกในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits” ที่จะแสดงให้เห็นว่า ปัจเจกมีปฏิบัติการอย่างไรในการดำรงอยู่ภายในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits โดยทั้งสามประเด็นที่ผู้ศึกษากำลังจะกล่าวถึงในส่วนต่อไป จะเป็นการวิเคราะห์ผ่านเรื่องเล่าและประสบการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้แสดงให้เห็นในบทก่อนหน้านี้เพื่อแสดงให้เห็นว่าประการณ์มีส่วนอย่างไรต่อการต่อรองภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

โดยจากจากคำนิยามที่ได้กล่าวถึงในตอนต้นของการศึกษาว่า ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างปัจเจกบุคคล ซึ่งในแต่ละฝ่ายของความสัมพันธ์ต่างนิยามสถานะต่อกันว่าเป็นเพื่อน (Friendship) ที่สามารถมีกิจกรรมทางเพศต่อกันได้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องนิยามความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นว่ามีสถานะเป็นคู่รัก (Paul A Mongeau et al, 2016) อีกทั้งผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ยังประกอบไปด้วย ความไม่ผูกมัด ความปลอดภัยในการมีกิจกรรมทางเพศ ความสามารถในการพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนปัญหา รวมไปถึงยังสามารถเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ที่ต่างฝ่ายต่างเรียนรู้ต่อ

กันเพื่อพัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์ในแบบคู่รัก (Melissa A. Bisson, 2007) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การศึกษาในครั้งนี้ ได้ทำให้พบว่าค่านิยมและลักษณะของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits มีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างหรือเพิ่มเติมออกไปจากงานศึกษาในโลกตะวันตกที่ได้กล่าวถึง ข้างต้น กล่าวคือ ในแง่ของความคล้ายคลึง Friend with Benefits ในทัศนะของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 คน ปรากฏให้เห็นถึงลักษณะอันเป็นรูปแบบทางเลือกที่มีกิจกรรมทางเพศร่วมกันได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีความผูกมัดทั้งในแง่ของร่างกายและความรู้สึก อีกทั้งในความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ดังกล่าวยังสามารถ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการพูดคุยและแลกเปลี่ยนปัญหา หรือรวมไปถึงเป็นทางเลือกในการทำ ความรู้จักเพื่อสานต่อความสัมพันธ์ไปสู่รูปแบบคู่รัก โดยลักษณะหรือรูปแบบทั้งหมดที่เกิดขึ้นนี้ถูกจำกัด อยู่ในนิยามที่เรียกว่า “เพื่อน” ซึ่งในที่นี้หมายถึงความสนิทใจในการทำกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน โดยไม่ จำเป็นที่จะต้องอยู่ด้วยกันในชีวิตประจำวันเหมือนกับเพื่อนทั่ว ๆ ไป ในส่วนของลักษณะที่แตกต่างหรือ เพิ่มเติมออกไปนั้น แม้ว่า Friend with Benefits ของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 คน จะมีความทับซ้อนกันของ รูปแบบบางประการ เช่น สามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้ ปรึกษากันได้ ฯลฯ แต่ในท้ายที่สุด Friend with Benefits ของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 คนกลับไม่ได้ดำเนินไปในลักษณะเดียวกันทั้งหมด เพราะผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 คนต่างก็สร้างความสัมพันธ์ที่มีรายละเอียดข้อย่อยของตนเองขึ้นมาให้สอดคล้องกับความต้องการของตน ดังนั้นแล้วในบริบทของการศึกษาครั้งนี้ หากจะนิยาม Friend with Benefits ให้มีความครอบคลุมมากที่สุดจากข้อมูลที่ได้รับผ่านการสัมภาษณ์ Friend with Benefits จึงเป็นความสัมพันธ์ที่ปัจเจกบุคคลเลือก ที่จะดำเนินเพื่อตอบสนองในเรื่องของกิจกรรมทางเพศที่มีลักษณะต่อเนื่อง แต่ไม่ต้องการที่จะมีพันธะเพื่อ ผูกพัน และในขณะเดียวกันก็ยังคงเป็นความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์สามารถใส่ความ “สนิทใจ” ลงไปใน ความสัมพันธ์ได้ จนดูมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับความเป็นเพื่อน ในท้ายที่สุดก็ยังคงเป็นความสัมพันธ์ที่สามารถเติมแต่งความหลากหลายเข้าไปได้ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าคุณความสัมพันธ์ต้องการที่จะมีผลประโยชน์ด้าน ใดบ้างในความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น ฉะนั้นจึงอาจกล่าวสั้น ๆ ได้ว่า Friend with Benefits เป็นความสัมพันธ์ ที่มีเพศสัมพันธ์ได้แต่ไม่ต้องผูกพันอีกทั้งยังสามารถสนิทใจในกรณีที่ต้องการ โดยสาเหตุที่ทำให้การให้ ความหมายต่อ Friend with Benefits ออกมาให้เห็นในลักษณะดังกล่าว อาจเป็นเพราะโลกทัศน์เกี่ยวกับ เรื่องเพศสัมพันธ์ เพื่อน หรือการแต่งงาน ของสังคมตะวันตกและบริบทของผู้ให้ข้อมูลมีความแตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลอย่างมากต่อวิถีคิดและการให้ความหมายในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits

ลักษณะที่หลากหลายภายใต้ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการ “ออกแบบ” ให้ตอบโจทยกับชีวิตของปัจเจกแต่ละคนนั้น เปรียบได้กับอำนาจในการนิยามตนเองของแต่ละปัจเจกบุคคลที่ใช้สำหรับสร้างความหลากหลายให้แก่อัตลักษณ์ โดยที่อำนาจในการนิยามดังกล่าวเป็นการต่อรองภายใต้ค่านิยมว่าด้วยความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่รัก ที่โครงสร้างทางสังคมสร้างขึ้นให้เป็นบรรทัดฐานหรือสภาวะปกติ (Form of Normalization) อันเป็นผลมาจากภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมหลัก (Discursive Practices) ที่ดำรงอยู่ในสังคม กระบวนการนิยามที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ทำให้ปัจเจกบุคคลไม่ถูกวาทกรรมหลักกว่าด้วยเรื่องของคู่รักครอบงำอย่างเบ็ดเสร็จ อีกทั้งยังนำไปสู่การเล็ดลอดเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบที่สวนทางกับความคาดหวังทางสังคมอย่าง Friend with Benefits ซึ่งมีเซล ฟุโกต์ เรียกปรากฏการณ์ในลักษณะนี้ว่า ความเป็นอัตวิสัย หรือ Subjectivity

ถึงอย่างไรนั้นความเป็นอัตวิสัยของปัจเจกแต่ละบุคคลจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากไม่เคยมีปฏิสัมพันธ์เชิงอำนาจกับผู้อื่นมาก่อน กล่าวคือ ประสบการณ์ของปัจเจกที่ได้รับจากบุคคล หรือสภาพแวดล้อมสังคมรอบตัวเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้พวกเขาค่อย ๆ หล่อหลอม คัดกรอง ขัดเกลา อัตลักษณ์ของตัวเองขึ้น การรับรู้ถึงปัญหาของความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่รัก การไปไม่ถึงความสัมพันธ์ในแบบคู่รัก รวมไปถึงการนิยามขอบเขตของความเป็นเพื่อน หรือ แฟน ประสบการณ์เหล่านี้ได้ค่อย ๆ ทำให้ปัจเจกออกแบบ Friend with Benefits ของแต่ละบุคคลขึ้นมา ทั้งในแง่ของตำแหน่งแห่งที่ ผลประโยชน์ และข้อปฏิบัติในความสัมพันธ์ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล เพื่อให้เป็นความสัมพันธ์ที่ตอบโจทยมากที่สุด

แม้ว่า Friend with Benefits จะเป็นทางเลือกในการเล็ดลอดหรือต่อรองวาทกรรมหลักอย่าง ความเป็นคู่รักอยู่ ผ่านปฏิบัติการในการสร้างสรรค์อัตลักษณ์หรือรูปแบบความสัมพันธ์ของตนขึ้นมา แต่อย่างไรก็ตามปฏิบัติการจริงของวาทกรรมแบบคู่รัก ยังคงเข้าแทรกแซงและสร้างความเป็นอื่นให้แก่ Friend with Benefits อยู่อย่างเสมอ กล่าวคือ ปัจเจกแต่ละบุคคลนั้นยังคงจำแนกและสร้างปฏิบัติการบางอย่างที่ทำให้ Friend with Benefits ดำรงอยู่เป็นทางเลือกหรือจุดจอตพัก เพื่อที่จะไปสู่ความสัมพันธ์ในแบบคู่รัก หรือในขณะเดียวกันก็เป็นเส้นทางถูกสร้างขึ้นเพื่อทดแทนความต้องการบางอย่างที่ปัจเจกอยากได้จากความสัมพันธ์แบบคู่รัก แต่ไม่สามารถไปถึงได้ ซึ่งในรายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ของปัจเจกเพื่อกำหนดตำแหน่งแห่งที่ อัตลักษณ์ ลักษณะ ของความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ผู้เขียนจะขอกล่าวถึงโดยละเอียดในหัวข้อถัดไป

1. ตำแหน่งแห่งที่ของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ของปัจเจกบุคคล

ความสัมพันธ์แบบผูกมัดถือเป็นหนึ่งในความสัมพันธ์ที่สังคมไทยให้การยอมรับกันอย่างกว้างขวางหลายต่อหลายครั้งปัจเจกในสังคมนั้นถูกทำให้เชื่อว่าชีวิตคู่คือความสำเร็จในชีวิตหรือในขณะเดียวกันชีวิตที่ได้ครองคู่กันจนถึงยามแก่เฒ่าดังภาษิตไทยความว่า “ถือไม้เท้ายอดทอง กระบองยอดเพชร” ก็ยังเป็นภาพฝันในอุดมคติที่ใครต่อหลายคนใฝ่ฝันอยากจะไปให้ถึง อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์แบบผูกมัดอย่างเรื่องของชีวิตคู่นั้นถือเป็นหนึ่งในวาทกรรมหลักที่คอยเข้ามาควบคุมและบงการความคิด การกระทำ ของปัจเจกบุคคลให้ดำเนินรอยไปตามที่สังคมได้คาดหวัง หนทางที่สังคมพยายามที่จะปูเพื่อนำไปสู่ชีวิตคู่นั้นได้ถูกกำหนดไว้อย่างเป็นแบบแผน ตั้งแต่การทำความรู้จักกัน การจีบกัน และลงเอยด้วยการแต่งงาน

แต่อย่างไรก็ตามจากข้อมูลที่ได้จากการลงสัมภาษณ์ปัจเจกบุคคลจำนวน 5 คนดังที่ได้กล่าวถึงไปในบทก่อนหน้าก็ได้ทำให้พบว่า แท้จริงแล้วชีวิตคู่นั้นก็ยังเต็มไปด้วยปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจากการสังเกตได้ทำให้พบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 คนนั้นต่างมีประสบการณ์ร่วมในการพบเจอปัญหาชีวิตคู่ที่คล้ายคลึงกัน โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ ปัญหาที่บุคคล พบเจอผ่านสังคมและบริบทรอบข้าง และปัญหาที่บุคคลพบเจอด้วยตนเอง

ในส่วนของปัญหาที่บุคคลพบเจอผ่านสังคมและบริบทรอบข้าง โดยมากก็มักมาจากประสบการณ์ในครอบครัว ความสัมพันธ์ของพ่อแม่ที่อยู่ร่วมบ้านเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีของแซนด์เธอพบว่าชีวิตคู่นั้นไม่ได้มีความสุขเสมอไป เหตุจากวัยเด็กที่เธอมักจะพบเจอกับความทุกข์ของแม่อยู่อย่างเสมอ โดยที่เหตุเกิดมาจากพ่อของเธอมักจะนอกใจแม่ไปมีคนอื่น หรือในกรณีของตัวเองก็เช่นกัน ในวัยเด็กเขามักจะได้รับการผลิตซ้ำภาพปัญหาชีวิตคู่ผ่านการพบเห็นเหตุการณ์ที่พ่อของเขาจะแอบออกไปหาคู่ความสัมพันธ์คนอื่นนอกจากแม่อยู่อย่างเสมอ ซึ่งเหตุการณ์ที่ตามมาคือภาพการทะเลาะเบาะแว้งของพ่อแม่ที่ได้ส่งผลให้เขาเริ่มมีวิถีคิดเรื่องคู่ที่เปลี่ยนไป

ต่อมาในส่วนของปัญหาที่บุคคลพบเจอด้วยตนเองนั้น ในกรณีของนักปัญหาที่เขาพบเจอคือความผิดหวังจากความรักซ้ำแล้วซ้ำเล่า ที่ถึงแม้ว่าเขาจะเปิดโอกาสให้ผู้คนก้าวเข้ามาในชีวิตอยู่อย่างเสมอ แต่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเขาก็เป็นแค่ความสัมพันธ์ที่เข้ามาเพียงไม่นานและจากไป อีกทั้งยังสังเกตเห็นได้ว่า นักนั้นยังได้ยอมรับเอาวาทกรรมกระแสหลักที่ถูกผลิตซ้ำมาอย่างต่อเนื่องที่ว่าเพศทางเลือกไม่สามารถที่จะมีชีวิตคู่ได้ ซึ่งเหตุนี้เองได้ทำให้หมั่นโน้มน้าวว่าด้วยเรื่องชีวิตคู่ของนักนั้นมีความเลือนลางจนกระทั่งเขา

เองยังกล่าวว่าเขานั้นไม่สามารถมองเห็นภาพชีวิตคู่ในอนาคตของเขาได้เลย ในกรณีของดีดพบว่าเมื่อเข้าสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบชีวิตคู่ไปได้ในระยะเวลาหนึ่งเขาก็พบปัญหาเรื่องของการเข้ากันไม่ได้ในเรื่องของทัศนคติของคุณค่าความสัมพันธ์ หรือในกรณีของคนที่ทำให้เธอได้พบว่าปัญหาที่ว่า คุณค่าความสัมพันธ์ของเธอไม่มีการพูดคุยเมื่อความสัมพันธ์เกิดปัญหา อีกทั้งยังเก็บปัญหาเหล่านั้นไว้กระทั่งรู้ตัวอีกที ปัญหาที่เกิดขึ้นก็สายเกินที่จะแก้ และนำไปสู่จุดสิ้นสุดของความสัมพันธ์

ด้วยประสบการณ์ร่วมเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นก็ได้ทำให้ปัจเจกบุคคลทั้ง 5 ไม่ได้มีเป้าหมายหลักที่เกาะกุมอยู่กับวาทกรรมหลักเรื่องชีวิตคู่ หรือในขณะเดียวกันก็ยังไม่สามารถไปถึงความสัมพันธ์ตามที่วาทกรรมหลักของสังคมอย่างเรื่องของชีวิตคู่กำหนด ซึ่งผลจากการไม่มีเป้าหมายหลักอยู่ที่การแต่งงานก็ได้ทำให้พวกเขาเลือกหนทางความสัมพันธ์แบบในรูปแบบไม่ผูกมัดเข้ามาแทนที่การเดินตามวาทกรรมชีวิตคู่ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้มุ่งหมายไปยังความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits อันเป็นความสัมพันธ์ที่ถูกให้คำนิยามว่า เป็นความสัมพันธ์ที่มีสถานะเป็นเพื่อนกันแต่สามารถมีกิจกรรมทางเพศต่อกันได้ ทว่าภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ที่พวกเขาเลือกในรูปแบบเดียวกันนั้น กลับพบเห็นการหยิบจับตัวเลือกและเงื่อนไขต่างๆ มาไว้ในความสัมพันธ์ ที่แต่ละคนนั้นมีแตกต่างกันออกไป ดังนั้นผู้ศึกษาจึงพยายามวิเคราะห์เพื่อย้ำให้เห็นว่าตำแหน่งที่ของความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits นั้นถูกจัดวางอยู่ในตำแหน่งใดผ่านการเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ในรูปแบบคูรัก (Couple) และความสัมพันธ์ในรูปแบบเพื่อน (Friendship) รวมไปถึงผู้ศึกษายังนำความสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัดประเภทอื่นๆ อย่างเช่น One Night stands และ Sex Buddy มาร่วมวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วย เพื่อให้การจัดวางตำแหน่งแห่งที่ของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยความสัมพันธ์ที่จะหยิบยกขึ้นพูดถึงในส่วนถัดไปผู้ศึกษาได้จำแนกและจัดเรียงภายใต้การตีความของผู้ศึกษาเพื่อง่ายต่อการกำหนดตำแหน่งแห่งที่ในแต่ละความสัมพันธ์ผสมกันกับการอิงข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 คน

โดยในความสัมพันธ์แรกที่จะพูดถึงนั้นคือความสัมพันธ์แบบชั่วข้ามคืน (One night stands) อันเป็นความสัมพันธ์ที่คุณค่าความสัมพันธ์ทั้งสองจะมีกิจกรรมทางเพศกันและแยกย้ายกันเมื่อกิจกรรมดังกล่าวเสร็จสิ้น ซึ่งจากข้อมูลของแดนโมและดีดผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในรูปแบบชั่วข้ามคืนได้พูดถึงความสัมพันธ์แบบนี้ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่คุณค่าความสัมพันธ์ทั้งสองไม่ได้รับการพูดคุยเพื่อทำความรู้จักประวัติหรือนิสัยใจคอกันของแต่ละฝ่าย รวมไปถึงยังไม่มีสานต่อเพื่อพบเจอกันในพื้นที่สาธารณะ ความสัมพันธ์ดังกล่าว

เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเพียงแค่ชั่วคราวในระยะเวลาไม่นาน มีเพียงแค่กิจกรรมทางเพศเท่านั้นที่เป็นจุดมุ่งหมายของความสัมพันธ์รูปแบบนี้

ในความสัมพันธ์รูปแบบถัดมาเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบ Sex Buddy ที่ผู้ศึกษาใช้แทนความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์มีจุดประสงค์ร่วมกันคือ กิจกรรมทางเพศ ทว่าสิ่งที่แตกต่างกันระหว่างความสัมพันธ์รูปแบบ Sex Buddy และความสัมพันธ์รูปแบบ One night stands คือ ความสัมพันธ์แบบ Sex Buddy นั้นมีความต่อเนื่องมากกว่าในแง่ของกิจกรรมทางเพศ กล่าวคือ คู่ความสัมพันธ์จะมีกิจกรรมทางเพศกันมากกว่าหนึ่งครั้ง และจะไม่นำไปสู่การสานต่อเพื่อพูดคุยทำความรู้จัก และนัดเจอกันในพื้นที่ที่เปิดเผย

ต่อมาความสัมพันธ์รูปแบบเพื่อน (Friendship) เป็นความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองมีจุดมุ่งหมายเพื่อพูดคุยปรึกษา หรือไปไหนมาไหนด้วยกัน จากข้อมูลสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่นิยามความสัมพันธ์รูปแบบนี้ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองสามารถเชื่อถือกันได้รวมไปถึงสามารถพบเจอกันได้ในพื้นที่สาธารณะ แต่จะไม่มีกิจกรรมทางเพศต่อกันเด็ดขาด

ในส่วนของการสัมภาษณ์แบบคู่รัก ทั้งในคำนิยามและการปฏิบัติตัวอาจจะมีการทับซ้อนกับความสัมพันธ์แบบเพื่อนบ้างในส่วนที่สามารถไปไหนมาไหนด้วยกันได้อย่างเปิดเผย พูดคุยและปรึกษากันได้ แต่อย่างไรก็ตามจากข้อมูลได้แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์รูปแบบนี้เป็นความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์จะแฮร์สุขทุกซีให้แก่กัน รวมไปถึงยังเป็นความสัมพันธ์ที่แต่ละฝ่ายต่างต้องการให้ฝ่ายตรงข้ามมีความสุขผ่านการปฏิบัติกิจวัตรบางอย่างให้ เช่น ทำอาหาร ทำงานบ้าน หรือการมีกิจกรรมทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งปัจจัยอีกข้อหนึ่งคือในความสัมพันธ์แบบคู่รัก คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองจะคอยประคับประคองให้ความสัมพันธ์ดำรงอยู่อย่างยาวนาน

จากการทบทวนคำนิยามที่ได้กล่าวถึงไปในข้างต้นก็สามารถทำให้เห็นว่าความสัมพันธ์ทั้ง 4 รูปแบบ ที่ได้กล่าวถึงไปนั้น ทำให้สามารถใช้เกณฑ์บางอย่างเพื่อจำแนกความสัมพันธ์เหล่านั้นไม่ให้ทับซ้อนกัน อย่างน้อย 4 เกณฑ์ คือ

- 1) ประเด็นเรื่องของการมีกิจกรรมทางเพศ
- 2) ประเด็นเรื่องของระดับการพูดคุยระหว่างคู่ความสัมพันธ์ที่แยกย่อยออกไปได้อีก 2 ระดับคือ การพูดคุยอย่างผิวเผินเพื่อสร้างบทสนทนา เช่น ถามเรื่องประจำวัน คุยเรื่องที่ไม่ตึงเครียด กับ การพูดคุยอย่างลึกซึ้ง เช่น การพูดคุยปรึกษาปัญหาชีวิต
- 3) ประเด็นเรื่องของพื้นที่ของคู่ความสัมพันธ์ที่สามารถแยกย่อยออกไปได้อีก 2 พื้นที่ คือ พื้นที่ส่วนตัวหรือพื้นที่ลับตาคน กับ พื้นที่สาธารณะที่มีความเปิดเผย
- 4) ประเด็นเรื่องการปฏิบัติตัวต่อคู่ความสัมพันธ์

เมื่อพูดถึงคำนิยามและลักษณะของแต่ละความสัมพันธ์ผ่านการตีความของผู้ศึกษาที่อิงอยู่กับข้อมูลการสัมภาษณ์แล้ว ในส่วนต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์ถอดความหมายของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ที่ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 คน นิยามให้เห็นในบทก่อนหน้า

ในส่วนของแซนด์เธอมีคำนิยามต่อความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่มีความหมายทับซ้อนอยู่กับความเป็นเพื่อน กล่าวคือเธอมีความรู้จักกับคู่ความสัมพันธ์ในระดับที่สามารถพูดคุยกันได้อย่างลึกซึ้ง โดยสังเกตได้จากการที่เธอเล่าว่าเธอได้มีการปรึกษาปัญหากับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ของเธอ รวมไปถึงเธอยังสามารถไปไหนมาไหนกับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ได้ในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งตรงจุดนี้เองก็ได้ทำให้ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ของเธอแตกต่างไปอย่างชัดเจนกับความสัมพันธ์แบบ One night stands และ ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Sex Buddy ที่คู่ความสัมพันธ์จะไม่มี การพูดคุยหรือทำความรู้จักกัน และที่เป็นปัจจัยสำคัญหลักที่ทำให้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits แตกต่างออกไปจากความสัมพันธ์แบบเพื่อน (Friendship) อย่างชัดเจนคือเธอสามารถมีกิจกรรมทางเพศกับคู่ความสัมพันธ์ได้ ซึ่งแม้ว่าคำนิยามลักษณะนี้จะซ้อนทับอยู่กับความเป็นคู่รัก (ที่สามารถมีกิจกรรมทางเพศต่อกันได้) แต่เธอก็ได้ชี้ให้เห็นระดับของความใกล้ชิดที่แตกต่างกันระหว่างความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits กับ คู่รักว่า เธอไม่สามารถมีรูปแบบของกิจกรรมทางเพศกับ Friend with Benefits ได้ เท่ากับคู่ความสัมพันธ์แบบคู่รัก อย่างการทำออรัล หรือ การทำรอยบนร่างกายที่แสดงนัยยะถึงการเป็นเจ้าของ รวมไปถึงเธอยังไม่จำเป็นที่จะต้องรักษาความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ให้มันคงยาวนานหากความสัมพันธ์ในครั้งนั้นถูกฉีกเส้น

ต่อมาในส่วนของแดงโม เธอมีค่านิยมต่อความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits คล้ายกับค่านิยมของแซนด์ กล่าวคือ เธอนิยามว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นคือความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์สามารถออกไปมีกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะกับเธอได้ ไม่ว่าจะเป็นการออกไปกินข้าว ดูหนัง อีกทั้งสำหรับเธอความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ยังเป็นความสัมพันธ์ที่เธอและคู่ความสัมพันธ์ต่างก็สามารถปรึกษาปัญหาชีวิตต่าง ๆ ได้ซึ่งในส่วนนี้เองที่ทำให้ความหมายในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits สำหรับเธอมีความทับซ้อนกับความหมายของความเป็นเพื่อน ในแง่ของระดับความลึกในการพูดคุยและพื้นที่ของความสัมพันธ์และในขณะเดียวกันก็ได้ทำให้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits สำหรับเธอแตกต่างไปจากความสัมพันธ์รูปแบบ One Night Stands และ Sex Buddy ออกมาอย่างชัดเจน ซึ่งเมื่อพิจารณาดูแล้ว ในแง่ของลักษณะพื้นที่ การพูดคุย และการมีเพศสัมพันธ์ก็ได้ทำให้ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ของแดงโมคล้ายคลึงกันกับความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่อุปถัมภ์ และถูกแยกออกจากความสัมพันธ์ในรูปแบบเพื่อน หากแต่เมื่อพิจารณาให้ลึกซึ้งขึ้นจะพบว่าคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ของแดงโมจะไม่มี การปฏิบัติกิจวัตรบางอย่างให้ดังเช่นคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่อุปถัมภ์ เช่น การทำงานบ้าน การทำอาหารให้เป็นต้น

สำหรับผู้ที่ให้ข้อมูลคนที่สามหรือนั่น เขาได้ให้ค่านิยมต่อความหมายต่อความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ที่เริ่มแตกต่างไปจากผู้ให้ข้อมูลข้างต้น โดยนัยนิยามว่าความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits เป็นเหมือนกับเพื่อนกันจากการมีเพศสัมพันธ์กัน ซึ่งในส่วนตัวเขาเองได้ใช้คำว่า “เพื่อนเอา” กล่าวคือสำหรับนัยความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits เป็นความสัมพันธ์ที่ถูกพัฒนามาจากความสัมพันธ์แบบ One night stands ที่มีลักษณะคือคู่ความสัมพันธ์ทั้งสองมีจุดมุ่งหมายเพื่อกิจกรรมทางเพศแต่เพียงเท่านั้น หากแต่เมื่อความสัมพันธ์ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาให้กิจกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นมีความต่อเนื่องกว่าความสัมพันธ์แบบ One Night stands ทำให้ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with benefits ของนัทคูมีความเป็นความสัมพันธ์รูปแบบ Sex Buddy เสียมากกว่า เหตุที่กล่าวเช่นนั้นเพราะความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits สำหรับนัทคูไม่มีลักษณะของการพูดคุยอย่างลึกซึ้งเช่นการ ปรึกษาปัญหาชีวิต รวมไปถึงแม้ว่านัทคูจะมีการพาคู่ความสัมพันธ์ออกไปทำกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะ แต่อย่างไรก็ตามเขาบอกว่าการปฏิบัติเช่นนั้นจะเกิดขึ้นในลักษณะ “แอบๆ” และพื้นที่ส่วนมากที่นัทคูมักจะใช้เวลาอยู่กับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits จะเป็นพื้นที่

ส่วนตัวเสียมากกว่าทำให้ในส่วนนี้ ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ของเธอมีความแตกต่างไปจากความสัมพันธ์รูปแบบเพื่อนและคนรักอย่างชัดเจน

ต่อมาในกรณีของมน เธอนิยามว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นเป็นความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์สามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้ รวมไปถึงพูดคุยกันอย่างพอประมาณและสามารถออกไปมีกิจกรรมกันได้บ้างในพื้นที่สาธารณะ แต่ทว่าในกรณีของมนนั้นเธอมีคู่ความสัมพันธ์ที่มีกรณีแตกต่างกันออกไป 2 กรณีคือ ในกรณีที่หนึ่งคู่ความสัมพันธ์ของเธอเกิดจากคนที่อยู่ในสังคมใกล้ชิดตัวซึ่งปรากฏให้เห็นลักษณะที่ว่าทั้งสองฝ่ายในความสัมพันธ์มีการรู้จักกันในระดับหนึ่ง หรือในอีกกรณีคือคู่ความสัมพันธ์ที่เกิดในสังคมใกล้ชิดตัวซึ่งมีความเข้มข้นของระดับการรู้จักกันน้อยกว่า แต่อย่างไรก็ตามลักษณะที่เกิดขึ้นนี้เองก็ทำให้ความสัมพันธ์ของเธอมีความใกล้เคียงกันกับความสัมพันธ์ในรูปแบบ Sex Buddy ทั้งในลักษณะของการรู้จักกันระหว่างของคู่ความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของการมีกิจกรรมทางเพศ แต่อย่างไรนั้นความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits สำหรับมนกลับไม่มีการปรากฏให้เห็นของการพูดคุยกันอย่างลึกซึ้งอย่างการปรึกษาปัญหา แต่ยังสามารถพบอีกลักษณะหนึ่งคือ มนสามารถไปไหนมาไหนหรือมีกิจกรรมร่วมกับคู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ได้ในพื้นที่สาธารณะ แต่ยังคงอยู่ภายใต้เงื่อนไขคือห้ามปฏิบัติกับเธอตั้งเช่นคนรัก เช่นการโอบกอดหรือใกล้ชิดมากเกินไป

ในกรณีสุดท้าย กรณีของดีดี เขาได้นิยามความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ที่มีความคล้ายกันกับในกรณีของนัท กล่าวคือ คู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ของเขานั้นจะเริ่มต้นจากการมีความสัมพันธ์ในรูปแบบ One night stands มาก่อนโดยมีลักษณะคือมีจุดมุ่งหมายเดียวกันในเรื่องของกิจกรรมทางเพศและไม่มีความต่อเนื่องของกิจกรรมดังกล่าว รวมไปถึงยังไม่มีในการทำ ความรู้จักและนัดพบเพื่อเจอในพื้นที่สาธารณะ ต่อมาเมื่อเขาได้มีโอกาสได้พบเจอกับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ One night stands อีกครั้ง และได้มีโอกาสได้มีกิจกรรมทางเพศร่วมกันต่อ ก็ได้ทำให้ความต่อเนื่องของกิจกรรมทางเพศนั้นมีมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองรู้จักกันอย่างผิวเผินซึ่งนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ในลักษณะของการเป็น Sex Buddy หากแต่ดีดียังมีกรณีที่ต่างออกไปอีก กล่าวคือเมื่อเขาได้พบกับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Sex Buddy ในบริบทที่มีความสะดวกในการพบเจอยิ่งขึ้น นำไปสู่การมีการพูดคุยที่ลึกซึ้งขึ้น ทำให้ในตอนนี้คู่ความสัมพันธ์ที่เดิมที่อยู่ในรูปแบบ Sex Buddy ของดีดี ได้มีลักษณะคือ มีการพูดคุยและทำความรู้จักกันในระดับที่เข้มข้น รวมไปถึงทั้งดีดีและคู่ความสัมพันธ์ยังมีการนัดเจอในพื้นที่สาธารณะ ในตอนนี้ก็ได้ทำให้เขาและคู่ความสัมพันธ์ดำรงอยู่ใน

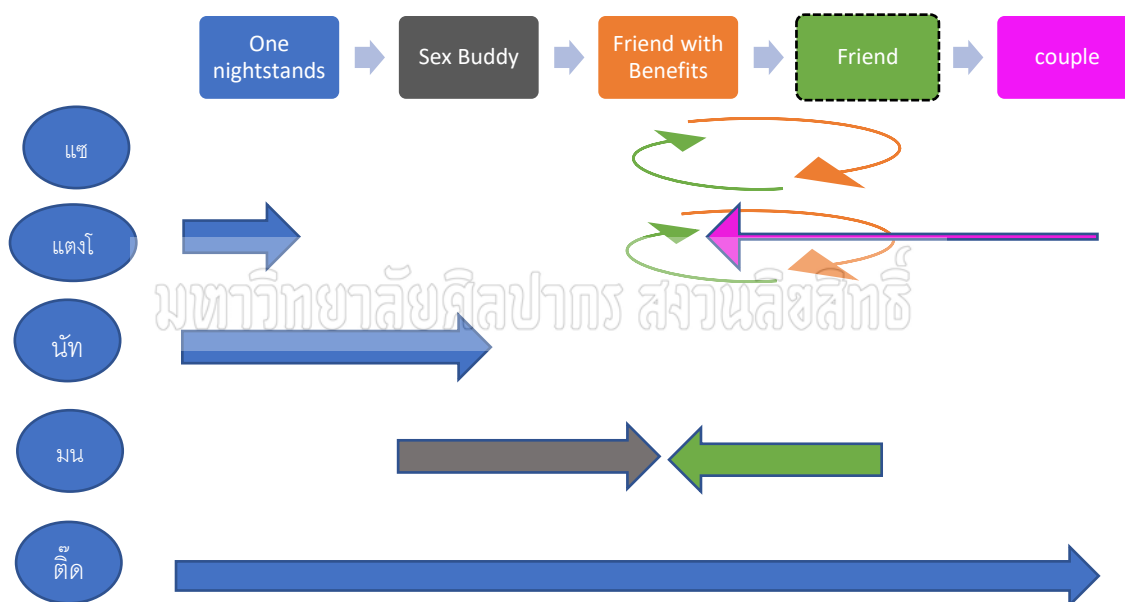
ความสัมพันธ์ที่มีรูปแบบของ Friend with Benefits และในท้ายที่สุดเมื่อติดได้มีโอกาสพูดคุยและทำความรู้จัก รวมไปถึงใช้เวลาในสถานที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่ส่วนตัวมากขึ้นมากขึ้น ก็เป็นเหตุให้เขามีความรู้สึกที่อยากจะทำให้คู่ความสัมพันธ์นั้นมีความสุข รวมไปถึงยังอยากปฏิบัติกิจวัตรบางอย่างพร้อมกับกับที่ต้องการจะรักษาความสัมพันธ์นี้ไว้ให้ยาวนาน ในตอนนี้เองก็ได้ทำให้ความสัมพันธ์ของติด พัฒนาจากความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ไปสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่รัก

จากข้อมูลที่ได้กล่าวถึงไปในข้างต้นก็ได้ทำให้เห็นว่าตำแหน่งแห่งที่ในความสัมพันธ์ของแต่ละปัจเจกบุคคลนั้นดำรงอยู่ในพื้นที่ใด โดย สำหรับแซนด์และแดงโม ตำแหน่งแห่งที่ของความสัมพันธ์เธอได้ อยู่ในจุดที่เรียกว่า Friend with Benefits กล่าวคือเธอมีลักษณะของความสัมพันธ์ที่สามารถไปไหนมาไหนด้วยกันกับคู่ความสัมพันธ์ได้ในพื้นที่สาธารณะ รวมไปถึงเธอยังสามารถพูดคุยกับคู่ความสัมพันธ์ได้อย่างลึกซึ้ง อีกทั้งทั้งเธอและคู่ความสัมพันธ์ยังสามารถมีกิจกรรมทางเพศกันได้ แต่ยังไม่สามารถไปถึงตำแหน่งความสัมพันธ์แบบคู่รักเนื่องจาก เธอทั้งสองไม่ได้มีความต้องการที่จะรักษา หรือ ปฏิบัติกิจวัตรบางอย่างให้คู่ความสัมพันธ์ของเธอสวยสุข

ต่อมาในกรณีของนัทและมน ความสัมพันธ์ของพวกเขาและเธอนั้นดำรงอยู่ในตำแหน่งที่เรียกว่า Sex Buddy กล่าวคือ ลักษณะของความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองนี้แสดงให้เห็นคือ พวกเขาและเธอมีการรู้จักกับคู่ความสัมพันธ์ในระดับหนึ่ง รวมไปถึงยังมีความต่อเนื่องของกิจกรรมทางเพศที่ยาวนานกว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ One Night stand แต่ไม่ปรากฏให้เห็นลักษณะของการพูดคุยกันอย่างลึกซึ้ง เพราะพวกเขาและเธอได้กล่าววาทสนทนาที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์นั้นจะเป็นการพูดคุยกันอย่างผิวเผินเสียมากกว่า อีกทั้งแม้ว่าพวกเขาและเธอจะสามารถออกไปไหนมาไหนกับคู่ความสัมพันธ์ได้ในพื้นที่สาธารณะ แต่พวกเขาก็ยังคงดำรงอยู่ในเงื่อนไขที่คู่ความสัมพันธ์ของพวกเขาและเธอจะต้องมีระยะห่างและไม่ปฏิบัติตัวกับเธออย่างสนิทสนมกัน ซึ่งก็ได้ทำให้ตำแหน่งแห่งที่ของนัทและมนเลื่อนกลางไปจากความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits และค่อนข้างเอนไปหาความสัมพันธ์ในรูปแบบ Sex Buddy เสียมากกว่า อีกทั้งยังเป็นความสัมพันธ์ที่ยังดำเนินไปไม่ถึงความสัมพันธ์ในรูปแบบคนรักที่มีลักษณะของความต้องการที่จะรักษาความสัมพันธ์และอยากจะปฏิบัติกิจวัตรให้คู่ความสัมพันธ์ได้ด้วยเช่นกัน

ท้ายที่สุดในกรณีของติดแรกเริ่มเดิมที ตำแหน่งของความสัมพันธ์นั้นเริ่มต้นจากความสัมพันธ์ในรูปแบบ One Night Stands ที่มีลักษณะคือมีจุดประสงค์ของการมีกิจกรรมทางเพศต่อกันและไม่มีความต้องการ ต่อมาจึงได้มีการพัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Sex Buddy ที่คู่ความสัมพันธ์และติดได้มีการ

รู้จักกันในระดับที่มากขึ้น แต่ยังคงไม่มีลักษณะของการนัดเจอพบปะไปยังพื้นที่สาธารณะและพูดคุยปรึกษา แต่ในอย่างไรก็ยังมีกรณีที่มีโอกาสได้นัดพบและพูดคุยกับคู่ความสัมพันธ์ในระดับที่ลึกขึ้นทำให้ตำแหน่งของความสัมพันธ์เคลื่อนไปสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits และในท้ายที่สุดด้วยปัจจัยและโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ก็ได้ทำให้ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ของดีเคลื่อนที่ไปสู่ความสัมพันธ์ในแบบคู่รัก

แผนภาพแสดงตำแหน่งแห่งที่ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ของผู้ให้ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ลักษณะการปฏิบัติตัวและปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน ทำให้พบว่าค่านิยมของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นไม่สามารถถูกระบุได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ ค่านิยมต่อความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นมีรูปแบบไม่ตายตัวและเป็นสิ่งที่อิงอยู่กับประสบการณ์ที่ปัจเจกบุคคลต่างได้รับและกลั่นกรองออกมาเพื่อให้ตอบโจทย์แก่ชีวิตตนเองมากที่สุด ดังนั้นตำแหน่งแห่งที่ของความสัมพันธ์รูปแบบ

Friend with Benefits จึงจะเป็นที่จะต้องพิจารณาผ่านนิยามและความหมายคำว่าเพื่อน (Friendship) ของแต่ละบุคคล รวมไปถึงพิจารณาการให้ความหมายของแต่ละบุคคลที่กำหนดว่าผลประโยชน์ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits สำหรับพวกเขาและพวกเขาคืออะไร ซึ่งผู้ศึกษาจะขอกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

2. Benefits ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

จากประเด็นปัญหาในเรื่องของความสัมพันธ์แบบคู่รักหรือชีวิตคู่ของผู้ให้ข้อมูลที่ได้กล่าวให้เห็นในหัวข้อก่อนหน้า ได้กลายเป็นสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้ปัจเจกบุคคลทั้ง 5 คน มองหาทางเลือกความสัมพันธ์ในรูปแบบที่อาจไม่สอดคล้องหรือเป็นไปตามวาทกรรมหลักที่สังคมได้ชี้แนะและปูหนทางไว้ โดยการสร้างความใกล้ชิดรูปแบบหนึ่งในสังคมสมัยใหม่ของผู้ให้ข้อมูลในการศึกษานี้ คือรูปแบบที่เรียกว่า “Friend with Benefits” อันเป็นรูปแบบที่เป็นทางเลือกและถูกนิยามอย่างหลากหลายตามการให้ความหมายของปัจเจกแต่ละบุคคล และดังที่ได้เห็นว่าภายในทางเลือกรูปแบบ Friend with Benefits นั้นมีองค์ประกอบคำว่า Benefits หรือผลประโยชน์ห้อยอยู่ ซึ่งผลประโยชน์ตรงนี้เองก็ได้เข้ามาตอบสนองความต้องการบางอย่างที่เส้นทางวาทกรรมแบบคู่ชีวิตไม่สามารถมอบให้ปัจเจกบุคคลได้ แต่ถึงอย่างนั้นผลประโยชน์ที่ถูกกล่าวถึงในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ก็ไม่ได้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน หากแต่ดำเนินไปตามประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ผ่านชีวิตคู่ที่ปัจเจกประสบพบเจอด้วยตนเองหรือ ชีวิตคู่ที่สังคมและบริบทรอบข้างของปัจเจกแสดงให้เห็น ดังนั้นแล้วในหัวข้อนี้จึงเป็นการมุ่งเน้นวิเคราะห์ให้เห็นว่าปัจเจกแต่ละคนนั้นนิยามคำว่า Benefits ของตัวเองเป็นเช่นไร เพื่อที่แสดงให้เห็นว่า ผลประโยชน์เหล่านี้มีผลหรือตอบโจทย์ปัญหาจากชีวิตคู่ของปัจเจกอย่างไรบ้าง ที่ได้นำไปปัจเจกเลือกที่จะก้าวสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits

ในส่วนของแซนด์ ประสบการณ์ปัญหาที่เธอได้พบเจอจากความสัมพันธ์ในแบบคู่ชีวิตนั้นมีอยู่ 3 ประเด็นคือ หนึ่งประสบการณ์ว่าด้วยความล้มเหลวของชีวิตคู่ที่เธอได้พบเห็นพ่อของเธอมักจะไปมีความสัมพันธ์กับคู่ความสัมพันธ์อื่นนอกจากแม่ ที่ได้สร้างวิถีคิดเรื่องชีวิตคู่ต่อเธอบอกว่า หากเธอต้องการจะมีความสัมพันธ์แบบผูกมัด เธอจะต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนเพื่อให้ได้คู่ชีวิตที่ดี สองคือประสบการณ์ความผิดหวังจากการแอบรักเธอบอกว่าทุกครั้งที่ได้สารภาพความรู้สึกต่อคนที่แอบชอบไป เธอมักจะได้รับความผิดหวังตอบแทนกลับมาอยู่เสมอ รวมไปถึงในประเด็นเรื่องประสบการณ์ว่าด้วยข้อผูกมัดทาง

ความรู้สึก ในส่วนนี้เองแซนด์อธิบายว่าเมื่อเธอมีความรัก ความคิดและการตัดสินใจของเธอมักจะถูกผูกอยู่กับคนรักอย่างเสมอ ซึ่งในส่วนนี้เองที่เมื่อมองย้อนกลับไป เธอกลับไม่ชอบสภาวะของเธอ ณ ช่วงเวลานั้น

เมื่อประสบการณ์เกี่ยวกับคู่ชีวิตได้ค่อยๆ สะสมอยู่ในความคิดของแซนด์มาอย่างเสมอ ในท้ายที่สุดก็ได้ทำให้เธอตัดสินใจเลือกเดินเส้นทางความสัมพันธ์ไปในรูปแบบ Friend with Benefits ซึ่งสำหรับเธอแล้ว Benefits ในความสัมพันธ์นี้คือ การได้มีกิจกรรมทางเพศร่วมกับคู่ความสัมพันธ์และการได้มีที่พักพิงในยามทุกข์ใจ โดยที่ไม่จำเป็นต้องผูกมัด

ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits สำหรับแซนด์จึงเป็นเหมือนกับสิ่งที่คอยปกป้องเธอจากความผิดหวังที่เธออาจจะได้รับหากเธอได้สารภาพรักกับคนที่ชอบไปแล้วผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่คิด เพราะในขณะเดียวกันกติกากายในความสัมพันธ์ก็เป็นเหมือนกับสิ่งที่คอยยับยั้งซึ่งใจไม่เห็นเธอรู้สึกเกินเลยกับคู่ความสัมพันธ์ และทำให้เธอย้อนทบทวนว่าสิ่งที่ควรอยู่ในความสัมพันธ์นี้คือผลประโยชน์เรื่องที่ตกลงร่วมกันอย่างกิจกรรมทางเพศเพียงเท่านั้น รวมไปถึงสำหรับแซนด์กับบางคู่ความสัมพันธ์ในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits นั้น ก็ยังมีประโยชน์ในเรื่องของการเป็นพื้นที่พักผ่อนในยามที่เธอทุกข์ใจอีกด้วย

ต่อมาในกรณีของแตงโม ประสบการณ์หรือปัญหาที่เธอได้เรียนรู้จากชีวิตคู่ นั้นคือ เมื่อความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่รักต้องยุติลง สภาวะที่เธอต้องพบเจอได้กลายเป็นสิ่งที่ทำให้เธอมีความรู้สึกทุกข์ใจ ยกตัวอย่างในเรื่องที่เธอเล่าว่า เช้าวันหนึ่งเมื่อเธอตื่นขึ้นมา ก็ได้เกิดเหตุการณ์ที่ว่าเธอถูกคู่ความสัมพันธ์ของเธอบอกเลิก ซึ่งเหตุการณ์ในครั้งนั้นแตงโมเล่าว่าได้ส่งผลให้รู้สึกแยจนยังไม่พร้อมที่จะเริ่มความสัมพันธ์ใหม่กับใคร หรือรวมไปถึงแตงโมยังได้พบเจอกับประสบการณ์ที่คู่ความสัมพันธ์ของเธอแอบไปมีความสัมพันธ์กับคู่ความสัมพันธ์คนอื่นนอกจากเธออีกด้วย ด้วยเหตุเหล่านี้แตงโมจึงเลือกมีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits เพราะว่าในช่วงเวลาขณะนั้นเธอรู้สึกโดดเดี่ยวอยู่พอดี

ผลประโยชน์ในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits สำหรับแตงโม จึงหมายถึงการที่เธอสามารถมีคนให้พูดคุยได้ยามที่เธอรู้สึกไม่สบายใจ หรือรวมไปถึงสำหรับเธอคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ยังสามารถเป็นที่ปรึกษาได้ในหลาย ๆ เรื่องแล้วแต่เธอจะต้องการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความรัก หรือเรื่องการเรียนรู้ อีกทั้งผลประโยชน์สำคัญที่ปรากฏให้เห็นในความสัมพันธ์นี้คือ คู่

ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits สามารถเป็นที่พึงพอใจได้เวลาทุกข์ใจรวมไปถึงยังช่วยบรรเทาภาวะโดดเดี่ยวที่เธอต้องพบเจอได้อีกด้วย

ในกรณีของนั่นนั้น เรามีประสบการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในแบบคู่รัก คือ เขามักจะประสบพบเจอกับความผิดหวังในการมีความสัมพันธ์แบบคู่รักอยู่เสมอ กล่าวคือ เมื่อเขาเริ่มต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับใคร กลายเป็นว่าความสัมพันธ์ในครั้งนั้นก็มาไม่ได้เป็นไปอย่างที่หวัง ท้ายสุดก็เป็นเพียงแค่ความสัมพันธ์ที่เข้ามาและจากไป อีกทั้งยังได้กลายเป็นผู้ถูกกระทำจากการโดยผลิตซ้ำมายาคติเรื่องเพศในสังคมโดยเฉพาะวิธีคิดเรื่องชีวิตคู่ว่า เพศทางเลือกไม่สามารถมีชีวิตได้ ซึ่งในส่วนนี้เองก็ได้ทำให้เขาบอกกับนักศึกษาว่าเขามองภาพชีวิตคู่ของเขาไม่เห็น และในท้ายที่สุดจากเหตุการณ์การสูญเสียพ่อแม่ในวัยเด็ก และแม่ของนัทได้แยกย้ายออกไปตั้งครอบครัวใหม่ โดยให้นัทอยู่ภายใต้การดูแลของคุณปู่คุณย่า ที่แม้ว่านัทจะอธิบายว่าเขาได้รับการดูแลอย่างดีมาเสมอ แต่กลับกลายเป็นว่าลึกๆ ภายในจิตใจ เขาได้นิยามตนเองว่าเป็นคนที่ขาดความอบอุ่นและโหยหาความรัก ซึ่งส่งผลให้เขาเปิดโอกาสให้ตัวเองเข้าไปสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits

สำหรับผลประโยชน์ในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ที่นัทได้รับนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่ให้สัมภาษณ์จึงพบว่า ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits เป็นเหมือนกับสิ่งที่ย่อยช่วยบรรเทาอาการโหยหาความรักของนัทได้ ผ่านการปฏิบัติตัวอย่างของคุณสัมพันธ์ไม่ว่าจะเป็นการกอด จูบ หรือปฏิบัติกับนัทอย่างอ่อนโยน อีกทั้งผลประโยชน์ของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefit ยังเป็นเหมือนกับเส้นทางที่ให้นัทได้พบเจอและเรียนรู้กับผู้คนหลากหลาย ที่ในอนาคตอาจจะสามารถพัฒนาเป็นคู่ความสัมพันธ์ในแบบคู่รักของเขาได้

ต่อมาในส่วนของมน จากประสบการณ์ความรักที่ผ่านมาทำให้เธอได้เรียนรู้ว่าชีวิตคู่เป็นทางเลือกความสัมพันธ์ไม่เหมาะสมกับตัวเองโดยให้เหตุผลว่า ครั้งหนึ่งในขณะที่เธอมีคู่ความสัมพันธ์ในแบบคู่รัก ขณะนั้นเธอมีโอกาสดำลองที่จะใช้ชีวิตคู่ด้วยกัน ทว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือ ความสัมพันธ์ที่ดูเหมือนราบรื่น กลับจบลงอย่างไม่ทันตั้งตัว เหตุเพราะทั้งเธอและคู่ความสัมพันธ์นั้นไม่ได้มีการพูดคุยและแก้ปัญหา แต่กลับเลือกที่จะเก็บปัญหาเหล่านั้นไว้ภายใน จนกระทั่งปัญหาที่ซ่อนอยู่ไม่สามารถเก็บซ่อนได้อีกต่อไป ทำให้ในท้ายที่สุดความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นก็เป็นอันต้องจบลง ซึ่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เองก็เป็นผลให้เธอเลือกที่จะมีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits แทนความสัมพันธ์ในแบบคู่รัก

สืบเนื่องมาจากการที่มันได้กล่าวกับผู้ศึกษาว่า เพศสัมพันธ์สำหรับเธอนั้นเป็นเหมือนกับเรื่องธรรมดา และเป็นเรื่องปกติอย่างมากที่ในวัยเธอจะมีความต้องการในเรื่องของกิจกรรมทางเพศ แต่อย่างไรก็ตามด้วยประสบการณ์ความรักที่ดูไม่ค่อยดีเท่าไรนักดังที่ได้กล่าวไป ก็เป็นเหตุผลให้มัน อยากที่จะมีเพียงความสัมพันธ์ทางเพศ แต่ไม่ต้องการที่จะมีพันธะผูกมัดกับคนรักอย่างลึกซึ้ง ด้วยเหตุนี้เอง Benefits ในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits สำหรับเธอจึงเป็นการที่เธอสามารถมีพื้นที่ในการตอบสนองความต้องการในด้านของกิจกรรมทางเพศของเธอได้ รวมไปถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นยังไม่จำเป็นที่จะต้องมีความรู้สึกและความผูกพันอย่างลึกซึ้งเข้ามาเกี่ยวข้อง อีกทั้งผลประโยชน์ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits ยังหมายรวมถึงการที่มันมีบุคคลที่สามารถออกไปทำกิจกรรมบางอย่างการทานข้าวได้ หรือ อาจจะเป็นคู่สนทนากับเธอในบางครั้งบางครา เพื่อให้เธอไม่ต้องอยู่ในสถานะที่โดดเดี่ยว

และในกรณีสุดท้ายคือตัด จากประสบการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่รักที่ผ่านมาทำให้พบว่า เมื่อเขาและคู่ความสัมพันธ์คบหากันไปได้ในระยะเวลาหนึ่ง เมื่อต่างฝ่ายต่างเริ่มรู้จักตัวตน นิสัยใจ คอกันมากขึ้น ก็ทำให้รู้ว่า เขาและคู่ความสัมพันธ์นั้นไม่สามารถเข้ากันได้ ไม่ว่าจะด้วยทัศนคติวิธีคิดหรือการปฏิบัติตัวบางอย่างก็ตาม รวมไปถึงตั้งแต่ยังเด็ก ๆ เขายังได้รับการผลิตซ้ำภาพของชีวิตคู่ที่มีปัญหา ซึ่งก็คือพ่อและแม่ของเขา โดยเขามักจะพบเห็นพ่อเขาออกไปมีคู่ความสัมพันธ์อื่นอยู่อย่างเสมอ หรือในขณะเดียวกันก็พบเห็นชื่อเสียงของแม่บางอย่างที่รู้สึกไม่ถูกใจ ซึ่งจากการสะสมประสบการณ์ความรักทั้งจากบริบทสังคมโดยรอบและการพบเจอมาด้วยตนเอง ก็ค่อยๆ หล่อหลอมให้ตีตมีเงื่อนไขในการเลือกคบกับคนๆ หนึ่งในความสัมพันธ์แบบคู่รักมีมากขึ้น เขากล่าวว่าการที่จะทำให้เขารักใครสักคนจนอยากจะดูแลนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะลำพังเพียงแค่รูปลักษณะภายนอกนั้นไม่สามารถทำให้ชีวิตคู่ยืนยาวไปได้สักเท่าใด แต่ยังคงต้องพิจารณาไปถึงบุคลิกภาพ หรือทัศนคติวิธีคิดด้วย ผสมกันกับที่เขาได้มีวิธีคิดเรื่องเพศสัมพันธ์ว่าเป็นเรื่องปกติ และด้วยวัยของเขาที่ยังอยู่ในช่วงวัยรุ่นก็ยังคงมีความต้องการในเรื่องของกิจกรรมทางเพศ ดังนั้นตีตจึงเลือกที่จะก้าวเข้าสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits

นอกจากความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits จะตอบโจทย์ในแง่ของการมีกิจกรรมทางเพศสำหรับตีตได้แล้ว ผลประโยชน์ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits สำหรับเขายังเป็นเหมือนกลไกที่คอยปกป้องให้เขาไม่ต้องรู้สึกผิดที่จะต้องเลิกหรือยุติความสัมพันธ์ไป ตีตกล่าวว่าหากเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบคนรัก เมื่อถึงจุดที่คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองไม่สามารถเข้ากันได้ เขาก็จะพบกับ

สภาวะที่ลำบากใจเมื่อจะต้องบอกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ แต่ด้วยความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นเป็นความสัมพันธ์ที่คู่ความสัมพันธ์ทั้งสองไม่ได้มีความรู้สึกผูกพันกันอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นแล้ว การยุติความสัมพันธ์ก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่น่าลำบากใจในความสัมพันธ์นี้ รวมไปถึงผลประโยชน์ในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits สำหรับอดีตยังสามารถบอกได้อีกว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้เป็นเหมือนกับพื้นที่เพื่อศึกษาดูใจคู่ความสัมพันธ์อีกพื้นที่หนึ่ง เพราะเมื่ออดีตได้มีโอกาสพบเจอกับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ที่ถูกใจ รวมไปถึงด้วยสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยให้พวกเขาและเธอมีโอกาสที่จะรู้จักนิสัยใจคอ บุคลิกภาพ และมุมมองวิถีชีวิตต่อกัน เมื่อนั้นผลประโยชน์ในความสัมพันธ์สำหรับอดีต ก็คงเป็นเหมือนกับสะพานที่คอยเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเขาและคู่ความสัมพันธ์ได้ด้วยเช่นกัน

ดังนั้นแล้วจึงเห็นได้ว่าผลประโยชน์ในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ที่ปรากฏขึ้นในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบไปด้วย การที่มีกิจกรรมทางเพศได้โดยไม่ต้องมีพันธะทางความรู้สึกและสถานะเข้ามาเกี่ยวข้อง, การมี “เพื่อน” ไว้พูดคุยและประกอบกิจกรรมร่วมกัน ตั้งแต่กินข้าวไปจนถึงสามารถเป็นที่ปรึกษาได้, การที่ปัจเจกบุคคลสามารถยุติสถานะได้โดยไม่ต้องรู้สึกผิดอะไร และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นไม่ต้องมีภาระรับผิดชอบระยะยาว ผลประโยชน์ที่ถูกกล่าวถึงนี้เองที่เป็นส่วนให้ปัจเจกแต่ละคนเลือกที่จะมีทางเดินในรูปแบบ Friend with Benefits ซึ่งหากเป็นในกรณีของการเป็นคู่รัก พันธะ สถานะ และข้อผูกมัดทางความรู้สึก ต่างก็เป็นปัจจัยที่เข้าไปประกอบรวมอยู่ในสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางเพศ การพูดคุย การระมัดระวังความสัมพันธ์ โดยที่สิ่งเหล่านี้ ต่างเป็นสิ่งที่ปัจเจกไม่ได้ต้องการที่จะโยยหาในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with benefits หรือในอีกมุมมองหนึ่งก็อาจเป็นไปได้ว่า ปัจเจกบุคคลยังไม่สามารถหา “คู่รัก” ในแบบที่พวกเขาคาดหวังให้ตอบโจทย์ชีวิตของพวกเขาอย่างมากที่สุดได้ ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits จึงได้กลายเป็นจุดพักระหว่างทางที่มีการเอื้ออำนวยความสะดวกต่อเงื่อนไขชีวิตของแต่ละบุคคลในบางข้อ เพื่อรอวันจะออกเดินทางเพื่อไปยังจุดหมายหมายของความสัมพันธ์แบบคู่รักที่มีเงื่อนไขและคุณสมบัติครบถ้วนอย่างที่พวกเขาและเธอคาดหวัง

จากการวิเคราะห์ภายใต้หัวข้อ Benefits ในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits เป็นการแสดงให้เห็นว่า แม้ว่าสังคมจะพยายามการแนะแนวและนำทางให้ปัจเจกบุคคลเดินรอยความสัมพันธ์ไปตามวาทกรรมหลักว่าด้วยเรื่องชีวิตคู่ยังงี้ก็ตาม หากแต่เมื่อประสบการณ์ของปัจเจกแต่ละคนที่มีต่อความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่รักก็ได้ทำให้เรียนรู้ว่าชีวิตคู่ไม่ใช่และไม่ตอบโจทย์ความต้องการของพวกเขา

ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits จึงกลายเป็นทางเลือกของความสัมพันธ์เพื่อให้อัจเจกหลบเลี่ยงและหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ที่ไม่ตอบโจทยแก่ชีวิตตนเอง ถึงอย่างไรนั้นแม้ว่า Friend with Benefits จะเป็นความสัมพันธ์ที่ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 เลือกรับและนำมาให้ความหมาย หากแต่เมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนก็ทำให้พบว่า Benefits ในความสัมพันธ์นั้นยังคงมีเหลี่ยมมุมอย่างหลากหลาย อันเป็นผลจากการขัดเกลาที่เกิดขึ้นผ่านประสบการณ์ของปัจเจกแต่ละคนว่าพวกเขาและพวกเธอนั้นมีความต้องการในเรื่องใดบ้าง และแม้ว่าปัจเจกบุคคลทั้ง 5 จะเลือกที่จะหลบหลีกวาทกรรมชีวิตคู่ด้วยการดำรงอยู่ในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ยังไงก็ตาม แต่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นก็ยังคงดำรงอยู่ในฐานะของการเป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่มีอยู่ในสังคมด้วยเช่นกัน โดยในส่วนตัวตอนไปผู้ศึกษาจะกล่าวถึง การต่อรองของปัจเจกบุคคลภายใต้ทางเลือกในรูปแบบ Friend with Benefits ที่จะนำไปสู่การสะท้อนให้เห็นว่า ในฐานะของการเป็นวาทกรรมชุดหนึ่งนั้น Friend with Benefits มีปฏิบัติการผ่านปัจเจกบุคคลอันนำไปสู่สร้างความเป็น Subjectivity ของแต่ละปัจเจกบุคคลได้อย่างไร

3. การต่อรองของปัจเจกในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits

เมื่อผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 คน พบว่าพวกเขาไม่สามารถมีคู่รักที่ตอบโจทยความต้องการของตนได้ ด้วยเหตุผลจากประสบการณ์ที่ได้พบเจอมาจากสังคมรอบข้างหรือได้ประสบพบเจอกับตัว ดังนั้นแล้วพวกเขาและพวกเธอจึงได้เลือกที่จะเดินตามเส้นทางความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ที่สามารถตอบโจทยความต้องการได้มากกว่า และดังที่ได้กล่าวไปว่า ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits นั้นถือเป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่ดำรงอยู่ในสังคม ที่ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 เลือกรับมาแทนที่ของวาทกรรมว่าด้วยความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่รัก

เมื่อเป็นเช่นนั้นวาทกรรมว่าด้วยความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits จึงมีภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรม (Discursive practices) ที่จะต้องใช้ดำรงอยู่ในความสัมพันธ์ด้วยเช่นกัน โดยภาคปฏิบัติการจริงดังกล่าวในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits นั้นประกอบไปด้วยกฎเกณฑ์อย่างหลากหลาย ที่คอยเข้ามาควบคุม ชี้นำ การกระทำและความคิดของปัจเจกบุคคลที่เลือกหยิบรับความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits เข้ามานิยามตัวตน ซึ่งปฏิบัติการนั้นมีทั้งส่วนที่คล้ายคลึง

และแตกต่างกันออกไป ตามแต่ที่ประสบการณ์ชีวิตได้กลั่นกรองออกมาเพื่อต่อรองให้ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ตอบโจทย์ชีวิตพวกเขาและเธอได้มากที่สุด

ในกรณีของแซนด์การต่อรองแรกในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits คือการที่คู่ความสัมพันธ์ของเธอจะต้องอิงอยู่บนความชอบของเธอ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ รูปลักษณ์ และอุปนิสัย อีกทั้งกับคู่ความสัมพันธ์ส่วนมากแล้ว แซนด์จะเลือกและมองหาความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits กับคนในสังคมใกล้ชิด หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับคนที่อยู่ในสังคมใกล้ชิด เหตุที่เธอเลือกหาความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวเพราะว่าสำหรับเธอคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ไม่ใช่เพียงคู่ความสัมพันธ์ที่สามารถมีกิจกรรมทางเพศร่วมกันเพียงเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงการที่เธอจะสามารถไปไหนมาไหน และทำกิจกรรมร่วมกันกับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ได้ในพื้นที่สาธารณะได้ อีกทั้งเมื่อเธอมีความไว้วางใจในคู่ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits เมื่อนั้นคู่ความสัมพันธ์ของเธอก็จะดำรงอยู่ในฐานะคนที่คอยปลอบประโลมในวันที่เธอรู้สึกแย่ โดยที่การปฏิบัติตัวของคู่ความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นนี้มีความคล้ายกันกับความเป็นคู่รักที่ต่างฝ่ายต่างคอยบรรเทาความทุกข์ใจให้แก่กัน

อย่างไรก็ตามภายในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits สำหรับแซนด์ก็ยังมีข้อห้ามที่ไม่ควรทำในความสัมพันธ์ที่อาจส่งผลให้ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นยุติลงได้ ในกรณีแรกเนื่องจากเธอได้อธิบายไว้ตั้งแต่ต้นว่า เธอ นั้นเป็นคนที่รักและหวงพื้นที่ส่วนตัวเป็นอย่างมาก พื้นที่ส่วนตัวในที่นี้ หมายถึงถึงพื้นที่ส่วนตัวทางกายภาพ เช่น ห้องนอน หรือพื้นที่ส่วนตัวเหนือกายภาพอย่างข้อมูลในโทรศัพท์ ยกตัวอย่างในกรณีที่บอกว่า ครั้งหนึ่งเมื่อคู่ความสัมพันธ์ของเธอได้ตัดสินใจจะมาอยู่ด้วยกันกับเธอที่หอพักเป็นระยะเวลาหนึ่ง เธอกล่าวว่าในขณะที่เธอค่อนข้างที่จะรู้สึกอึดอัดเหมือนดังโดนแย่งชิงพื้นที่ที่ควรจะเป็นแค่ของเธอไป ผสมกันกับคู่ความสัมพันธ์ดังกล่าวยังพยายามที่จะป้อนรหัสและเข้าใช้งานโทรศัพท์มือถือของเธอ ซึ่งเหตุการณ์ทั้งสองนี้ก็ได้ส่งผลให้ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ในครั้งนั้นจบลง หรือในอีกกรณีหนึ่งเมื่ออยู่ในพื้นที่สาธารณะแซนด์จะไม่ต้องการให้คู่ความสัมพันธ์ของเธอปฏิบัติตัวกับเธอดังคนรัก เช่น การจับมือ ควางแขน เพราะสถานะที่เธอให้ไว้ในความสัมพันธ์นี้เธอได้ย้ำอย่างชัดเจนว่าเป็นเพียงแค่เพื่อนกัน พร้อมกันกับที่ กับคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits แซนด์ก็จะไม่ทำกิจวัตรบางอย่างให้ เช่น การทำงานบ้าน ทำอาหารให้คู่ความสัมพันธ์ หรือกิจกรรมทางเพศในบางรูปแบบ รวมไปถึงในแง่ของกิจกรรมทางเพศ แซนด์ย้ำว่าเธอจะไม่ยอมให้คู่ความสัมพันธ์ทำร่องรอยบน

ร่างกายเธอเด็ดขาด เหตุเพราะเธอรู้สึกว่าการกระทำเช่นนั้น จะทำให้เธอรู้สึกว่าคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits กำลังที่จะแสดงความเป็นเจ้าของกับเธอ เป็นเหตุให้แซนด์รู้สึกไม่พอใจนักต่อการกระทำดังกล่าว เพราะเป็นการแสดงถึงการมีพันธะต่อกันระหว่างคู่ความสัมพันธ์ ซึ่ง Friend with Benefits ไม่สามารถและไม่ควรที่จะไปถึง แซนด์จะสงวนพันธะและความหวังใยดังกล่าวนี้ไว้แต่เพียงคู่รักของเธอเท่านั้น

ในกรณีของแตงโมการต่อรองแรกในความสัมพันธ์นั้นมีความคล้ายคลึงกันกับแซนด์ กล่าวคือเธอจะเลือกและมองหาคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits กับคนในสังคมใกล้ชิดตัว ซึ่งในกรณีของเธอ คู่ความสัมพันธ์คนแรกนั้นเคยมีสถานะเป็นเพื่อนสนิทกันมาก่อน และเนื่องจากการที่เธอให้คำนิยามต่อความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่เหมือนเพื่อนกัน คือสามารถไปไหนมาไหนด้วยกันได้ รวมทั้งยังเป็นที่ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ พร้อมกันกับที่สามารถมีกิจกรรมทางเพศด้วยกันได้ คู่ความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits จึงสามารถอยู่ในพื้นที่สาธารณะกับแตงโมได้ แตงโมบอกว่าสำหรับเธอความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ไม่สามารถเกิดขึ้นกับคู่ความสัมพันธ์ที่เคยมีสถานะเป็น One night stands มาก่อนได้ เพราะเธอมองว่าคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ One night stands เป็นเพียงแค่คู่ความสัมพันธ์ที่ตอบสนองกับแค่ความต้องการในเรื่องเพศสัมพันธ์เท่านั้น ซึ่งเธอก็ไม่ได้มีความไว้วางใจในตัวคู่ความสัมพันธ์ หรือรวมไปถึงไม่ได้มีความต้องการที่จะมีบทสนทนาต่อ เพราะความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits สำหรับแตงโมนั้นมีความพิเศษกว่า One night stands ในส่วนที่ รูปแบบดังกล่าว (Friend with Benefits) จะประกอบด้วยความใกล้ชิดทางความรู้สึกจนเกือบจะเหมือนคู่รัก ที่ต่างฝ่ายต่างพร้อมจะพูดคุยหรือสามารถปรึกษาปัญหาด้วยกันอย่างสนิทใจ

ในส่วนของการข้อยกเว้นภายในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits สำหรับแตงโม เธอบอกว่าเนื่องจากเธอและคู่ความสัมพันธ์จะมีการตกลงกันก่อนเสมอที่จะเริ่มความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ว่าทั้งเขาและเธอจะไม่มีการพัฒนาความสัมพันธ์ไปเกินกว่านี้ จึงเป็นผลให้ภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits นั้นคู่ความสัมพันธ์ไม่ควรที่จะมีความรู้สึกที่อยากจะพัฒนาความสัมพันธ์เกิดขึ้น รวมไปถึงการเรียกร้องหรือรู้สึกไม่พอใจเมื่อคู่ความสัมพันธ์ไม่มีเวลาให้ หรือไม่สะดวกที่จะมาพบเจอกัน ทั้งหมดนี้ถือเป็นการล้ำเส้นในความสัมพันธ์ เจื่อนไขทั้งหมดที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นถึงภาวะความเป็นองค์ประธานของแตงโมในการกำหนดทิศทางของนิยามความสัมพันธ์ที่เธอสามารถ

เลือกได้ว่า ทางเลือกในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นสามารถเป็นที่ปรึกษา มีกิจกรรมทางเพศต่อกัน ไปไหนมาไหนด้วยกันอย่างเปิดเผย แต่ห้ามมีข้อเรียกร้องต่อกัน ในขณะที่เดียวกันเธออาจจะไม่กล้าเสี่ยงลงไปกำหนดในรูปแบบคูรักรัก เพราะพันธะที่เกิดขึ้นสามารถสร้างความรู้สึกเสียใจและสูญเสียให้แก่เธอได้

ในกรณีของนัท จุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits เขาจะไม่มองหาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับคนในสังคมใกล้ตัว ส่วนหนึ่งเพราะเขามองว่าสำหรับเขา เขาไม่สามารถที่จะมีกิจกรรมทางเพศกับเพื่อนได้ ดังนั้นแล้วเขาจึงมองหาคู่ความสัมพันธ์ที่ไม่ได้อยู่ในสังคมเดียวกัน เขากล่าวว่าคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นจะเริ่มต้นจากการเป็นคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ One night stands มาก่อน เมื่อรู้สึกถูกอกถูกใจกันในกิจกรรมทางเพศที่เกิดขึ้น เขาจึงเริ่มสานต่อความสัมพันธ์มาเป็นรูปแบบ Friend with Benefits ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากเขาได้กล่าวว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits สำหรับเขานั้นมีพื้นฐานมาจากความต้องการในเรื่องของกิจกรรมทางเพศ ดังนั้นพื้นที่ของคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits สำหรับนัทจึงมักอยู่ในพื้นที่ส่วนตัวเสียมากกว่า แม้ว่าจะมีบางกรณีที่เขาและคู่ความสัมพันธ์จะใช้เวลาด้วยกันในพื้นที่สาธารณะอย่างการออกไปทานข้าวบ้าง แต่อย่างไรก็ตามกิจกรรมที่เกิดขึ้น ก็จะพยายามให้อยู่ในสภาวะที่หลบซ่อน มีเพียงเพื่อนสนิทที่สนิทไว้ใจเท่านั้นที่เขาจะยินยอมให้รู้ว่าเขามีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits

ดังที่ได้กล่าวไปว่าสำหรับนัทความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นเป็นความสัมพันธ์ที่มีพื้นฐานมาจากความต้องการในเรื่องของกิจกรรมทางเพศ ดังนั้นแล้วความรู้สึกผูกพันหรือความรู้สึกที่ต้องการจะพัฒนาความสัมพันธ์ก็ไม่ควรที่จะเกิดขึ้นในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits อีกด้วย ซึ่งในข้อตกลงนี้เองก็เป็นผลให้นัทต้องหักห้ามใจไม่ให้มีความรู้สึกกับคู่ความสัมพันธ์ และหมั่นทบทวนว่าความสัมพันธ์นี้มุ่งเน้นไปที่กิจกรรมทางเพศแต่เพียงเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามอีกหนึ่งการต่อรองที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits คือ นัทต้องการให้คู่ความสัมพันธ์ของเขาปฏิบัติตัวกับเขาอย่างอ่อนโยนดังเช่นคนรักในพื้นที่ส่วนตัว เพื่อตอบโจทย์ความต้องการในเรื่องการโหยหาความรัก อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก เห็นได้ว่าเพศสัมพันธ์นั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ดึงความเป็นคูรักรักมาให้กับ Friend with Benefits ผ่านการมอบความใกล้ชิดทางกายให้ โดยทั้งสองรูปแบบอาจจะจะมีแนวทางปฏิบัติในกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าเพศสัมพันธ์ยังคงถือเป็นปฏิบัติการที่จำเป็นอยู่ในทั้งความสัมพันธ์รูปแบบคูรักรัก และ Friend with Benefits อันส่งผลให้ทางเลือกในรูปแบบ Friend with Benefits จะมีเรื่องของกิจกรรมทางเพศมาเกี่ยวโยงกับทุกกรณีใน

การศึกษา ทว่าในทางเลือกนี้ (Friend with Benefits) กิจกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นจึงเป็นเหมือนกับผลประโยชน์ที่ต่างฝ่ายต่างได้โดยไม่ต้องมีภาระทางความรู้สึก ในขณะที่ความเป็นคู่รักจำเป็นต้องมี

ในกรณีของমন ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ที่เกิดขึ้นนั้นเธอจะมองหาความสัมพันธ์กับคนที่ไม่ได้อยู่ในสังคมเดียวกับเธอ ส่วนหนึ่งมาจากการที่เธอได้เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์กับคนในสังคมใกล้เคียงตัวมาก่อน ซึ่งทำให้เธอได้เรียนรู้ว่า การมีคู่ความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวไม่ได้ทำให้เธอรู้สึกสบายใจนัก ดังนั้นการมีความสัมพันธ์กับบุคคลในความสัมพันธ์ใกล้เคียงตัวจะเอื้อต่อการเลือกรับอยู่ในความสัมพันธ์นี้เสียมากกว่า อีกทั้งในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits สำหรับมนนั้นเป็นความสัมพันธ์ที่อิงอยู่บนพื้นฐานของความต้องการที่จะตอบสนองในเรื่องของกิจกรรมทางเพศ เธอจึงไม่จำเป็นที่จะต้องมองหาความสัมพันธ์ที่สามารถปรึกษาปัญหาได้ แต่อย่างไรก็ตามเธอและคู่ความสัมพันธ์ของเธอจะสามารถออกไปมีกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะได้บ้างในบางครั้ง แต่ยังคงต้องอิงอยู่บนเงื่อนไขที่ว่า เขาจะต้องไม่ปฏิบัติตัวกับเธอเหมือนกับคู่รัก ซึ่งคล้ายกันกับลักษณะการมองหาความสัมพันธ์ของนัทที่ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยหลักในการเลือกคู่ความสัมพันธ์ว่ามุ่งเน้นไปในเรื่องของกิจกรรมทางเพศมากกว่าความสนิทใจ ทำให้ตำแหน่งแห่งที่ของ Friend with Benefits นั้นไม่สามารถเคลื่อนไปยังความสัมพันธ์แบบคู่รักได้

ในส่วนของการห้ามในความสัมพันธ์ เป็นที่แน่นอนว่าเธอไม่ต้องการให้คู่ความสัมพันธ์ของเธอพยายามที่จะพัฒนาความสัมพันธ์หรือสานต่อความสัมพันธ์ไปมากกว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits อีกทั้งในความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้คือคู่ความสัมพันธ์ของเธอต้องไม่ก้าวล่วงพื้นที่ส่วนตัวของเธอมากเกินไป ยกตัวอย่างเช่น หากมีประเด็นคำถามที่ไม่อยากจะตอบ คู่ความสัมพันธ์ของเธอก็ไม่ควรที่จะบีบเค้นเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ บทสนทนาที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์สำหรับ Friend with Benefits สำหรับเธอ อาจเป็นบทสนทนาที่คุยกันอย่างผิวเผินแค่เพียงเท่านั้น

ในกรณีสุดท้ายคือกรณีของดีดี เขากล่าวว่าคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits จะเป็นคู่ความสัมพันธ์ที่เกิดจากคนที่ไม่ได้อยู่ในสังคมเดียวกันเท่านั้น เนื่องด้วยดีดีมองว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากคนในสังคมใกล้เคียงตัวนั้นเป็นหนทางที่จะนำไปสู่การมีสถานะที่ผูกมัด ด้วยเหตุนี้เองคู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ของดีดีจึงเริ่มต้นจากการคู่ความสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์ในรูปแบบ One Night stands มาก่อน และเมื่อมีโอกาสได้ไปทำกิจกรรมทางเพศด้วยกันอีกครั้งจึงเริ่มสานต่อและตกลงกันในเรื่องของความสัมพันธ์ในที่สุด ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits นั้นมีพื้นฐาน

มาจากความต้องการในเรื่องของกิจกรรมทางเพศ ดังนั้นพื้นที่ของคู่ความสัมพันธ์ส่วนมากจะเป็นพื้นที่ ส่วนตัวเสียมากกว่า รวมไปถึงการนัดพบที่เกิดขึ้นจะเกิดแค่ในช่วงเวลาที่ต่างฝ่ายต่างต้องการมีกิจกรรม ทางเพศกัน และเมื่อพบเจอคู่ความสัมพันธ์คนใหม่หรือรู้สึกว่าการพบเจอเริ่มคู่ความสัมพันธ์ไม่สะดวก ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ที่เกิดขึ้นนั้นก็สามารถยุติได้ทันที

ดังที่ได้กล่าวไปว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ที่เกิดขึ้นสำหรับตีตมีพื้นฐาน มาจากความต้องการในเรื่องของกิจกรรมทางเพศ ดังนั้นแล้วความรู้สึกที่จะเรียกร้องหรือแสดงความเป็น เจ้าของก็ไม่ควรที่เกิดขึ้นเช่นกัน กล่าวคือเมื่อความสัมพันธ์จบลง ก็ไม่ควรที่จะมีฝ่ายไหนเรียกร้องให้ ความสัมพันธ์ต้องดำรงอยู่ต่อ หรือก็ไม่ควรที่จะต้องเสียใจจากการเลิกรา แต่อย่างไรก็ตาม ในอีกแง่มุมหนึ่ง ความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits สำหรับตีตก็ยังสามารถเป็นความสัมพันธ์ที่ไว้ศึกษาดูใจ เพื่อพัฒนาต่อกับคู่ความสัมพันธ์ได้ด้วยเช่นกัน

จากข้อมูลทั้งหมดจึงกล่าวได้ว่า ผลประโยชน์หลักในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefit นั้นคือ กิจกรรมทางเพศ ที่ถึงแม้ว่าจะผู้ให้ข้อมูลอย่าง นัท มน และตีตจะกล่าวโดยตรงถึงผลประโยชน์ใน เรื่องนี้อย่างชัดเจน แต่ในขณะที่เดียวกันแซนด์และแตงโม ต่างก็ยังให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางเพศไม่ น้อยไปกว่ากัน ส่วนในเรื่องของ พื้นที่ในความสัมพันธ์ ความเป็นส่วนตัว การพูดคุย หรือเงื่อนไขอื่น ๆ ใน ทางเลือกแบบ Friend with Benefits ทั้งหมดนี้ต่างเป็นผลจากการสร้างความเป็น Subjectivity ของ ผู้ให้ข้อมูล และในท้ายที่สุด โลกทัศน์ทางสังคมอย่างเช่น มายาคติทางเพศที่กล่าวว่าเพศทางเลือกนั้นไม่ สามารถมีคู่ชีวิตได้ หรือความคาดหวังทางสังคมที่คอยชี้แนะให้ปัจเจกเดินเข้าไปในเส้นทางของการเป็นคู่รัก ก็ยังคงดำรงอยู่ในฐานะของการเป็นวาทกรรมหลักที่กำหนดวิถีชีวิตของปัจเจกบุคคลอยู่เช่นเดิม กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 ยังคงแยกแยะความต่างระหว่างรูปแบบ Friend with Benefits กับคู่รัก ทั้งในแง่ของ ความหมายและปฏิบัติการที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ แต่ถึงอย่างนั้น การกระทำดังกล่าวก็ไม่สามารถที่จะ ควบคุมวิถีชีวิตของปัจเจกบุคคลได้อย่างเบ็ดเสร็จ เพราะประสบการณ์ของปัจเจกบุคคลยังคงไปหนุนนำให้ ปัจเจกเลือกมีความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits ซึ่งดำรงอยู่ในฐานะของวาทกรรมรอง

สรุปแล้วภายใต้หัวข้อ “การต่อรองของปัจเจกในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” นั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าปัจเจกบุคคลมีการต่อรองภายในความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งเป็นผลมา จากประสบการณ์มุมมองวิถีชีวิตของปัจเจกต่อเรื่องของการความสัมพันธ์แบบคู่รัก โดยการต่อรองภายใน ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับปัจเจกแต่ละคนนั้นจะเป็นการหยิบเลือกเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการ

จากความสัมพันธ์ให้ได้มากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits จะมีปฏิบัติการที่ไว้ใช้สำหรับหลีกเลี่ยงหรือต่อรองกับวาทกรรมในเรื่องของชีวิตคู่อย่างไรก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาดูจะเห็นว่าวาทกรรมเกี่ยวกับคู่ชีวิตยังคงทำงานอยู่ภายในความคิดของปัจเจกบุคคลอยู่อย่างเสมอ เพราะปฏิบัติการที่ปัจเจกใช้ในความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ยังคงมีความเหมือนกับปฏิบัติการของวาทกรรมคู่ชีวิตหรือในขณะเดียวกันก็ยังมีร่องรอยของปฏิบัติการเกี่ยวกับวาทกรรมคู่ชีวิตอยู่ เช่นการมีเพศสัมพันธ์ การกอดหอม หรือการออกไปทำกิจกรรมด้วยกันในพื้นที่สาธารณะ รวมไปถึงก็ยังมีผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งที่เลือกรับวาทกรรมว่าด้วยความสัมพันธ์ในรูปแบบ Friend with Benefits เพื่อรอที่จะกลับไปเดินเส้นทางความสัมพันธ์แบบคู่รัก หรือ เพื่อต้องการที่จะพัฒนาต่อไปยังการมีความสัมพันธ์แบบชีวิตคู่ด้วยเช่นกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภวนลิขสิทธิ์

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาภายใต้หัวข้อ “รักฉันไม่มากไปกว่าเพื่อน : ตัวตนและการต่อรองของปัจเจกภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits” ที่ผู้ศึกษามุ่งทำการศึกษาและทำความเข้าใจความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลที่เลือกมีลักษณะของการสร้างความใกล้ชิดในสังคมสมัยใหม่อย่าง Friend with Benefits และเมื่อนำมาประกอบกันกับการวิเคราะห์ภายใต้มุมมองเรื่อง วาทกรรม (Discourse) และ อัตวิสัย (Subjectivity) ของมิเชลล์ ฟูโกต์ สามารถสรุปผลออกมาได้ดังนี้

Friend with Benefits เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ได้มีลักษณะรูปแบบที่ตายตัว หากแต่เป็นเส้นทางที่เกิดจากการตกผลึกและกลั่นกรองเงื่อนไขผ่านประสบการณ์ที่ปัจเจกบุคคลมีต่อรูปแบบคู่รักในอดีต ไม่ว่าจะเป็นการประสบพบเจอผ่านบริบทสังคมนอกห้อง ซึ่งปรากฏออกมาในรูปแบบของ มายาคติทางเพศ หรือ ความคาดหวังทางสังคม และในอีกทางหนึ่งคือ การประสบพบเจอด้วยตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นการผิดหวังหรือความทุกข์ทนจากการความสัมพันธ์ที่ยุดติง โดยปัจจัยที่ได้ถูกกล่าวถึงเหล่านี้ได้ค่อย ๆ ทำให้ปัจเจกบุคคลมีแนวคิดต่อชีวิตคู่แตกต่างกันไป รวมทั้งหนทางที่จะไปสู่ชีวิตคู่ที่คาดหวังก็มีความแตกต่างกันตามไปด้วย ด้วยเหตุนี้ความสัมพันธ์ที่ถึง ๆ จะเป็นชีวิตคู่จึงเป็นความสัมพันธ์ที่จัดการได้ง่ายกว่า ผูกพันน้อยกว่า และมีอิสระมากกว่า นั่นคือความสัมพันธ์แบบ Friend with Benefits กระนั้นก็ดีการสร้างตำแหน่งแห่งที่ของ Friend with Benefits ในแต่ละปัจเจกบุคคลก็มีความเฉพาะตัว กระบวนการสร้างเงื่อนไขในความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นการทำให้ปัจเจกค่อย ๆ เปิดเผยความเป็นอัตวิสัยขึ้นท่ามกลางวาทกรรมหลักว่าด้วยเรื่องของคู่รักที่แม้ยังคงทำการควบคุมและชี้นำความคิดของปัจเจกบุคคลให้แยกเอาความสัมพันธ์ Friend with Benefits ออกจากความสัมพันธ์ในรูปแบบคู่รัก พร้อมกันกับทำให้ปัจเจกบุคคลมองว่าความสัมพันธ์ในแบบ Friend with Benefits เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่สามารถเดินทางไปยังความเป็นชีวิตคู่ได้ แต่อย่างไรนั้นวาทกรรมหลักดังกล่าว กลับไม่สามารถควบคุมความคิดของปัจเจกได้อย่างเบ็ดเสร็จ

ลักษณะเฉพาะที่ก่อตัวขึ้นนั้น นอกจากจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ของชีวิตคู่แล้ว ยังรวมไปถึงการสร้างตำแหน่งแห่งที่ให้แก่ความเป็นเพื่อน หรือความเป็นคนรัก ที่ในภายหลังได้ถูกสกัดออกมาเป็นผลประโยชน์ในความสัมพันธ์ ไม่ว่าจะจะเป็นความสามารถในการเป็นที่ปรึกษา การมีบุคคลที่สามารถออกไปทำกิจกรรมร่วมกันได้ หรือการเป็นที่พึ่งและพักพิงยามทุกข์ใจ รวมไปถึงมุมมองวิถีคิดเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ถูกแยกออกจากความรักก็ต่างเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ปัจเจกแต่ละบุคคลนั้นสร้างวาทกรรมชุด Friend with

Benefits ออกมา โดยมีลักษณะร่วมกันคือสามารถมีกิจกรรมทางเพศต่อกันได้โดยไร้ซึ่งพันธะหรือข้อผูกมัด Friend with Benefits ยังดำรงอยู่ในฐานะวาทกรรมที่เกิดจากกระบวนการที่ปัจเจกบุคคลมี ซึ่งสร้างเทคนิคและปฏิบัติการในหลากหลายลักษณะ เพื่อใช้สำหรับต่อรองกับวาทกรรมเรื่องว่าด้วยคู่รัก

ปฏิบัติการที่เกิดขึ้นจากความเป็นอัตวิสัยของปัจเจกบุคคลภายใต้ความสัมพันธ์รูปแบบ Friend with Benefits ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดพื้นที่ที่เปิดเผยหรือส่วนตัว ระยะห่างที่ใกล้ไกล หรือระดับความลึกซึ้งทางบทสนทนา ในความสัมพันธ์ ได้ค่อย ๆ ทำให้ปัจเจกบุคคล ต่อรองกับปฏิบัติการจริงของวาทกรรมว่าด้วยชีวิตคู่ได้มากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันที่ปฏิบัติการเหล่านั้นได้ค่อย ๆ ย่ำ ถึงการมีอยู่ของวาทกรรมหลักว่าด้วยเรื่องชีวิตคู่ได้ด้วยเช่นกัน กล่าวคือ การแบ่งแยกตำแหน่งและสงวนการกระทำบางอย่างไว้สำหรับคู่รัก ได้กลายเป็นการปูทางของปัจเจกเพื่อที่จะรอหรือกลับไปดำเนินอยู่ในเส้นทางความสัมพันธ์แบบคู่รักดั้งเดิม

อย่างไรก็ตามการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นไปยังเรื่องเล่าในระดับปัจเจกบุคคลที่พยายามเชื่อมโยงถึงโครงสร้างทางสังคมในเรื่องความคิด แต่ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาจึงทำให้ข้อมูลในมิติความคิดของกรณีศึกษาฯ ยังไม่มีรายละเอียดมากนัก หากมีการศึกษามิติทางโครงสร้างของความคิดอย่างละเอียด ก็น่าจะทำให้เข้าใจปฏิบัติการของวาทกรรมหลักเรื่องชีวิตคู่ที่มีส่วนต่อวาทกรรมเรื่อง Friend with Benefits ได้มากขึ้น รวมไปถึงผู้ให้ข้อมูลที่ผู้ศึกษาเลือกที่จะสัมภาษณ์ในครั้งนี้ยังอยู่ในช่วงวัยที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งหากมีการศึกษากลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ในช่วงวัยต่างออกไปเช่น วัยทำงาน ก็อาจจะทำให้เห็นปัจจัยหรือประสบการณ์ในการสร้างวาทกรรมรูปแบบ Friend with Benefits ที่แตกต่างออกไป ซึ่งหมายความว่าวิถีของ Friend with Benefits ยังมีพื้นที่ให้ทำการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจ ความสัมพันธ์ในโลกสมัยใหม่ชนิดนี้ได้อีกหลายแง่มุม

การศึกษาในครั้งนี้ถือเป็นการแสดงให้เห็นว่าปัจเจกบุคคลนั้นมีการต่อรองภายใต้ความสัมพันธ์ที่ไม่ได้ดำเนินไปตามวาทกรรมหลักในสังคมไทยผ่านการขัดเกลาประสบการณ์ส่วนตัว และเลือกดึงสิ่งที่ตอบสนองความต้องการจากวิถีทางเพศในรูปแบบต่างๆ มาประกอบสร้างเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ที่ตอบโจทยชีวิต อันเป็นกระบวนการที่เรียกว่า อัตวิสัย หรือ Subjectivity แม้การต่อรองที่เกิดขึ้นจะมีการคัดสรรให้ตอบโจทยชีวิตมากเท่าใด แต่วาทกรรมหลักก็ยังคงทำงานอย่างเข้มข้นและยังคงควบคุมปัจเจกอยู่ในที่สุด อีกทั้งปฏิบัติการที่เกิดขึ้นจากวาทกรรมหลักที่ดำรงอยู่ในโครงสร้างไม่ว่าจะเป็น ความคาดหวังจากสังคม มายาคติทางเพศ กำลังพยายามที่จะเบียดขับและลดทอนคุณค่าวาทกรรมเกี่ยวกับเพศวิถีชุดอื่น ๆ

ให้หายไป ทั้งที่เพศวิถีนั้นเป็นความปรารถนาส่วนบุคคล อีกนัยหนึ่งการศึกษาครั้งนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อหวังที่จะให้อคติทางเพศวิถิที่เกิดขึ้นนั้นลดลง ผ่านแสดงให้เห็นถึงเรื่องเล่า ประสบการณ์ของแต่ละปัจเจกบุคคลที่จะสามารถสร้างความเข้าใจในความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยใหม่ อันเป็นใจความสำคัญหลักของการศึกษาทางมานุษยวิทยาที่มุ่งทำความเข้าใจในความหลากหลายของวัฒนธรรมที่ดำรงอยู่ภายในสังคม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภวนลิขสิทธิ์

บรรณานุกรม

หนังสือ

Manfred Steger. (2553). **โลกาภิวัตน์:ฉบับพกพา**. (แปลจากเรื่อง Globalization: A Very Short

Introduction โดย วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง). กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวสต์

กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNFPA) และ สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.). (2558). **รายงานสถานการณ์ประชากรไทย พ.ศ. 2558 : โฉมหน้าครอบครัวไทยยุคเกิดน้อยอายุยืน**. กรุงเทพฯ: the United Nations Population Fund Thailand and the Office of the National Economic and Social Development Board

จงจิตต์ โสภณคณาภรณ์. (2549). **Sociology Of Woman : สังคมวิทยาสตรี**. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัย

รามคำแหง

ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. (2551). **ประวัติศาสตร์ของเพศวิถี : ประวัติศาสตร์เรื่องเพศ/เรื่องเพศใน**

ประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.) และ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม (วปส.) มหาวิทยาลัยมหิดล

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2554). **วาทกรรมการพัฒนา : อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์และ**

ความเป็นอื่น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก

ธีรนาถ กาญจนอักษร. (2542). **หญิงชายกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม**. กรุงเทพฯ:บริษัท เอติสัน เพรส

โปรดักส์

นภาพรณ์ หะวานนท์ และคณะ. (2555). **การสร้างความฉลาดรู้เรื่องเพศในวัฒนธรรมบริโภค**. กรุงเทพฯ

:มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.) และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม (วปส.) มหาวิทยาลัยมหิดล

- นียบรรณ วรณศิริ. (2540). **มานุษยวิทยาว่าด้วยระบบครอบครัว การแต่งงาน และเครือญาติ**,
กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แพรวพินทยา
- ปรานี วงษ์เทศ. (2549). **Gender in Southeast Asia : เพศภาวะในสุวรรณภูมิ (อุษาคเนย์)**.
กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มติชน
- ปรานี วงษ์เทศ. (2559). **Gender and culture : เพศและวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์นาตาแฮก
- มลฤดี ลาพิมล และคณะ. (2551). **วาทกรรมเรื่องเพศ ในหลักสูตรเพศศึกษาแนวใหม่ มุมมอง การ
ต่อรองและการประยุกต์ใช้**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสร้างความสำเร็จเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.) และ
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม (วปส.) มหาวิทยาลัยมหิดล
- ยศ สันตสมบัติ, (2548). **มนุษย์กับวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วรารณณ์ แซ่มสนิท. (2551). **วิธีคิดเรื่องเพศวิถีของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสร้างความสำเร็จเรื่อง
สุขภาพผู้หญิง (สคส.) และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม (วปส.) มหาวิทยาลัยมหิดล
- วันทนี วาสิกะสิน และ สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. (2541). **สังคมไทยคาดหวังอย่างไรกับผู้หญิง**. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุภางค์ จันทวานิช. (2562). **ทฤษฎีสังคมวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2552). **คิดอย่างมิเชล ฟูโกต์ คิดอย่างวิพากษ์ จากวาทกรรมของอัตบุคคลถึง
จุดเปลี่ยนของอัตตา**. เชียงใหม่:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วารสารและบทความ

กฤตยา อาชวนิจกุล. (2554). ‘เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนไปในสังคมไทย’ ใน **จุดเปลี่ยนประชากร จุดเปลี่ยนสังคมไทย**. สุรีย์พร พันพิ่ง และมาลี สันภูวรรณ(บรรณาธิการ): 43-66

ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. (2547). ‘ฐานคติเรื่องเพศวิถีในนโยบายเรื่องโรคเอดส์ของประเทศไทย’ ใน **รัฐศาสตร์สาร**. ปีที่ 25 ฉบับที่ 3, 1-81

ณัฐพงศ์ จิตรนิรัตน์. (2546). ‘ชุมชนในวาทกรรมการพัฒนา’ ใน **วารสารปาริชาติ**. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2, 74-82

ธวัช มณีผ่อง. (2548). ‘ความรู้ชายขอบ: อำนาจและปฏิบัติการของสำนักทรงในผู้ป่วย”กาทโรงพยาบาล”’ ใน **ภูมิปัญญาสุขภาพ: ปฏิบัติการต่อรองของความรู้ท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ:ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, 156-210

เบญจวรรณ อุปัชฌาย์. (2561). ‘แนวคิดเรื่องตัวตนที่รู้จักและกระบวนการสร้างตัวตนของมิเชล ฟูโกต์’

ใน **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า**. ปีที่ 5 เอกธินทร์ พึ่งประชา, (2551). ‘ร่างเจ้าสาวในพิธีกรรมแต่งงาน การต่อรองของ ”ปัจเจก” กับบรรทัดฐานทางสังคม’ ใน **รัฐศาสตร์สาร**. ปีที่ 29 ฉบับที่ 2, 169-223

สารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์

ธัญญา จำปาโพธิ์. (2561). **เช็กส์กับคนแปลกหน้า : เพศวิถี การให้ความหมายและการต่อรองในความสัมพันธ์แบบชั่วข้ามคืนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย**. รายงานการศึกษาเฉพาะบุคคล ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

นงนภัส ร่มสุขานาสน์. (2559). **โลกนี้ไม่ได้มีแค่เราสองคน: วิถีทางเพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐในกรุงเทพฯ** . รายงานการศึกษาเฉพาะบุคคล ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิสิษฐ์ คิดคำส่วน. (2557). **วาทกรรมความขาว : อัตลักษณ์ความงามของผู้หญิงสาวในวัฒนธรรม**

สมัยนิยม. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและสาละวินศึกษา
บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สุภาวดี มนต์ปิยะเลิศ. (2548). **เมียน้อย: กระบวนการตัดสินใจและปรับตัว.** วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและ

มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทความออนไลน์

Mellissa A. Bisson and Timothy R. Levine. (2007). **Negotiating a Friend with Benefits**

Relationship. Accessed February 20. Available from
https://msu.edu/~levinet/Bisson&Levine_2009_FWB.pdf

Paul A. Mongeau and other. (2016). **Friend with Benefits.** Accessed February 20. Available
from https://www.academia.edu/24602997/Friends_with_Benefits

สัมภาษณ์

นัท (นามสมมติ). สัมภาษณ์. มกราคม - มีนาคม 2564

มน (นามสมมติ). สัมภาษณ์. มกราคม - กุมภาพันธ์ 2564

แดงโม (นามสมมติ). สัมภาษณ์. มีนาคม 2564

แซนด์ (นามสมมติ). สัมภาษณ์. ตุลาคม 2563 - มีนาคม 2564

ดีดี (นามสมมติ). สัมภาษณ์. ตุลาคม 2563 - มีนาคม 2564